1 Obsah

Obsah

1Obsah	1
2Abstrakt	4
3Úvod	5
4Cíle práce a požadavky na řešení	5
4.1.1Požadavky na Dataset	5
4.2Podrobné vymezení cílů práce	6
4.2.1Rešerše zdrojů dat o kriminalitě	6
4.3Návrh datového modelu	
4.4Extrakce dat z vybraných zdrojů	7
4.5Propojení Datasetu s externími zdroji	
4.6Publikace datasetu a aktualizační mechanismus	
4.7Vytvoření demo – aplikace	
4.8Cíloví uživatelé	
5Zdroje dat o kriminalitě	8
5.2Zdroje dat pro Dataset	13
5.2.1Ostatní zdroje dat	
5.3Popis použitých zdrojů dat	14
5.3.1Zdrojové formuláře	
5.3.2Číseľníky	15
5.4Výpis dat z ESSK	15
5.5Shapefile útvarů PČR	15
5.5.1Popis dat	15
5.5.2Zdroj dat	15
5.5.3Aktualizace	16
5.5.4Využití dat	16
5.6Registr územní identifikace, adres a nemovitostí	16
6Použité technologie	17
6.1Technologie a software sémantického webu	18
6.1.1Technologie	18
6.1.2Software	
6.2Technologie a software pro zpracování prostorových dat	25
6.2.1Technologie	25
6.2.2Software	26
6.3Ostatní technologie a software	
6.3.1Technologie	
7Datový model	
7.1Trestné činy	
7.1.1Identifikační údaje	
7.1.2Stadium trestného činu.	
7.1.3Takticko – statistická klasifikace	
7.1.4Místo spáchání nebo zjištění trestného činu	
7.1.5Sledovaná místa a města.	
7.1.6Použití zbraně	
7.1.7Objekt napadení	
7.1.8Doba spáchání trestného činu	
7.1.9Domovní prohlídky	
7.1.10Předmět zájmu pachatele	31

/.1.11Zpusobene skody, zajistene prostredky	
7.1.12Dílčí útoky trestného činu	
7.1.13Právní kvalifikace trestného činu	
7.1.14Úkony v trestním řízení	.32
7.1.15Různé druhy trestných činů.	
7.2Dílčí útoky	
7.3Domovní prohlídky	
7.4Úkony v trestním řízení	
7.4.1Abstraktní popis úkonu – typ úkonu	
7.4.2Konkrétní popis úkonu	
7.5Odkazování zákonů	
7.6Útvary	
7.7Právní kvalifikace	
7.8Použití zbraně	
7.9Pachatelé trestných činů	
7.9.1Identifikační údaje	
7.9.2Státní příslušnost	
7.9.3Rodinný stav	
7.9.4Stupeň vzdělání	
7.9.5Výchovné prostředí	
7.9.6Zaměstnání	
7.9.7Stav ztotožnění	
7.9.8Kriminální minulost	
7.9.9Místo narození pachatele	
7.9.10Úkony v trestním řízení	
7.9.11Dílčí útoky pachatele7.9.12Ukončení nebo převzetí věci	
7.9.13Mladiství pachatelé	
7.9.14Pachatelé – cizinci	
7.10Prokázané trestné činy	
7.10.1Prokázaný trestný čin	
7.10.2Prokázání trestného činu.	
7.11Státy	
7.13Změny v datovém modelu	
7.14Verzování informací o trestné činnosti	
8Linkování dat.	
8.1Identifikace vazeb.	
8.2Popis externích entit.	
8.2.1Dataset RÚIAN	
8.2.2Dataset zákonů	
8.2.3Datasety DBpedia	
8.3Popis a formalizace jednotlivých typů vazeb	
8.3.1 Vazba prop:pokrytaObec	
8.3.2Vazby právní kvalifikace trestného činu	.51
8.3.3 Vazby úkonů v trestním řízení na ustanovení Trestního zákona	
8.3.4Vazby taktické klasifikace pachatele	
8.3.5 Vazby forem hospodářské trestné činnosti na kvalifikující ustanovení Trestního zákona	
8.3.6 Vazby takticko – statistické klasifikace na kvalifikující ustanovení Trestního zákona	
8.3.7Stát	
9Extrakce a publikace dat	.57
9.1Popis extrakce a publikace dat z jednotlivých zdrojů	.58
9.1.1Shapefile útvarů PČR	

9.1.2Výpis dat z ESSK	60
9.1.3Převedení relačních dat na RDF	61
9.1.4Normalizace databáze	61
9.1.5Vlastní implementace procesu extrakce	
9.1.6Extrakce RDF linků	65
9.2CrimeSpatialDb	66
9.2.1Struktura záznamu	66
9.3Extrakce RDF z relační databáze	67
9.3.1Šablona mapping souboru	
9.3.2Módy extrakce	
9.4Publikace RDF dat.	
9.4.1RDF Store	
9.4.2Import dat do RDF Store.	
9.5CrimeSpatialDb	
9.6Extrakce ontologie	
9.6.1Extrakce číselníků.	
9.7Extrakce datasetů	
9.8Extrakce prostorových dat	
9.8.1CrimeSpatialDb.	
9.8.2Extrakce dat RÚIAN.	
9.8.3Roztřídění dat podle typu územní jednotky	
9.8.4Uložení dat ve Spatial DB	
10Publikace dat	
10.1SPARQL endpoint	
10.2Update mechanismus.	
11 17 ákladrí model fyrgovárí	
11.1Základní model fungování	
11.2 Služba	
11.2.1Neformální specifikace Služby	
11.2.2Získání kódu aktuálního útvaru	
11.2.3Získání informací o pokrytých obcích	
11.2.4Získání požadovaného typu statistik	
11.2.5Návrh a implementace Služby	
11.3CrimeMonitorLibrary	
11.4CrimeMonitorClient.	
11.4.1Distribuce aplikace	
11.4.2Požadavky aplikace	
11.4.3Spuštění a ovládání aplikace	78
11.4.4Zaznamenávání chyb	
11.4.5Omezení aplikace a známé chyby	
12Související relevantní práce	
12.1Existující datasety trestné činnosti	79
12.1.1Webová služba Mapy kriminality	
12.1.2Street level crime reports for England and Wales	
12.2Existující aplikace na téma vývoje trestné činnosti	
13Zhodnocení	
13.1Dataset trestné činnosti	
13-1Dataset trestile enhiosti	
14.1Formuláře ESSK	
14.1.1FTČ	
14.1.2FZP	
14.2Číselníky ESSK	106

14.3Výpis dat ESSK	122
14.3.1Schéma databáze	122
14.4Shapefile útvarů PČR	130
14.4.1Podrobná struktura dat	130
14.5Datový model	131
14.6Index tříd	131
14.7Index atributů	137
14.8Index číselníků	144
14.9Extrakce dat	145
14.9.1CrimeSpatialDb	145
14.10Demo – aplikace	147
14.10.1Služba	147
14.10.2benak.tomas.crimemonitor.library	157
14.10.3benak.tomas.crimemonitor.library.utils	161
14.10.4CrimeMonitorClient	162
14.10.5Technická dokumentace	162
14.11Slovník pojmů	170

2 Abstrakt

3 Úvod

Trestná činnost vždy byla a stále je populárním tématem zpravodajství. Kromě toho také vypovídá o společenské nebo ekonomické situaci v daném místě.

Sledováním vývoje trestné činnosti a jeho analýzou je možné jednak trestné činnosti do jisté míry předcházet, jednak z propojení s ostatními socioekonomickými ukazateli je možné vyvozovat sociologické závěry, které mohou posloužit jako podklady pro politická rozhodnutí ve věci sociální nebo ekonomické politiky.

Systematickým sběrem dat o trestné činnosti se zabývá zejména Policie České republiky (dále jen Policie), která je z podstaty své funkce primárním zdrojem takových dat, ale i ostatní subjekty, jako například Český statistický úřad (ČSÚ), samosprávné celky (města a obce), nebo i neziskové organizace (např. Otevřená společnost¹).

Data poskytovaná výše zmíněnými subjekty mají několik nedostatků, například

- nedostatečný detail (např. pouze agregovaná data, nikoli údaje o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích; nedostatečná časová a územní granularita)
- neúplnost (např. nedostatečné časové nebo územní pokrytí)
- neaktuální nebo nepravidelně aktualizovaná
- nesnadnost strojového zpracování

Popsané nedostatky takto publikovaných dat vedou k úvahám o možnosti vytvořit zdroj dat o kriminalitě, který by tyto nedostatky alespoň zčásti překonal. Návrhu a vytvoření takového zdroje dat je věnována velká většina práce. Menší část je poté věnována popisu jednoho možného způsobu využití nově vytvořeného datového zdroje.

V kapitole Úvod je popsána motivace pro vytvoření datasetu a nastíněny požadavky na takový dataset.

Kapitola Cíle práce a požadavky na řešení pak přesněji specifikuje cíle práce a požadavky na řešení,

¹ http://www.otevrenaspolecnost.cz/

které tyto cíle naplňuje.

V kapitole Zdroje dat o kriminalitě jsou popsány existující zdroje dat o trestné činnosti. Dále jsou zde podrobně popsány ty zdroje, které byly použity při vytvoření datasetu.

Technologie a software použité při řešení úloh vyplývajících z cílů práce a souvisejících požadavků popisuje kapitola Použité technologie.

Obsahem kapitoly Datový model je popis navrženého datového modelu datasetu.

Kapitola Linkování dat řeší linkování datasetu trestné činnosti na externí zdroje z ostatních RDF datasetů.

Extrakcí dat z vybraných zdrojů k jejich dalšímu použití v datasetu trestné činnosti se zabývá kapitola Extrakce a publikace dat. Tato kapitola řeší i (polo)automatizovanou extrakci některých částí ontologie, zejména číselníků.

Publikací datasetu a popisem navrženého aktualizačního mechanismu datasetu, jakož i problematikou změn datového modelu v důsledku přirozeného vývoje se zabývá kapitola Extrakce a publikace dat.

Kapitola Demo - aplikace popisuje vývoj ukázkové aplikace, která nově vytvořený dataset využívá a demonstruje jeho užitečnost a použitelnost v praxi.

Kapitola Související relevantní práce uvádí přehled existujících prací, které se zabývají podobnou problematikou. Jsou uvedeny příklady publikace dat o trestné činnosti ve formě RDF a také některé aplikace, které dat o trestné činnosti využívají.

Závěrečná kapitola Zhodnocení hodnotí navržené řešení z hlediska dosažení deklarovaných cílů práce a naplnění souvisejících požadavků.

4 Cíle práce a požadavky na řešení

Kapitola Úvod vysvětluje motivaci k vytvoření nového zdroje dat o trestné činnosti. V této kapitole jsou popsány cíle práce, požadavky na řešení a přesné zadání práce.

Poznámka: Definice cílů práce a požadavků na řešení jsou pro potřeby jejich dalšího odkazování v textu anotovány pomocí decimální hierarchické klasifikace. Příklady: cíl práce G.1.2, požadavek R.1.

Hlavním cílem této práce je vytvoření Datasetu (G.1). Mezi požadavky na dataset (R.1) patří:

4.1.1 Požadavky na Dataset

Dataset by měl být

- o formát: RDF (1.1)
- způsob publikace (1.2)
 - RDF Store (1.2.1)
 - aktualizační mechanismus (1.2.2)
- požadavky na Aplikaci:

Z

4.2 Podrobné vymezení cílů práce

V této pokapitole jsou podrobněji specifikovány definované cíle, stanoveny požadavky na řešení a uvedeny odkazy na kapitoly práce, které se zabývají řešením vyplývajících úloh.

Následující podkapitoly se zaměřují na následující problémy:

- rešerše zdrojů dat o kriminalitě
- návrh datového modelu
- extrakce dat z vybraných zdrojů
- propojení Datasetu s externími zdroji
- publikace datasetu a aktualizační mechanismus
- vytvoření demo aplikace

4.2.1 Rešerše zdrojů dat o kriminalitě

Prvním krokem k vytvoření Datasetu je výběr potřebných zdrojů dat vzhledem k požadavkům stanoveným na Dataset (viz např. linkování na ostatní datasety).

Primárním úkolem bylo provést rešerši existujících zdrojů dat o kriminalitě a vybrat takové, které budou použity jako zdroj dat pro Dataset.

Dle charakteru vybraných zdrojů dat o vývoji trestné činnosti byly pak identifikovány a popsány další zdroje dat, které měly být při tvorbě Datasetu použity.

Všechny použité zdroje dat je nutné podrobně popsat, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů byl Dataset vytvořen, a protože data v Datasetu odvozují svůj význam právě z významu dat použitých zdrojů.

Řešením těchto úloh se zabývá Zdroje dat o kriminalitě.

4.3 Návrh datového modelu

Po důkladné analýze použitých zdrojových dat je nutné navrhnout datový model pro Dataset. Datový model Datasetu formálně popisuje tzv. ontologii, neboli názvosloví, pomocí kterého jsou data v Datasetu popsána.

V dalším textu je ontologie pro Dataset odkazována prostě jako Ontologie.

Na Ontologii jsou kladeny následující požadavky:

- přehlednost a snadnost použití
- rozšiřitelnost

Přehlednosti a snadnosti použití se dosáhne zejména znovupoužitím existujících a dobře známých ontologií tam, kde je to možné a vhodné.

Rozšiřitelnost Ontologie je důležitá zejména v případech, kdy dojde ke změně struktury poskytovaných dat, například

- přibude nový atribut
- existující atribut je změněn (např. jeho datový typ nebo doména)
- existující atribut zanikne

Tato rozšiřitelnost vyplývá z obecné flexibilnosti definice ontologie v RDF. Bude navíc podpořena definicemi vhodných abstraktních tříd a atributů jako prostředků k dalšímu rozšíření Ontologie.

Návrhem datového modelu podle daných požadavků se zabývá Datový model.

4.4 Extrakce dat z vybraných zdrojů

Když je připraven datový model, je již možné extrahovat data z vybraných zdrojů dat do formátu RDF. Na proces extrakce dat nejsou kladeny žádné speciální požadavky. Celý proces extrakce dat i částí ontologie popisuje Extrakce a publikace dat.

4.5 Propojení Datasetu s externími zdroji

Dataset je tím užitečnější a použitelnější, čím více je propojen s dalšími datasety Linked Data. Úlohami spojenými s identifikací a vytvořením vazeb na externí zdroje se zabývá Linkování dat.

4.6 Publikace datasetu a aktualizační mechanismus

Jedním z hlavních cílů práce je Dataset publikovat. V souvislosti s publikací datasetu trestné činnosti byl stanoven požadavek na vývoj aktualizačního mechanismu, který zajistí aktualizaci dříve publikovaných dat v případě, že tato zastarají a k dispozici jsou data aktuálnější.

Proces publikace a navržený aktualizační mechanismus Datasetu popisuje Extrakce a publikace dat.

4.7 Vytvoření demo – aplikace

Druhým hlavním cílem této práce bylo vytvořit aplikaci, která by demostrovala použitelnost a užitečnost Datasetu.

Bylo rozhodnuto, že bude vytvořena aplikace pro mobilní telefony, která uživateli umožní na základě jeho aktuální polohy sledovat různé statistiky kriminality vztažené k danému místu.

Takovými statistikami jsou například:

- žebříček nejčastějších typů trestných činů i s vizualizací vzájemného poměru počtů trestných činů těchto typů
- zobrazení vývoje počtu trestných činů v čase
- odhad trendu trestné činnosti v daném místě
- index kriminality v daném místě
- objasněnost trestných činů v daném místě

Vývoj aplikace podle výše uvedených požadavků popisuje Demo - aplikace.

Hlavní technologie a software použité pro dosažení cílů práce jsou stručně popsány v páté kapitole (viz Použité technologie).

4.8 Cíloví uživatelé

Dataset budou moci použít například

- vývojáři aplikací jako zdroj dat
- vývojáři dalších datasetů

Vývojáři ostatních datasetů, které obsahují regionálně nebo jinak místně orientovaná data pro Českou republiku, mohou odkazovat zdroje Datasetu nebo používat Ontologii pro vyjádření faktů o trestné činnosti

Dataset také samotnou svou existencí a propojením na ostatní datasety obohacuje Linked Data Cloud²

^{2 &}lt;a href="http://lod-cloud.net/">http://lod-cloud.net/

Aplikaci budou moci použít uživatelé zařízení s operačním systémem Android podporované verze. Primární funkce aplikace je zábavně – naučná, aplikaci mohou využít například

- lidé jedoucí v tramvaji a sledující měnící se statistiky podle daného místa
- lidé jdoucí v noci domů pro zjištění kriminality v daném místě

Dataset pomáhá uspokojit rostoucí poptávku po datech v otevřené podobě. Aplikace v součinnosti s dalšími podobnými projekty, např. Mapou kriminality³, popularizuje téma analýzy vývoje trestné činnosti a zároveň vytváří určitý tlak na rozšiřování rozsahu dat poskytovaných autoritami, jakou je například a zejména Policie.

5 Zdroje dat o kriminalitě

Tato kapitola se zabývá rešerší stávajících zdrojů dat o kriminalitě, jejich zhodnocením podle sady kritérií a vzájemným porovnáním.

Jsou stanovena kritéria pro hodnocení zdrojů dat o kriminalitě. Hodnocení zdroje podle těchto kritérií je pak použito jako ukazatel použitelnosti pro tvorbu Datasetu a také umožnuje srovnat výsledný Dataset s původním zdrojem dat.

Byly identifikovány následující zdroje dat:

- veřejně přístupné statistické sestavy Policie
- údaje poskytované ČSÚ
- veřejně přístupné přehledy kriminality publikované městy a obcemi
- evidenčně statistický systém kriminality

Uvedené zdroje dat jsou podrobněji popsány v dalších podkapitolách.

Primárním úkolem je výběr vhodných zdrojů, které obsahují údaje o vývoji trestné činnosti. Na výběr konkrétních takových zdrojů pak navazuje obdobný proces identifikace a výběru dalších, doplňujících zdrojů.

5.1.1.1 Kritéria pro výběr zdrojů dat

Z nabídky dostupných zdrojů byly k dalšímu zkoumání vybrány pouze zdroje elektronické. Další zdroje, zejména pak tištěná literatura, byly ignorovány. Důvodem je nesnadné (polo)automatizované vytěžování dat z takových zdrojů.

Nalezené zdroje jsou vyhodnocovány z hlediska jejich použitelnosti a vhodnosti jejich použití jako zdrojů pro Dataset. U nalezených zdrojů se zkoumá zejména

- detail (např. počet různých typů entit, počet atributů pro entitu, počet entit)
- úplnost (územní pokrytí: celá ČR, pouze konkrétní obec; časové pokrytí)
- dostupnost: veřejně dostupné, pouze pro akademické účely, nedostupné
- aktuálnost
 - o aktuálnost: datum poslední aktualizace
 - o četnost aktualizace: např. jednou za měsíc
- možnosti (polo)automatizované extrakce dat
 - o formát: např. XLS, HTML, relační databáze

^{3 &}lt;a href="http://mapakriminality.cz/">http://mapakriminality.cz/

 lze uvést subjektivní klasifikaci stupně obtížnosti (polo)automatizované extrakce (např. triviální, snadné, středně obtížné, velmi obtížné, nemožné)

Detailem se rozumí stupeň rozlišení poskytovaných dat, jejich granularita. Příkladem rozdílu poskytovaných dat v jejich detailnosti je uvedení pouze agregovaných dat o trestných činech v porovnání s poskytnutím informací o jednotlivých trestných činech.

Úplností poskytovaných dat se rozumí stupeň zahrnutí dílčích informací dané úrovně detailu. Příkladem rozdílu v úplnosti dat je poskytnutí informace o datu narození pachatele na straně jedné a vypuštění takové informace na straně druhé.

Dalším kritériem pro výběr vhodného zdroje dat pro Dataset je jeho dostupnost. Preferovány byly zdroje dostupné veřejně, do úvahy byly vzaty ale i zdroje poskytované pouze pro akademické účely.

Do úvahy byla vzata i aktuálnost poskytovaných dat, tedy jsou preferováma data vztahující se co nejblíže k současnosti. Důležitým kritériem byla i četnost a pravidelnost aktualizace poskytovaných dat. Upřednostňovány byly často a pravidelně aktualizované zdroje dat.

Možnost alespoň poloautomatizované extrakce dat byla kritériem, jehož splněním se značně usnadnilo případné zpracování dat ze zdroje, pokud byl vybrán jako zdroj pro Dataset.

Statistické sestavy Policie

Policie na svých webových stránkách pravidelně publikuje předepsané statistické sestavy o vývoji trestné činnosti⁴.

Dostupnost a aktuálnost

Data jsou aktualizována a zveřejňována každý měsíc. K dispozici jsou vždy aktuální sestavy pro měsíc předcházející měsíci aktuálnímu.

Detailnost

Co se detailnosti poskytovaných dat týká, jsou poskytována pouze agregovaná statistická data pro jednotlivé územní odbory (dále jen ÚO) a daný měsíc. Statistiky pro jemnější územní rozlišení, tedy základní útvary, jsou k dispozici pouze na vyžádání a pro akademické účely.

Není možné získat informace o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích a také přesnější časové vymezení spáchání trestných činů, než je jeden měsíc.

V rámci statistické sestavy jsou trestné činy rozlišovány až na úroveň jejich takticko – statistické klasifikace (dále jen TSK).

[kvantifikace podle kvalitativní proměnné???]Statistické ukazatele pro daný typ TSK, měsíc a ÚO kvantifikují trestné činy z různých hledisek, jako například

- podle pohlaví pachatele
- podle faktu, zda byl pachatel pod vlivem omamné látky v době spáchání trestného činu
- podle věku (děti, mladiství)

Úplnost

Co se úplnosti poskytovaných dat týká, jsou poskytována data za nejméně 15 let dozadu. Časově je pokryt celý tento interval. Také jsou k dispozici statistiky pro všechny územní odbory a všechny typy trestných činů. Statistických ukazatelů je poměrně dost a na vyžádání v rámci dalších, neveřejných statistických sestav, je jich ještě více.

^{4 &}lt;a href="http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx">http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx

Možnosti automatizace extrakce

Statistické sestavy jsou publikovány ve formě souborů ve formátu XLS typu Excel 97 - 2000, 5.0/95. Formát těchto souborů se za několik posledních let nezměnil a je tak možné vyvinout nástroje, které pomocí specializovaných knihoven⁵ statistická data extrahují k jejich dalšímu použití v Datasetu.

Popsaný způsob extrakce dat je ale náchylný na chyby způsobené neočekávanou, třeba i nezamýšlenou změnou struktury zdrojových excelových souborů. Struktura excelových souborů není nikde formálně specifikována a její správnost se těžko kontroluje a vynucuje.

Zhodnocení zdroje

Policejní statistické sestavy jsou zdrojem poměrně detailních a úplných dat, jsou veřejně dostupné, aktuální a pravidelně aktualizované a existuje možnost alespoň částečné automatizace extrakce dat z nich. Jedná se kvalitní zdroj dat.

Zdroje Českého statistického úřadu

Data o vývoji trestné činnosti poskytovaná Českým statistickým úřadem (dále jen ČSÚ) jsou publikována v rámci

- statistických ročenek⁶ pro Českou republiku i pro jednotlivé kraje
- tzv. Veřejné databáze⁷ v několika speciálních tabulkách⁸

Primárním zdrojem dat o vývoji trestné činnosti jsou však pro ČSÚ právě veřejné statistické sestavy Policie, popsané v podkapitole Statistické sestavy Policie. To znamená, že v kritériích definovaných pro výběr vhodných zdrojů pro Dataset data poskytovaná ČSÚ obstojí maximálně stejně dobře jako popsané policejní sestavy. Zdroje dat ČSÚ tedy pro vytvoření Datasetu použity nebudou.

Zdroje poskytované městy a obcemi

Mnohá města a obce, případně další prvky územní a politické samosprávy, publikují v nějaké formě, nejčastěji na webu, data o vývoji trestné činnosti.

Takto publikovaná data čerpají ve velké většině případů z dat poskytovaných místními odděleními Policie. Taková data bývají ale typicky podrobnější než veřejné policejní statistiky, které uvádějí pouze statistiky na úrovni ÚO.

Data takto publikovaná jsou značně proměnlivé kvality, co se týká hodnocení pomocí stanovených kritérií, viz dále.

Dostupnost a aktuálnost

Data publikovaná městy a obcemi bývají k dispozici pro širokou veřejnost. Co se aktuálnosti a četnosti a pravidelnosti aktualizací týká, tyto nejsou zaručeny tak, jako je tomu u policejních statistik.

Detailnost

Data poskytovaná zejména obcemi bývají podrobnější, zejména co se územní granularity týče. Zdrojem pro takto publikovaná data totiž bývají místní policejní oddělení, což jsou útvary

^{5 &}lt;u>http://www.aspose.com/.net/excel-component.aspx</u>

⁶ https://www.czso.cz/csu/czso/rocenky_souhrn

⁷ https://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp

⁸ https://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=380&

podřízené ÚO.

Obecně se opět jedná o data agregovaná, takže ani zde není možné získat informace o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích.

Časová granularita je stejná jako u statistik policejních. Rozlišení typů trestných činů bývá spíše hrubé, policejní statistiky jsou podrobnější.

Co se nabídky poskytovaných statistických ukazatelů týká, není tato tak pestrá jako u policejních statistik.

Úplnost

Na úplnost dat není možné se obecně u takto publikovaných dat spolehnout. Pokrytý časový interval je obecně kratší než u statistik policejních. Rovněž na úplnost územního pokrytí se nedá spolehnout.

Rozsah poskytovaných statistických ukazatelů je oproti policejním statistikám také obecně menší.

Možnosti automatizace extrakce

Města a obce data o vývoji trestné činnosti publikují většinou ve formě HTML stránek, zřídka pak například i veexcelo formě vých souborů. Ani struktura HTML stránek se statistikami, ani excelové soubory nemají explicitně definovanou strukturu a tato struktura se mezi jednotlivými městy a obcemi obecně liší.

Možnosti pro alespoň částečnou automatizaci extrakce dat jsou proto vzhledem k očekávané pracnosti vývoje celé sady specializovaných nástrojů pro účely této práce malé.

Zhodnocení zdroje

Problémem těchto dat je jejich roztroušenost na webu, nesnadnost je nějak standardně vyhledat, nejednotný formát a v neposlední řadě také neúplnost (časové pokrytí, územní pokrytí) a nedostatek detailů (někde se člověk nedozví např. přesné TSK).

Nutnost zdlouhavého mauálního vyhledávání a shromažďování dat a potýkání se s nejednotným formátem a rozdílnou úrovní detailu dat vedlo k časovým odhadům na provedení, které byly shledány zbytečně velkými a stěží dosažitelnými v rozumném čase.

Údaje o vývoji trestné činnosti publikované městy a obcemi proto nebudou pro účely této práce použity.

Evidenčně – statistický systém kriminality Policie

Evidenčně – statistický systém kriminality (dále jen ESSK) slouží k zaznamenávání údajů o jednotlivých spáchaných trestných činech a jednotlivých jejich pachatelích.

Všechny policejní statistické sestavy o vývoji trestné činnosti, i ty, publikované Policií a popsané v podkapitole Statistické sestavy Policie, jsou vytvořeny vhodnou agregací dat uložených v ESSK.

Zdrojem dat pro ESSK jsou formuláře, vyplňované policisty ručně nebo elektronicky po zjištění trestného činu a případné identifikaci jeho pachatele.

Protože je Policie exkluzivním vyplňovatelem takových formulářů a exkluzivním správcem ESSK, je ESSK primárním a autoritativním zdrojem dat o spáchané trestné činnosti, tedy i o jejím vývoji v čase.

Dostupnost a aktuálnost

Data uložená v systému ESSK jsou plně přístupná pouze pověřeným pracovníkům Policie.

Částečný výpis dat z ESSK je možné pořídit po konzultaci s pověřeným pracovníkem PČR. Takto získaná data je možné použít pouze pro akademické účely.

Data zde uložená jsou maximálně aktuální a aktualizována jsou nepřetržitě.

Detailnost

ESSK poskytuje informace o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích. Detail uložených dat je z definice ESSK jako primárního a autoritativního zdroje nejvyšší možný.

O trestném činu je např. možné zjistit

- základní útvar, na jehož území byl trestný čin spáchán nebo zjištěn
- přesný čas spáchání (na hodiny)
- způsobenou škodu
- údaje o obětech trestného činu
- právní kvalifikaci trestného činu

O pachateli se zaznamenávají i tak podrobné údaje, jakými jsou

- vzdělání
- sociální status
- státní příslušnost
- závislost rodičů mladistvého pachatele na návykových látkách

Data poskytovaná pro akademické účely jsou pouze vhodně ořezanou projekcí úplných dat, zejména z důvodu ochrany osobních údajů.

Úplnost

Data uložená v ESSK jsou z definice ta nejúplnější, jaká existují.

Možnosti automatizace extrakce

Výpisy dat z ESSK jsou poskytovány formou databázových souborů Access MDB. Jako taková jsou vysoce strukturovaná a tedy vhodná k automatizované extrakci pomocí SQL.

Zhodnocení zdroje

[TODO neustálé opakování "primární a autoritativní"]ESSK je primárním a autoritativním zdrojem dat o spáchané trestné činnosti, poskytuje ta nejaktuálnější, nejvíce podrobná a úplná data, která existují, a tato data je poměrně snadné automatizovaně extrahovat.

Z výše uvedeného vyplývá, že výpis dat ESSK bude použit jako zdroj dat Datasetu.

	Statistiky PČR	Statistiky měst a obcí	Statistiky ČSÚ	ESSK
Detail				
jednotlivé trestné činy	ne	ne	ne	ano
územní granularita	ÚΟ			základní útvar
časová	měsíc			hodina

granularita				
Úplnost				
pokryto celé území ČR	ano	ne		
Dostupnost				
veřejné	ano			ne
Aktuálnost				
frekvence	každý měsíc	různé (od měsíců po jednou ročně)	každý měsíc	3 dny
pravidelné?				
latence				
Strojová zpracovatelnost				
formát dat	excel	excel, HTML	XML	Access MDB
Zdroj				

5.2 Zdroje dat pro Dataset

Na základě provedené rešerše a hodnocení identifikovaných potenciálních zdrojů dat o vývoji trestné činnosti byly vybrány ty zdroje dat, které budou použity při tvorbě Datasetu.

Údaje poskytované ČSÚ byly shledány nedostatečně podrobnými a úplnými a použity nebudou.

Přehledy poskytované na webech měst a obcí trpí neúplností dat a značnými rozdíly ve struktuře, která je činí obtížně automatizovaně zpracovatelnými.

Policejní statistické sestavy, ať ty veřejně přístupné, nebo ty určené k akademickým účelům, jsou sice poměrně detailní, úplné, pravidelně aktualizované, aktuální a rozumně strojově zpracovatelné, neobstojí však v konkurenci s daty z ESSK[TODO v čem?]

Výpis dat z ESSK je nejpodrobnějším, nejúplnějším, dostatečně aktuálním a pravidelně aktualizovaným zdrojem dat, který je navíc velice dobře strojově zpracovatelný. Proto byly výpisy dat z ESSK zvoleny jako primární a také jediný zdroj dat o vývoji trestné činnosti, který bude zařazen do seznamu zdrojů použitých pro vývoj Datasetu.[TODO formulace]

5.2.1 Ostatní zdroje dat

Tato podkapitola popisuje zdroje dat, které byly identifikovány v návaznosti na vybrané zdroje dat o vývoji trestné činnosti. Tyto zdroje jsou v jistém smyslu doplňující a umožňují splnění některých dalších požadavků na Dataset.

5.2.1.1 Identifikace zdrojů

Výpis z ESSK obsahuje údaje o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích. Pro každý záznam o trestném činu nebo pachateli je uveden údaj o základním útvaru, který příslušný záznam zpracoval. Pro trestné činy je navíc uveden údaj o základním útvaru, na jehož území byl příslušný trestný čin spáchán nebo zjištěn.

Základní útvar je základní organizační jednotkou Policie a zhruba odpovídá územní jednotce obce nebo její části.

Jedním z požadavků na Dataset je jeho napojení na externí zdroje dalších datasetů. Kromě toho jedním z požadavků na Aplikaci je schopnost generovat statistiky pro místo dané polohou uživatelova zařízení.

Trestné činy tedy musejí být nějak spojeny s místy nebo alespoň s nějakým územím. Možnost vytvoření takového propojení se nabízí právě přes útvar, kde byl trestný čin spáchán nebo zjištěn. Kdyby se podařilo získat údaj o přesném geometrickém vymezení území útvaru, bylo by možné trestný čin lokalizovat jako spáchaný nebo zjištěný právě na tomto území.

V případě nedostupnosti údajů o územích útvarů by bylo možné zjistit propojení útvarů na konkrétní obce a informaci o územním vymezení dohledat k příslušným obcím.

Pokud by byly k dispozici údaje jak o území útvarů, tak o území obcí, bylo by možné útvary a obce propojit automaticky a trestný čin by byl jednak lokalizován jako spáchaný nebo zjištěný na území příslušného útvaru, druhak by byl také spojen s obcí nebo obcemi, které útvar svým územím pokrývá.

Zdroj dat o geometrickém vymezení hranic útvarů byl nalezen pouze jeden, a to shapefile poskytnutý Otevřenou společností.

Území obcí a také jiných územních jednotek ČR popisuje Registr územní identifikace a nemovitostí (dále jen RÚIAN). Tento zdroj obsahuje podrobné geometrické informace o velkém množství typů územních jednotek.

5.3 Popis použitých zdrojů dat

Jak bylo popsáno v podkapitole Zdroje dat pro Dataset, jako zdroj dat o vývoji trestné činnosti byl zvolen výpis z ESSK.

Ve zdrojových datech byly některé informace záměrně vypuštěny. U trestných činů byly například vypuštěny údaje o obětech trestné činnosti nebo podrobnosti o charakteru hospodářské trestné činnosti. U pachatelů byly vypuštěny osobní údaje.

Výpis byl poskytnut ve formě několika Access MDB souborů. Každý soubor odpovídá databázi se záznamy o trestné činnosti pro jeden konkrétní rok. V databázi pro daný rok se nacházejí záznamy pro jednotlivé trestné činy, u kterých bylo zahájeno trestní řízení v tomto roce, a také související záznamy o jednotlivých známých pachatelích těchto trestných činů a o dalších okolnostech těchto trestných činů.

Přílohou k výpisu dat byly dokumenty popisující číselníky použité ve zdrojových datech. Tyto dokumenty byly poskytnuty ve formátu HTML.

Jedná se o číselníky platné k 1.1.2013.

Přílohou k výpisu dat byly i scany formulářů, skrze které se data do ESSK zadávají. Tyto formuláře popisují význam jednotlivých položek zdrojových dat.

5.3.1 Zdrojové formuláře

Zdrojové formuláře slouží pro zadání vstupních dat do ESSK.

Vždy, když je zjištěn trestný čin, odpovědný pracovník PČR vyplní formulář o trestném činu (dále jen FTČ). Tento formulář zaznamenává informace o okolnostech trestného činu.

Druhým formulářem, pomocí nějž se zadávají data do ESSK, je formulář o známém pachateli (dále jen FZP). Tento formulář slouží k zaznamenání informací o známém pachateli evidovaného trestného činu a svazuje danou osobu s evidovanými trestnými činy, které tato osoba spáchala nebo

se jich nějakým způsobem v roli pachatele zúčastnila.

5.3.1.1 Formulář trestného činu

Jak již bylo řečeno, slouží tento formulář pro zaznamenání informací o zjištěném trestném činu. Zaznamenány jsou jak nezbytné evidenční údaje (číslo spisu, kód zpracujícího útvaru a další), tak i další důležité okolnosti tresného činu (např. místo spáchání, způsobené škody, právní kvalifikace).

Pro podrobný popis struktury formuláře a jeho jednotlivých položek viz Přílohy.

5.3.1.2 FZP

Pro podrobný popis struktury formuláře a jeho jednotlivých položek viz Přílohy.

5.3.2 Číselníky

Jedná se o dokumenty ve formátu HTML, které obsahují definice číselníků používaných v ESSK. Podrobný popis dokumentů číselníků je obsažen v sekci Přílohy.

5.4 Výpis dat z ESSK

Pro účely práce byl zpřístupněn výpis zdrojových dat o nápadu kriminality z ESSK za roky 2008 až 2012 včetně.

Předaný výpis má formu archivu, který obsahuje několik souborů ve formátu Access MDB. Každý MDB soubor je databází, která obsahuje informace o nápadu trestné činnosti pro jeden z roků 2008 až 2012. V databázi pro daný rok jsou obsaženy tyto informace:

- seznam záznamů FTČ pro všechny trestné činy ohlášené v daném roce (tabulka ks_zapistc)
- seznam záznamů FZP o pachatelích trestných činů, kteří byli zjištění v daném roce (tabulka ks zapispa
- informace o propojení známých pachatelů a jimi spáchaných trestných činů podle položky 28 FZP (tabulka Chyba: zdroj odkazu nenalezen)
- číselníky krajů a okresů (tabulky kraje, okresy)

Pro podrobný popis schematu databáze ESSK viz Přílohy.

5.5 Shapefile útvarů PČR

Dalším důležitým zdrojem dat je geografická mapa území útvarů PČR.

5.5.1 Popis dat

Mapa rozděluje území ČR na díly příslušející jednotlivým útvarům PČR s územní působností. Pro každú útvar jsou navíc k dispozici dodatečné negeografické popisné atributy, které popisují například:

- název útvaru
- počet obyvatel na území útvaru
- rozlohu území útvaru

Hranice území jednotlivých útvarů nemusejí vždy odpovídat realitě, ale získaná data jsou tou nejlepší dostupnou aproximací pro rok 2013.

5.5.2 Zdroj dat

Tato data byla poskytnuta Otevřenou společností, která ji sestavila na základě vlastních informací získaných mimo jiné od tiskové mluvčí PČR.

Shapefile je dostupný ke stažení na webu.⁹

5.5.3 Aktualizace

Současným jediným zdrojem aktualizací je potenciálně již zmíněná Otevřená společnost. Neexistuje ale plán vydávání aktualizací a tyto jsou k dispozici pouze na vyžádání a z laskavosti.

Pro podrobný popis struktury dat viz Přílohy.

5.5.4 Využití dat

Informace o hranici daného útvaru v shapefile umožňuje v kombinaci s informacemi o hranicích územních jednotek ČR určit, které územní jednotky, např. obce, útvar pokrývá svou územní působností.

Další údaje jako počet obyvatel nebo rozloha útvaru mohou posloužit k výpočtům indexu trestné činnosti pro daný útvar.

5.6 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (dále jen RÚIAN) je cenným zdrojem informací o jednotkách územního členění ČR.

Územních jednotek je několik typů, např.

- kraje
- okresy
- obce
- ulice

Pro každý typ územní jednotky jsou sledovány a zaznamenávány různé atributy.

Některé z atributů jsou společné všem typům územních jednotek, např. název, jiné jsou specifické pro daný typ územní jednotky jako např. definiční čára u ulic.

Mezi územními jednotkami existuje hierarchické uspořádání takové, že pro daný typ územní jednotky zpravidla existuje nějaká nadřízená územní jednotka odpovídajícího typu. Příkladem je obec a nadřízená jednotka typu okres.

Bylo nutné prozkoumat, jaké atributy jednotlivé typy územních jednotek nabízejí a jak by se tyto informace daly využít pro účely této práce.

Pro účely této práce se hodí zejména informace o

- geografii územní jednotky
- hierarchii územních jednotek

Geografií územní jednotky se myslí v závislosti na typu jednotky informace o geografickém vymezení jednotky. Příkladem je

definiční bod u části obce

⁹ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benat7am/crimemonitor/shapefile

- hranice u obce, okresu, kraje
- definiční čára u ulice

Následující tabulka shrnuje typy jednotek a jejich atributy, které byly určeny jako zajímavé a vhodné k použití pro účely této práce.

Název typu územní jednotky	Atributy
obec	kód, název, definiční bod, hranice

Tabulka 1: RUIAN - zajímavé typy územních jednotek a jejich atributy

Jedním ze způsobů publikace dat RÚIAN je jejich předávání ve formě souborů ve výměnném formátu RÚIAN (VFR).

Souborů VFR je řada typů, přičemž jednotlivé typy souborů se liší např.

- frekvencí publikace
- typem popisovaných územních jednotek
- rozsahem a detailem poskytovaných informací

Jednotlivé typy souborů VFR, jmenná konvence těchto souborů, jejich struktura, obsah, způsob a frekvence publikace jsou detailně popsány ve zvláštním dokumentu.¹⁰

Tabulka uvádí použité typy souborů VFR a ke každému z nich typy územních jednotek, které jsou v souboru VFR daného typu popsány.

Typ zdrojového souboru VFR	Popisované typy územních jednotek
OB_UKSH	obec, část obce, stavební objekt
[TODO remove?]ST_UKSH	kraj, VÚSC, okres

Tabulka 2: Použité typy zdrojových souborů VFR

Soubory VFR pro celou ČR i pro obec a podřízené prvky je možné získat pomocí aplikace VDP¹¹, konkrétně pomocí jejího modulu pro vyhledávání a získávání dat ve výměnném formátu.¹²

Data RÚIAN jsou průběžně aktualizována a požadované typy zdrojových souborů VFR jsou k dispozici vždy ke konci měsíce. Pro účely této práce bylo rozhodnuto o stažení souborů VFR ke konci pevně daného měsíce bez dalších aktualizací v budoucnu.

6 Použité technologie

Při řešení úloh směřujících k dosažení cílů této práce byly užity různé technologie a software.

Některé z nich, jako například unixový shell, awk, jazyk Java, vývojové prostředí Eclipse a podobné, bližší komentář nepotřebují, protože se buď jedná o nástroje obecné nebo se předpokládá jejich obecná a dobrá znalost, případně jejich užití není pro tuto práci stěžejní.

Technologie a software, které jsou pro tuto práci klíčové a specifické, jsou popsány do hloubky, která přímo odpovídá míře jejich důležitosti a nepřímo pak jejich obecné známosti.

Vesměs se rozebírají technologie a související software pro sémantický web, geografická data (GIS) a ostatní, obecnější technologie a software, jako například webové služby v jazyce Java.

^{10 &}lt;a href="http://www.cuzk.cz/Uvod/Produkty-a-sluzby/RUIAN/2-Poskytovani-udaju-RUIAN-ISUI-VDP/Vymenny-format-RUIAN-(VFR)/Struktura-a-popis-VFR-1 5 0.aspx">http://www.cuzk.cz/Uvod/Produkty-a-sluzby/RUIAN/2-Poskytovani-udaju-RUIAN-ISUI-VDP/Vymenny-format-RUIAN-(VFR)/Struktura-a-popis-VFR-1 5 0.aspx

¹¹ http://vdp.cuzk.cz/

¹² http://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/vymennyformat/vyhledej

6.1 Technologie a software sémantického webu

6.1.1 Technologie

6.1.1.1 LinkedData

6.1.1.2 RDF

RDF je základní technologií pro reprezentaci entit Linked Data a jejich vztahů. Každá entita (věc, abstraktní koncept, webová stránka, člověk) má přiřazený jednoznačný identifikátor ve formě URI.

Tak například autor této práce je jednoznačně identifikován jako

http://purl.org/benak#me">http://purl.org/benak#me>. Kdokoli se nyní v nějakém kontextu odkáže na tuto URI, odkazuje se logicky na osobu autora této práce.

Entity vstupují do vztahů s ostatními entitami. Každý typ vztahu dvou entit je formalizován jako binární relace realizovaná pomocí operátoru relace. Takový operátor se obvykle nazývá predikát a je rovněž jednoznačně identifikován pomocí URI. Toto URI pak logicky jednoznačně identifikuje relaci, jejímž operátorem predikát je.

Příkladem takové relace a souvisejícího predikátu je

http://xmlns.com/foaf/0.1/based_near>, který realizuje relaci "pobývat poblíž" mezi osobou a místem.

Formálně se pak vztah "osoba" "pobývat poblíž" "místo" zapisuje jako <URI osoby> <URI predikátu> <URI místa>.

Příkladem vyjádření výše popsaného vztahu je

<http://purl.org/benak#me> <http://xmlns.com/foaf/0.1/based_near> <http://linked.opendata.cz/resource/municipality/00254975> .

Tento zápis říká, že osoba, identifikovaná jako http://purl.org/benak#me>, tedy autor této práce, pobývá poblíž (predikát http://xmlns.com/foaf/0.1/based_near>) obce Stanovice, identifikované pomocí URI http://linked.opendata.cz/resource/municipality/00254975>.

Využití v kontextu práce

RDF je v této práci využito k reprezentaci údajů Datasetu. Jednotlivé trestné činy, typy trestných činů, pachatelé jsou identifikovány pomocí URI a propojeny pomocí vhodných predikátů, jako například "být spáchán na území útvaru" pro vyjádření vztahu mezi trestným činem a policejním útvarem s územní působností, na jehož území byl trestný čin spáchán.

Serializace RDF

RDF jako takové je abstraktním frameworkem pro popis entit a jejich vztahů. Pro konkrétní zápis vztahů mezi entitami je použita některá ze serializací RDF, popsaných v následujících podkapitolách.

RDF/XML

RDF/XML¹³ je aplikací XML, která je standardním způsobem serializace RDF grafů. Její nevýhodou je jistá těžkopádnost a horší čitelnost, z čehož plyne i horší udržovatelnost větších RDF grafů v případě nutnosti lidských zásahů.

Přehlednějšími variantami pro serializaci RDF jsou například Turtle nebo N – Triples.

¹³ http://www.w3.org/TR/rdf-syntax-grammar/

Turtle

Turtle¹⁴ je jazykem pro serializaci RDF grafů. Jeho výhodou oproti standardnímu RDF/XML je vysoká čitelnost, stručnost a z nich plynoucí snadnější udržovatelnost v případě nutnosti lidských zásahů.

Podobně dobrou alternativou k Turtle je N – Triples.

Využití v kontextu práce

V rámci této práce je Turtle použit pro zápis Ontologie.

N - Triples

N – triples¹⁵ je jazykem pro serializaci RDF grafů. Oproti Turtle má některá omezení, jako např. nemožnost používat zkratky pro zápis URI pomocí prefixů, nebo seznamů predikátů pro jeden subjekt.

Využití v kontextu práce

N – Triples je použit jako výstupní formát pro soubory RDF grafů, generované pomocí D2RQ. Důvodem jsou výkonnostní omezení, kdy produkce výstupních souborů v Turtle je nepřijatelně časově náročná oproti produkci N – Triples.

RDF ontologie

Přirozeným vývojem ve světe Linked Data, kdy postupně přibývala publikovaná data, vyvstala možnost a později i potřeba sdílet často používané postupy, typy entit (například entity reprezentující lidi) a typy vztahů (například "jmenovat" se).

Tak vznikly soubory tzv. ontologií, neboli názvosloví. Ontologie definuje seznam souvisejících termínů jak pro entity, tak pro vztahy. Typicky pak ontologie umožňuje popisovat nějakou doménu navzájem úzce propojených dat.

Příkladem takových ontologií je FOAF¹⁶, která poskytuje prostředky pro popis lidí a informací o nich a vzájemných vztahů mezi lidmi.

Následující podkapitoly popisují některé z ontologií, jejichž použití bylo klíčové pro účely této práce.

RDFS

Ontologie RDFS neboli RDF Schema¹⁷ umožňuje další RDF ontologie definovat. V rámci RDF Schema je možné definovat

- třídy (rdfs:Class) a jejich dědičnost (rdfs:subClassOf) a definovat libovolné entity jako instance tříd, neboli specifikovat "datový typ" entit (pomocí atributu rdf:type)
- a definovat predikáty jako tzv. atributy (rdf:Property) a jejich dědičnost
 (rdfs:subPropertyOf), což umožňuje pro predikáty omezení datového typu pro možné subjekty a objekty predikátu (rdfs:domain, rdfs:range)

¹⁴ http://www.w3.org/TR/turtle/

¹⁵ http://www.w3.org/TR/n-triples/

^{16 &}lt;a href="http://xmlns.com/foaf/spec/">http://xmlns.com/foaf/spec/

¹⁷ http://www.w3.org/TR/rdf-schema/

Využití v kontextu práce

RDF Schema je v této práci použito k definici Ontologie, která definuje třídy pro specifikaci datového typu objektů Datasetu a atributy pro specifikaci vzájemných vztahů mezi nimi.

SKOS

Ontologie SKOS¹⁸ je v RDF datasetech používána k implementaci systémů organizace znalostí (knowledge organization system, KOS). Příklady takových systémů jsou různé klasifikace, číselníky nebo taxonomie.

Základní jednotkou KOS je tzv. koncept, který odpovídá položce klasifikace, číselníku nebo taxonomie. Příkladem je koncept "tygr indický" jako položka taxonomie kočkovitých šelem. Koncept je ve SKOS implementován pomocí třídy skos: Concept.

Každý koncept má zpravidla přidělen primární (skos:prefLabel) a případně i alternativní popisky (skos:altLabel), a definici reprezentovaného pojmu (skos:definition). Mezi další informace, které je možné o konceptu uvést, patří například různé druhy poznámek (skos:note, skos:scopeNote, skos:historyNote) a notace (skos:notation).

Jednotlivé koncepty bývají zařazeny do jednoho nebo více tzv. schémat konceptů (skos:ConceptScheme), které sdružují příbuzné koncepty (např. koncepty pro všechny položky taxonomie kočkovitých šelem).

Mezi jednotlivými koncepty lze definovat pomocí tzv. sémantických atributů vztahy jako

- hierarchie, např. zobecnění konceptů (skos:broader, skos:narrower)
- spojitost, podobnost, ekvivalence konceptů (skos:related, skos:relatedMatch, skos:broadMatch, skos:closeMatch, skos:exactMatch)

Využití v kontextu práce

SKOS je využit v této práci k vytvoření RDF reprezentace číselníků ESSK. Ze sémantických atributů jsou využity zejména atributy hierarchické pro vyjádření zobecnění pojmů (např. v číselníku TSK pro kategorie a podkategorie trestných činů, viz Číselník 2 – takticko – statistická klasifikace trestného činu).

DC Terms

Ontologie DC Terms, nebo také Dublin Core¹⁹ je ontologií určenou k reprezentaci metadat. Příkladem metadat mohou být: čas vytvoření, čas poslední modifikace, číslo verze, odkaz na předchozí nebo následující verzi, odkaz na autora nebo vydavatele dat.

Využití v kontextu práce

V rámci této práce je ontologie DC Terms použita k reprezentaci metadat o datasetech a k implementaci verzování dat.

Instance datasetů mají pomocí dcterms: created, dcterms: modified a dcterms: issued zaznamenány časy vytvoření, poslední změny a formálního vydání. Pomocí dcterms: publisher je uveden odkaz na entitu, která data publikovala.

Atributy dcterms:isVersionOf a dcterms:hasVersion jsou použity k prolinkování verzí dat a atributy dcterms:created a dcterms:modified jsou použity k zaznamenání intervalů platnosti verzí.

¹⁸ http://www.w3.org/TR/skos-primer/

¹⁹ http://dublincore.org/documents/2008/01/14/dcmi-terms/

VOID

Ontologie VOID²⁰ je použita k reprezentaci metadat o tzv. RDF datasetech.

RDF dataset (dále jen "dataset") lze definovat jako soubor RDF trojic, které tvoří nějaký logický celek, např.

- pojednávají o nějakém společném tématu (např. trestná činnost v případě Datasetu trestné činnosti)
- vytvořil, publikoval či spravuje je jediný subjekt
- pocházejí ze stejného zdroje dat

Kategorie metadat VOID

Metadata VOID lze rozdělit podle účelu na tyto tři kategorie:

- metadata pro popis přístupu k datasetu (access metadata): SPARQL endpoint, RDF výpisy, dereferencovatelné URI entit
- metadata pro popis struktury datasetu (structural metadata): ontologie použité v datasetu, statistiky o datasetu, příklady typických entit, jemnější dělení datasetu
- metadata pro popis propojení datasetů

Metadata pro popis přístupu k datasetu

Metadata pro popis přístupu popisují různé způsoby přístupu k datasetu. Příklady jsou:

- adresa SPARQL endpointu (void:sparqlEndpoint)
- seznam RDF výpisů (souborů) s daty datasetu (void:dataDump)
- adresa URI lookup endpointu²¹ (void:uriLookupEndpoint)
- popis URI konvence entit datasetu, kde URI jsou dereferencovatelná (void:uriSpace, void:uriRegexPattern)

Pro Dataset trestné činnosti je uvedena adresa příslušného SPARQL endpointu.

Metadata pro popis struktury datasetu

Pomocí VOID lze popisovat strukturu datasetu, což zahrnuje například:

- popis použitých ontologií (void: vocabulary)
- URI konvence entit datasetu (void:uriSpace, void:uriRegexPattern)
- ukázkové entity (void:exampleResource)
- jemnější dělení datasetu:
 - o podmnožiny datasetu
 - obecné (void:subset)
 - podle typu entity (void:classPartition)
 - podle užitého atributu (void:propertyPartition)
- statistické údaje o datasetu a jeho částech

²⁰ http://www.w3.org/TR/void/

^{21 &}lt;a href="http://www.w3.org/TR/void/#lookup">http://www.w3.org/TR/void/#lookup

Pro Dataset trestné činnosti jsou uvedeny použité ontologie.

Dataset je vnitřně členěn pomocí void: classPartition na podmnožiny datasetu pro třídy Chyba: zdroj odkazu nenalezen, Chyba: zdroj odkazu nenalezen, Chyba: zdroj odkazu nenalezen. Ukázkové entity jsou pak uvedeny pro každou z těchto podmnožin.

Statistické údaje pro Dataset a jeho podmnožiny byly vygenerovány vhodnými SPARQL dotazy²² a připojeny k existujícím údajům o Datasetu.

Metadata pro popis propojení datasetů

VOID umožňuje popsat propojení jednotlivých datasetů pomocí tzv. RDF linků. RDF link je taková RDF trojice, kde subjekt patří do jednoho datasetu a objekt do jiného. Tyto RDF linky tvoří samostatatný dataset, tzv. linkset.

Linkset je popsán instancí třídy void: Linkset. Pomocí void: target, void: subjectsTarget a void: objectsTarget je popsáno, které datasety jsou propojovány, resp. je popsáno, ve kterých datasetech leží subjekty a objekty RDF linků.

Pomocí void: linkPredicate je identifikován predikát použitý v RDF lincích.

V této práci jsou linksety využity k definici vazeb mezi Datasetem a Datasetem RUIAN, Datasetem zákonů a datasety DBpedia. Pro bližší popis definice těchto vazeb viz podkapitola Chyba: zdroj odkazu nenalezen kapitoly 7 o linkování dat.

Ten, kdo linkset vytvoří, jej zpravidla pomocí void: subset zahrne do datasetu, který obsahuje vlastní RDF linky. To je případ všech typů vazeb a jim odpovídajících linksetů definovaných v této práci. Tyto linky byly vytvořeny tvůrcem Datasetu trestné činnosti a příslušné linksety jsou zahrnuty v Datasetu nebo některé jeho vhodné podmnožině.

RDF Store

RDF Store je obecným názvem SŘBD, který umožňuje uložit RDF grafy. Tato data pak typicky takový systém umožňuje dále spravovat, organizovat a prohlížet. V dalším textu následuje popis obecné funkcionality RDF Store i jeho jedné konkrétní implementace, použité pro účely této práce.

SPARQL endpoint

Standardní metodou zpřístupnění dat k jejich prohlížení je SPARQL endpoint. Jedná se ve své podstatě o službu běžící na daném portu, která umožňuje spouštět SPARQL dotazy a poskytovat odpovídající výsledky v požadovaném formátu (HTML nebo některá ze serializací RDF, viz podkapitola Serializace RDF).

Podrobněji o SPARQL jako o dotazovacím jazyku pojednává podkapitola SPARQL.

Implementace RDF Store

Tato podkapitola popisuje implementace obecného RDF Store, které byly použity pro účely této práce.

OpenLink Virtuoso

OpenLink Virtuoso²³ je SŘBD, který je mimo jiné implementací obecného RDF Store. V následujících podkapitolách je rozebrána v hrubých rysech organizace RDF dat do tzv. named graphs, možnosti importu RDF do RDF Store, informace o poskytovaném SPARQL endpointu a také informace o konkrétním využití systému Virtuoso a jeho jednotlivých features v této práci.

²² https://code.google.com/p/void-impl/wiki/SPARQLQueriesForStatistics

^{23 &}lt;a href="http://virtuoso.openlinksw.com/">http://virtuoso.openlinksw.com/

Organizace dat - named graphs

Virtuoso organizuje jednotlivé RDF grafy do tzv. named graphs. Named graph je kontejner, jednoznačně identifikovaný pomocí IRI, který obsahuje RDF graf nebo grafy.

Import dat

RDF je možné do Virtuoso importovat buď přes grafické rozhraní webové aplikace Conductor pomocí feature Quad Store Upload nebo pomocí command line utility isql.

V obou případech je nutné vybrat zdroj dat (soubor) a specifikovat pomocí IRI cílový named graf.

Výhodou Quad Store Upload je jednoduchost použití, nevýhodou je možnost takto importovat pouze spíše malé soubory v řádech MB.

Výhodou isql je možnost nahrávání velkých souborů (řády stovek MB až GB) a paralelizace importu.

SPARQL endpoint

Virtuoso poskytuje SPARQL endpoint a také jednoduchou grafickou webovou nadstavbu nad ním. Tato umožňuje zadat do textového pole text SPARQL dotazu a specifikovat parametry vykonávání dotazu a také formát výsledku (HTML nebo některá z podporovaných serializací RDF).

Využití v kontextu práce

Virtuoso byl použit v rámci této práce jako RDF Store k uložení Datasetu a Ontologie a také jako SPARQL endpoint používaný webovou službou, která je součástí Aplikace.

6.1.1.3 SPARQL

SPARQL²⁴ je jazykem, který umožňuje formulovat dotazy nad RDF grafy. Popis syntaxe²⁵ SPARQL je nad rámec této práce a není v této práci zahrnut. Čtenář si však základní představu o použití SPARQL může vytvořit z několika ukázek SPARQL dotazů v této práci (viz sekce Využití extrahovaných vazeb kapitoly 7, sekce SPARQL endpoint v kapitole 8 nebo Dodatečný import – objasněnost trestných činů v kapitole 8).

Výsledkem SPARQL SELECT dotazu je tzv. result set, neboli seznam tzv. řešení. Řešením SPARQL dotazu se míní taková substituce (tzv. binding) projektovaných proměnných konkrétními URI RDF entit (specifikovány v SELECT klauzuli), že jsou splněny všechny podmínky (patterns) na tyto (a další) proměnné v odpovídající klauzuli WHERE.

SPARQL poskytuje i jinou než SELECT formu dotazu, a to sice CONSTRUCT dotaz, který ve fázi projekce proměnných (u SPARQL SELECT dotazu k ní dochází v SELECT klauzuli) vytvoří z každého řešení dotazu novou sadu RDF trojic (triples). Takto je možné pomocí SPARQL generovat nové RDF grafy.

Využití v kontextu práce

V rámci této práce je SPARQL použit v implementaci Aplikace, konkrétně její komponenty, služby *CrimeService*. Služba využívá různých SPARQL SELECT dotazů k získání dat, která jsou potřebná k obsluze požadavků na tuto službu.

SPARQL CONSTRUCT dotazy jsou v této práci použity například

• ke generování vazeb mezi koncepty číselníku států a entitami DBpedia (viz sekce Nalezení

^{24 &}lt;a href="http://www.w3.org/TR/sparq111-overview/">http://www.w3.org/TR/sparq111-overview/

²⁵ http://www.w3.org/TR/2013/REC-spargl11-query-20130321/

odpovídající entity DBpedia podle klíčových slov kapitoly 7 o linkování dat)

- k odvození faktů o objasněnosti trestných činů a vygenerování odpovídajících RDF tvrzení (viz sekce Dodatečný import objasněnost trestných činů kapitoly 8 o publikaci Datasetu)
- k vygenerování vazeb mezi verzemi trestných činů a útvarů po provedení importu aktualizovaných dat do Datasetu (viz sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen kapitoly 8 o publikaci Datasetu)

6.1.2 Software

6.1.2.1 D2RQ

D2RQ²⁶ je software, který slouží jako adaptér pro přístup k datům relační databáze jako k RDF. Toto řešení umí například (převzato z webu D2RQ₂₆):

- dotazovat se pomocí SPARQL nad databází, která neobsahuje RDF
- vytvářet vlastní výpisy dat z relační databáze v RDF formátech (viz sekce Serializace RDF této kapitoly) za účelem importu těchto dat do RDF Store

Základem pro možnost mapovat data relační na RDF je definice vhodného mapování. D2RQ pro tyto účely definuje vlastní D2RQ Mapping Language²⁷. Mapování, zapsané pomocí D2RQ Mapping Language, je uloženo v tzv. mapping file.

Mapování, uložené v mapping file, je pak využíváno jako konfigurační soubor pro úlohy vyžadující mapování mezi daty relačními a RDF, například v příkladech funkcionality poskytované D2RQ výše.

Mapping file

Využití v kontextu práce

Data o vývoj trestné činnosti byla předána ve formě souboru MDB relační databáze Access, takže se nabízelo využít možnosti jednorázového převodu těchto dat do RDF nebo využítí D2RQ jako adaptéru nad Access databází.

Druhá z popsaných možností byla však velice náročná na výkon a tudíž neefektivní, byla tedy upořednostněna varianta jednorázového výpisu dat do RDF. Takto vygenerovaná RDF data pak bylo možné některým ze způsobů, popsaných v sekci Import dat podkapitoly o OpenLink Virtuoso, importovat do použitého RDF Store.

6.1.2.2 Jena

Jena²⁸, nebo také Apache Jena, je open source Java frameworkem pro vývoj aplikací sémantického webu a aplikací využívajících Linked Data.

Jena klientským aplikacím umožňuje například:

• pomocí RDF API²⁹ vytvářet, dotazovat se nad a modifikovat RDF grafy

²⁶ http://d2rq.org/

²⁷ http://d2rq.org/d2rq-language

^{28 &}lt;a href="http://jena.apache.org/">http://jena.apache.org/

^{29 &}lt;a href="http://jena.apache.org/documentation/rdf/index.html">http://jena.apache.org/documentation/rdf/index.html

dotazovat se nad místními i vzdálenými SPARQL endpointy pomocí SPARQL³⁰

Využití v kontextu práce

Služby frameworku Jena jsou v této práci využity v implementaci služby *CrimeService*, komponenty Aplikace, k provádění běžných a federated³¹ SPARQL dotazů nad endpointy RDF úložišť, která obsahují data požadovaná pro obsloužení volání služby.

6.2 Technologie a software pro zpracování prostorových dat

Tato podkapitola popisuje jednotlivé technologie a software pro zpracování prostorových (t.j. geometrických, geografických) dat. Příklady takových dat v kontextu této práce jsou shapefile s definicí území útvarů Policie (viz sekce Shapefile útvarů PČR kapitoly 3), nebo datové sady RÚIAN, které popisují prostorové aspekty územních jednotek, jako například definiční body nebo hranice obcí (viz sekce Registr územní identifikace, adres a nemovitostí kapitoly 3).

Technologie a software jsou popsány v samostatných podkapitolách.

6.2.1 Technologie

V této podkapitole jsou popsány technogie pro zpracování prostorových dat, použité v této práci.

6.2.1.1 GML

GML, neboli Geography Markup Language³² je aplikací XML, konkrétně XML gramatikou určenou pro popis prostorových objektů a prostorových aspektů věcí. Dokument GML tak umožňuje například popsat silniční síť ve městě.

GML umožňuje definovat různé specifické typy prostorových objektů, jako např. mosty, a budovy určené k využití specifickou komunitou uživatelů, které tím usnadňuje vzájemnou výměnu specifických prostorových dat (např. map silničních měst, které zahrnují silniční sítě a budovy).

Soubor definicí takových specifických prostorových objektů, popisujících nějakou problémovou doménu (např. silniční sítě a budovy), nazveme schématem GML. Jednotlivé instance GML souborů (tedy např. mapy jednotlivých měst, které popisují silniční síť a budovy měst), které popisují konkrétní objekty, jejichž struktura je definována v příslušném schématu, nazveme instančími dokumenty.

Využití v kontextu práce

Registr územní identifikace a nemovitostí jako jeden ze zdrojů dat pro Dataset (viz sekce Registr územní identifikace, adres a nemovitostí kapitoly 3 o zdrojích dat) poskytuje informace o geografických aspektech obcí a dalších typů územních jednotek ve formě tzv. souborů výměnného formátu (VFR). Soubory VFR jsou instančními soubory GML, jejichž struktura se řídí veřejně dostupným schématem, popisujícím typy sledovaných geografických aspektů pro entity reprezentující například kraje, okresy, obce nebo část obci.

Také mapa útvarů PČR (viz sekce Shapefile útvarů PČR kapitoly 3) je pro účely pozdějšího snadnějšího zpracování nejdříve transformována z výchozího formátu ESRI shapefile do GML.

Fragmenty GML, popisující geografické aspekty obcí a útvarů Policie, jsou pak přímo vkládány do tabulek relační databáze, která podporuje souběžné uložení dat relačních a geografických. Takový typ databáze nazveme obecně prostorovou databází a blíže o ní pojednává podkapitola Prostorová

^{30 &}lt;a href="http://jena.apache.org/documentation/query/index.html">http://jena.apache.org/documentation/query/index.html

³¹ http://www.w3.org/TR/sparq111-federated-query/

^{32 &}lt;a href="http://www.opengeospatial.org/standards/gml">http://www.opengeospatial.org/standards/gml

databáze.

6.2.1.2 ESRI shapefile

ESRI shapefile³³ je formátem pro ukládání informací o prostorových objektech, jako např. vrstevnicích, hranicích státu nebo silnicích. Je používán v software pro GIS pro ukládání prostorových informací a také jako formát určený pro výměnu prostorových informací mezi různými GIS.

Struktura

Pro prostorový objekt jsou ukládány:

- geometrické informace, vymezující objekt v prostoru (např. souřadnice bodu, definice čáry vymezující silnici)
- dodatečné popisné aributy objektu (např. číslo silnice, název popisované kóty)

Geometrické informace o objektu (souřadnice bodu, definice čáry vymezující silnici) jsou uloženy ve vektorovém formátu, který umožňuje rychlé výpočty a editaci. Ukládaná geometrie je netopologická.

Informace popisné jsou uloženy ve formě databázového souboru DBF, kde je pro každý prostorový objekt uveden právě jeden záznam s jeho popisnými atributy.

Využití v kontextu této práce

Data o policejních útvarech, popsaná v sekci Shapefile útvarů PČR kapitoly 3, jsou předána právě ve formátu ESRI shapefile. Pro účely jejich dalšího zpracování jsou pak transformována do GML (viz sekce GML této kapitoly), takže formát ESRI shapefile je pouze vstupním formátem pro účely této práce.

6.2.1.3 Prostorová databáze

Pojmem "prostorová databáze" v této práci označujeme takovou implementaci SŘBD pro relační nebo objektově – relační databáze, která poskytuje možnost souběžně ukládat vedle relačních a objektových i data prostorová (geometrická, geografická) a pracovat s nimi.

6.2.2 Software

V této podkapitole je popsán software pro zpracování prostorových dat, použitý v této práci.

6.2.2.1 PostgreSQL s rozšířením PostGIS

PostgreSQL³⁴ je dobře známým open source SŘBD pro objektově – relační databáze (dále prostě jen "databáze"). Je přímým konkurentem produktů jako MySQL, SQL Server nebo Oracle Database.

PostgreSQL je prostřednictvím databázového rozšíření PostGIS rozšířit na databázi prostorovou, jak je tato popsána v podkapitole Prostorová databáze. PostGIS je popsán v následující podkapitole.

PostGIS

PostGIS³⁵ je databázové rozšíření (extension) databáze PostgreSQL. Umožňuje v databázi

³³ https://www.esri.com/library/whitepapers/pdfs/shapefile.pdf, http://en.wikipedia.org/wiki/Shapefile

^{34 &}lt;a href="http://www.postgresql.org/">http://www.postgresql.org/

^{35 &}lt;a href="http://postgis.net/">http://postgis.net/

PostgreSQL ukládat prostorová data (body, čáry, polygony) a provádět s nimi různé geometrické operace jako například měření vzdálenosti mezi body, výpočet plochy polygonu, výpočet průniku polygonů.

Prostorové datové typy

Prostorová data jsou ukládána pomocí dvou tzv. prostorových datových typů Geometry a Geography.

Typ Geometry je určen k uložení prostorových dat v kartézském souřadnicovém systému, kdežto typ Geography interpretuje souřadnice objektů jako tzv. sférické, tedy umístěné na povrchu glóbu.

Z popsaných rozdílů plynou i následující fakta:

- Geography je vhodný pro výpočty v sférickém systému souřadnic, kdy je nutno
 - smysluplně interpretovat naměřená data jako například vzdálenost, délku nebo plochu (místo vzdálenosti, délky nebo plochy ve stupních, resp. stupních čtverečných, které jsou nesmyslné)
 - vzít do úvahy zakřivení Země a proměnlivost vzdáleností a ploch při pohybu směrem k pólům (zkracují resp. zmenšují se)
 - korektně zpracovat měření překračující póly a datovou hranici (nultý poledník), které jsou v kartézském souřadnicovém systému zpracována chybně
- Geometry je vhodný pro výpočty v
 - kartézských souřadnicových systémech
 - ve sférických tehdy, kdy není nutno brát do úvahy okolnosti, které jinak vynucují použití typu Geography

Výpočty prováděné nad typem Geography jsou také obecně výpočetně náročnější, byť poskytují pro geografická data obecně přesnější výsledky.

V kontextu této práce se pracuje s prostorovými daty místně omezenými územím České republiky, kdy

- není nutno brát do úvahy zakřivení Země
- geografické objekty nepřekračují datovou hranici ani póly
- nejsou měřeny délky, vzdálenosti ani plochy
- vzdálenosti, délky ani plochy se příliš nemění pohybem po malé části glóbu, která odpovídá území České republiky

Z těchto důvodů je v práci použit pro uložení prostorových dat typ Geometry v kartézském systému souřadnic s projekcí SRID 4326.

Alternativy PostGIS

Alternativou k PostgreSQL s modulem PostGIS je MySQL, Oracle Locator/Spatial nebo SQL Server.

Výhodami PostgreSQL + PostGIS a MySQL je jejich volná dostupnost. Nevýhodou MySQL je ale menší sada podporovaných prostorových datových typů, typů prostorových objektů (body, čáry, polygony) a operátorů.

Na poli volně dostupných databázových produktů tedy pro účely této práce vítězí PostgreSQL + PostGIS.

Komerční alternativy PostgreSQL + PostGIS, jako jsou Oracle Locator/Spatial nebo SQL Server, mají právě tu nevýhodu, že nejsou volně dostupné. Z tohoto důvodu byl opět upřednostněn PostgreSQL + PostGIS.

Využití v kontextu práce

PostgreSQL s PostGIS je v této práci použito k vytvoření tzv. *CrimeSpatialDB* (viz sekce CrimeSpatialDb kapitoly 6 o extrakci dat a jejich uložení).

V *CrimeSpatialDB* jsou uložena prostorová data útvarů Policie (hranice) a obcí (hranice a definiční body). Tato databáze slouží jednak k vygenerování vazeb mezi útvary Policie a obcemi (viz sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen kapitoly 7 o linkování dat) a také k poskytování informace o útvaru, který odpovídá dané zeměpisné poloze (viz sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen kapitoly 9 o vývoji Aplikace).

6.3 Ostatní technologie a software

6.3.1 Technologie

6.3.1.1 XSLT

XSLT³⁶ je jazykem určeným pro transformaci XML dokumentů na jiné typy dokumentů.

Po formální stránce je XSLT aplikací XML. Dokument XML, který obsahuje transformace zapsané v XSLT, nazveme XSLT skriptem.

XSLT procesorem pak rozumíme aplikaci, která na vstupu bere XML dokument a XSLT skript a na výstupu produkuje dokument, který vznikne transformací vstupního XML dokumentu podle pravidel uvedených v XSLT skriptu.

Využití v kontextu práce

V kontextu této práce je XSLT využit k přípravě SQL INSERT skriptů pro vložení záznamů různých prostorových objektů (útvarů Policie, obcí) do *CrimeSpatialDB*.

Vstupem pro XSLT procesor je v tomto případě soubor GML, který obsahuje definice útvarů a obcí, a vhodný XSLT skript. Výstupem je pak soubor .sql obsahující sadu SQL INSERT skriptů, které vkládají záznamy o útvarech nebo obcích do *CrimeSpatialDB*.

Pro podrobnější popis využití XSLT v této práci viz podkapitola Extrakce prostorových dat kapitoly 6, která pojednává o extrakci dat pro Dataset.

Jako XSLT procesor je v této práci použit Saxon³⁷.

7 Datový model

Jedním z cílů této práce, jak je uvedeno v podkapitole Návrh datového modelu druhé kapitoly, bylo vyvinout ontologii pro popis dat o trestné činnosti (dále jen "Ontologii").

Ontologie umožňuje modelovat záznamy o trestných činech a jejich pachatelích. Trestný čin může být buď neobjasněný, nebo objasněný. Pokud je objasněný, existuje zpravidla vazba mezi trestným činem a jedním nebo více jeho pachateli. Tato vazba obsahuje také kontextové informace ve vztahu k pachateli a trestnému činu, zejména informace o roli daného pachatele při spáchání trestného činu.

³⁶ http://www.w3.org/TR/xslt

^{37 &}lt;a href="http://saxon.sourceforge.net/">http://saxon.sourceforge.net/

7.1 Trestné činy

Záznam FTČ o trestném činu je modelován pomocí třídy crime: TrestnyCin. Pro trestný čin je možné zaznamenat řadu různých informací.

Následující podkapitoly popisují kategorie informací, které lze pro trestný čin zaznamenat, a také způsob, jakým jsou v Ontologii modelovány.

7.1.1 Identifikační údaje

Identifikační údaje jsou pro trestný čin zaznamenány pomocí

- crime:utvarZpracovaniZaznamu: útvar, který zpracoval záznam FTČ
- crime:cisloVysetrovacihoSpisu: číslo příslušného vyšetřovacího spisu
- crime:rokZpracovani:rok zpracování záznamu FTČ
- crime:poradoveCislo: pořadové číslo záznamu FTČ

7.1.2 Stadium trestného činu

Modelované informace:	Položka 2 – stadium trestného činu popisu formuláře FTČ.
Zaznamenáno pomocí:	crime:stadiumTrestnehoCinu

7.1.3 Takticko – statistická klasifikace

Takticko – statistická klasifikace (TSK) je popsána v sekci 14.2Číselník 2 – takticko – statistická klasifikace trestného činu.

Ontologie modeluje TSK jako schéma konceptů code: tsk se zapouzdřující třídou crime: Tsk.

7.1.3.1 Kvalifikující ustanovení zákona

Hodnota klasifikace TSK může být právně kvalifikována, a to způsobem, obecně popsaným v podkapitole Právní kvalifikace, tak, že

- kvalifikovaným objektem je hodnota TSK
- kvalifikujícím objektem je instance frbr: Work, reprezentující ustanovení Trestního zákona, které kvalifikuje některé z trestných činů klasifikovaných danou hodnotou TSK

7.1.3.2 Verze TSK

Existují dvě verze TSK, jedna pro starý Trestní zákon, druhá pro nový. Liší se tím, že hodnoty TSK jsou kvalifikovány pomocí starého Trestního zákona, kdežto

7.1.3.3 Klasifikace trestného činu

Klasifikace dané instance trestného činu je modelována pomocí atributu crime: tsk.

7.1.4 Místo spáchání nebo zjištění trestného činu

V případě, že byl trestný čin spáchán nebo zjištěn mimo území ČR, eviduje se stát, kde byl trestný čin spáchán nebo zjištěn.

V obvyklejším případě, kdy byl trestný čin spáchán nebo zjištěn na území ČR, eviduje se útvar s územní působností, na jehož území byl trestný čin spáchán nebo zjištěn. K tomu se použije atribut crime: utvarSpachaniNeboZjisteni.

7.1.5 Sledovaná místa a města

Pro trestný čin jsou sledovány různé podrobnosti o charakteru místa, kde byl čin spáchán nebo zjištěn. Jsou to tyto údaje:

- informace, zda je místo sledované, pomocí atributu crime: sledovaneMisto
- informace, zda byl čin spáchán na ulici, pomocí atributu crime: spachanoNaUlici
- klasifikace lokality, kde byl trestný čin spáchán nebo zjištěn, pomocí crime:lokalitaSpachani

Klasifikace lokalita spáchání trestného činu je modelována jako schéma konceptů code: lokalitaSpachaniTrestnehoCinu se zapouzdřující třídou crime: LokalitaSpachani na základě dokumentu číselníku popsaného v sekci Číselník – lokalita spáchání trestného činu.

Výše popsaná část Ontologie modeluje informace popsané v Položka 6 – sledovaná místa a města formuláře FTČ.

7.1.6 Použití zbraně

Pokud byl trestný čin spáchán se zbraní, jsou popsány relevantní okolnosti, jak to popisuje podkapitola Trestné činy se zbraní.

7.1.7 Objekt napadení

Různé druhy trestných činů v závislosti na druhu napadeného objektu popisuje podkapitola Trestné činy podle druhu napadeného objektu.

7.1.8 Doba spáchání trestného činu

V případě, že je možné čas spáchání trestného činu lokalizovat do bodu v čase, je uveden datum a čas spáchání pomocí atributu crime: datumSpachaniTrestnehoCinu.

V případě, že toto možné není, například je možné určit pouze časové rozpětí, ve kterém došlo ke spáchání trestného činu, nebo byla trestná činnost páchána po delší dobu, je uveden časový interval pomocí atributů crime: datumSpachaniTrestnehoCinu_Od a crime: datumSpachaniTrestnehoCinu Do.

7.1.9 Domovní prohlídky

Pro trestný čin jsou zaznamenány informace o provedených domovních prohlídkách v souvislosti s vyšetřováním tohoto činu. Zaznamenávané údaje a způsob záznamu jsou popsány v podkapitole Domovní prohlídky.

7.1.10 Předmět zájmu pachatele

Předmětem zájmu pachatele může být věc, osoba (oběť), případně abstraktní věc jako rasa nebo přesvědčení (např. u extremistických trestných činů z nenávisti).

Klasifikace předmětů zájmu je popsána v sekci Číselník 5 – předmět zájmu pachatele a vztah oběti k pachateli.

Vyjdeme – li z výše odkazovaného dokumentu, předměty zájmu lze (hrubě) rozdělit na tři základní kategorie:

- věci
- osoby (oběti)
- terč nenávisti

Z tohoto rozdělení následně vychází i způsob modelování trestných činů podle předmětu zájmu.

7.1.10.1Předmět zájmu pachatele – věc

V případě, že je předmětem zájmu pachatele věc (platidlo, počítač, omamná látka), je klasifikace takové věci implementována schématem konceptů code:predmetZajmuPachatele se zapouzdřující třídou crime:PredmetZajmuPachatele.

Instance crime: PredmetZajmuPachatele může volitelně odkazovat ustanovení zákona,

• které specifikuje předmět zájmu jako zákonem chráněný subjekt, pomocí obecného atributu crime: chranenoPodle a jeho specializovaných subproperties pro různou úroveň granularity rozlišení ustanovení zákona (viz podkapitola Odkazování zákonů)

Některé z předmětů zájmů – věcí, mohou být instancemi jiných tříd, které dále popisují jejich charakter. Příkladem jsou předměty zájmu, které jsou zároveň instancemi třídy crime: OmamnaLatka.

K záznamu předmětu zájmu – věci pro trestný čin se používá atribut crime: predmetZajmuPachatele.

7.1.10.2Předmět zájmu pachatele – osoba

Pokud je předmětem zájmu pachatele osoba, je to právě oběť trestného činu. Takové trestné činy jsou modelovány způsobem popsaným v podkapitole Trestné činy s obětí.

7.1.10.3Předmět zájmu pachatele – terč nenávisti

Pokud je trestný čin svou povahou extremistický a zaměřen proti určité rase, etniku nebo přesvědčení, jsou právě tyto předmětem zájmu – terčem nenávisti. Takové trestné činy jsou modelovány způsobem popsaným v podkapitole Extremistické trestné činy.

7.1.11 Způsobené škody, zajištěné prostředky

Pro obecný trestný čin jsou evidovány údaje popisující finanční aspekty trestného činu:

- způsobená škoda (u dopravní nehody celková škoda) v korunách pomocí atributu crime: zpusobenaSkoda
- objem odcizených nebo rozkradených finančních prostředků pomocí atributu crime: zpusobenaSkodaOdcizenoNeboRozkradeno
- objem finančních prostředků a jiných hodnot zajištěných na místě činu pomocí atributu

7.1.12 Dílčí útoky trestného činu

Pro trestný čin je zaznamenán celkový počet dílčích útoků, ze kterých daný trestný čin sestává. Způsob záznamu je popsán v podkapitole Dílčí útoky.

7.1.13 Právní kvalifikace trestného činu

Pro každý trestný čin je zaznamenána jeho právní kvalifikace. Ontologie nerozlišuje mezi kvalifikací hlavního skutku a souběhu trestné činnosti.

Způsob záznamu právní kvalifikace pro trestný čin kopíruje postup obecně popsaný v podkapitole Právní kvalifikace tak, že

- kvalifikovaným objektem je instance trestného činu
- kvalifikujícím objektem je objekt typu frbr: Work, který reprezentuje ustanovení Trestního zákona takové, že toto ustanovení je právní kvalifikací daného trestného činu

7.1.14 Úkony v trestním řízení

7.1.15 Různé druhy trestných činů

Existuje několik specializovaných podtříd třídy crime: TrestnyCin, které modelují různé speciální druhy trestných činů. Tato kapitola uvádí jejich přehled.

Každý trestný čin může být současně instancí více tříd podle toho, do které z níže popsaných kategorií případně spadá.

7.1.15.1Trestné činy podle vážnosti prohřešku

Podle nového Trestního zákoníku lze dělit trestné činy podle vážnosti prohřešku na přečiny a zločiny.

Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Modelovány jsou pomocí třídy crime: Precin.

Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvlášť závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. Modelovány jsou pomocí třídy crime: Zlocin.

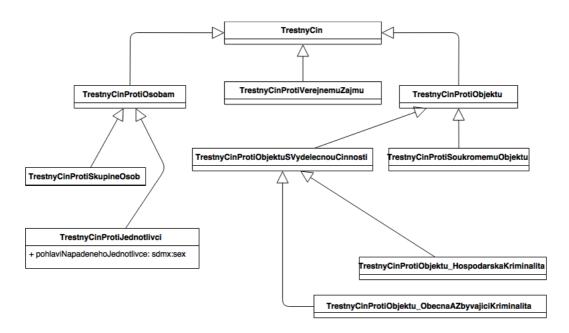
Trestné činy kvalifikované podle starého Trestního zákoníku takto klasifikovány nejsou.

7.1.15.2Trestné činy s obětí

Pokud měl trestný čin nějakou oběť (fyzická osoba), je instancí třídy crime: TrestnyCinSObeti. Pro takový trestný čin je uvedena klasifikace vztahu oběti k pachateli pomocí crime: vztahObetiKPachateli.

7.1.15.3Trestné činy podle druhu napadeného objektu

Trestné činy lze klasifikovat podle druhu napadeného objektu. Diagram tříd, které takové trestné činy modelují, popisuje Ilustrace 1.

Ilustrace 1: Trestné činy podle druhu napadeného objektu - diagram tříd

Trestné činy, při kterých byly napadeny osoby, jsou modelovány obecně třídou crime: TrestnyCinProtiOsobam, útoky proti jednotlivcům pak konkrétně pomocí crime: TrestnyCinProtiJednotlivci, útoky proti skupině osob zase pomocí crime: TrestnyCinProtiSkupineOsob.

Trestné činy, kdy byl napaden veřejný zájem, jsou modelovány pomocí crime: TrestnyCinProtiVerejnemuZajmu.

Ostatní trestné činy jsou modelovány pomocí crime: TrestnyCinProtiObjektu. Napadený objekt může být např. budova, areál, obytný prostor.

Pokud není v napadeném objektu vykonávána výdělečná činnost, je příslušný trestný čin typu crime: TrestnyCinProtiSoukromemuObjektu.

V opačném případě je příslušný trestný čin typu

crime: TrestnyCinProtiObjektuSVydelecnouCinnosti. U takového trestného činu se ještě rozlišuje, jakým druhem kriminality byl napaden. Pokud se jednalo o kriminalitu hospodářskou, použije se příslušná podtřída crime: TrestnyCinProtiObjektu_HospodarskaKriminalita, jinak se použije podtřída

crime:TrestnyCinProtiObjektu ObecnaAZbyvajiciKriminalita.

7.1.15.4Trestné činy se zbraní

Pokud byla při spáchání trestného činu použita zbraň, je trestný čin instancí crime: TrestnyCinSeZbrani.

Pro takový trestný čin jsou zaznamenány údaje popsané v podkapitole Použití zbraně.

7.1.15.5Extremistické trestné činy

Klasifikace extremistických trestných činů je popsána v sekci Číselník 18 – druh trestného činu.4.4 V Ontologii je tato klasifikace modelována pomocí třídy crime: Extremisticky TrestnyCin reprezentující obecný extremistický čin a jejích specializovaných podtříd:

crime:TrestnyCinDivackehoNasili pro trestný čin diváckého násilí

- crime: TrestnyCinTeroristickehoUtoku pro teroristické útoky
- crime: TrestnyCinZNesnasenlivosti pro trestné činy z nesnášenlivosti (viz dále)

Trestné činy z nesnášenlivosti

Trestný čin z nesnášenlivosti je extremistický trestný čin motivovaný nesnášenlivostí nebo nenávistí k rase, etniku nebo politickému přesvědčení.

Předmět nesnášenlivosti

Pro trestný čin z nesnášenlivosti je zaznamenána i klasifikace tzv. předmět (terč) nesnášenlivosti, a to pomocí atributu crime: predmetNesnasenlivosti.

Dokument popsaný v podkapitole Číselník 18 – druh trestného činu takovou klasifikace předmětu, terče nesnášenlivosti nebo nenávisti, popisuje.

Ontologie tuto klasifikaci modeluje jako schéma konceptů code:predmetNesnasenlivosti se zapouzdřující třídou crime:PredmetNesnasenlivosti.

7.2 Dílčí útoky

7.3 Domovní prohlídky

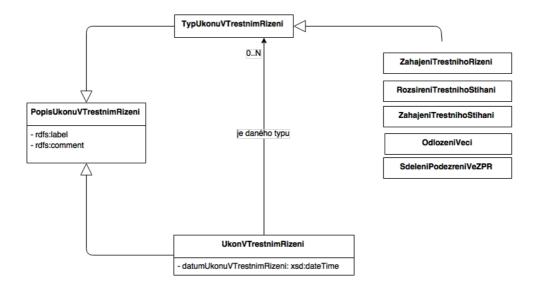
Během vyšetřování trestného činu mohly být nařízeny a provedeny domovní prohlídky. Sleduje se

- celkový počet takových prohlídek pomocí atributu crime:pocetDomovnichProhlidek
- počet prohlídek tzv. s kladným výsledkem (t.j. "něco se našlo") pomocí atributu crime:pocetDomovnichProhlidekSKladnymVysledkem

Tyto údaje se sledují jak ve vztahu k trestnému činu, tak i k jednotlivému pachateli.

7.4 Úkony v trestním řízení

Úkon v trestním řízení

Ilustrace 2: Úkony v trestním řízení

Pro popis úkonů v trestním řízení slouží obecně třída Chyba: zdroj odkazu nenalezen, která

zaznamenává:

- název úkonu pomocí rdfs:label
- popis úkonu pomocí rdfs:comment

Popis samotný může být buď abstraktní nebo konkrétní.

7.4.1 Abstraktní popis úkonu – typ úkonu

Abstraktní popis úkonu se používá pro popis určitého typu úkonů a popisuje celou množinu úkonů. V rámci Ontologie je modelován pomocí třídy crime: TypukonuVTrestnimRizeni.

U takového popisu je abstrahováno od konkrétních okolností úkonu (např. datum provedení úkonu, odkazy na relevantní ustanovení zákona) a je uveden pouze obecný název a popis typu úkonu.

Třída crime: TypUkonuVTrestnimRizeni umožňuje modelovat několik takových abstraktních úkonů pomocí podtříd:

- crime: Zahajeni Trestniho Rizeni pro zahájení trestního řízení
- crime:RozsireniTrestnihoStihani pro rozšíření trestního stíhání
- crime: Zahajeni Trestniho Stihani pro zahájení trestního stíhání
- crime:OdlozeniVeci pro odložení věci
- crime: Sdeleni Podezreni VeZPR pro sdělení podezření ve zkráceném přípravném řízení

7.4.2 Konkrétní popis úkonu

Konkrétní popis úkonu je modelován pomocí třídy crime: UkonVTrestnimRizeni. Takový popis uvádí:

- datum provedení úkonu pomocí crime: datumUkonuVTrestnimRizeni
- volitelně odkazy na ustanovení zákona, podle kterých byl úkon proveden, nebo které
 obsahují rozhodné skutečnosti ospravedlňující provedení úkonu, pomocí subproperties
 [TODO odkaz na subproperties, kterými lze odkazovat ustanovení zákona]
- pomocí crime: typUkonuVTrestnimRizeni volitelně jeden nebo více typů úkonu, jejichž je konkrétní úkon instancí

7.5 Odkazování zákonů

7.6 Útvary

7.7 Právní kvalifikace

K záznamu právní kvalifikace se používá atribut crime: pravnikvalifikace. Tento atribut definuje relaci "je právně kvalifikován pomocí" (tzv. relace právní kvalifikace) a v RDF trojici

A crime: pravniKvalifikace B

je A tzv. kvalifikovaným objektem a B objektem tzv. kvalifikujícím.

Pro každý typ kvalifikovaného objektu existuje specializovaná relace právní kvalifikace, která vhodně upřesňuje

vztah kvalifikovaného a kvalifikujícího objektu pro tento typ

• typ kvalifikujícího objektu

Reálně je pro všechny typy kvalifikovaných objektů použit stejný typ objektu kvalifikujícího, kterým je vždy nějaké ustanovení Trestního zákona. Odkazované kvalifikující ustanovení zákona je instance frbr: Work z Datasetu zákonu (viz příslušná podkapitola Dataset zákonů kapitoly o linkování dat).

V této práci byly právně kvalifikovány dva typy objektů, a sice trestné činy a TSK (viz příslušné podkapitoly Právní kvalifikace trestného činu a Kvalifikující ustanovení zákona pro TSK).

7.8 Použití zbraně

Jsou zaznamenávány následující informace o použití zbraně:

- klasifikace druhu použité zbraně pomocí crime: druhPouziteZbrane
- klasifikace způsobu použití zbraně a případných následků takového použití pomocí crime:pouzitiZbraneANasledek

Klasifikace druhu použité zbraně je modelována pomocí třídy crime: DruhZbrane a klasifikace použití zbraně a následku pomocí třídy crime: PouzitiZbraneANasledek.

Informace o použití zbraně jsou zaznamenávány pro trestný čin se zbraní. Taková informace se objeví jednak na záznamu o takovém trestném činu, jednak na záznamu o prokázání takového trestného činu.

7.9 Pachatelé trestných činů

Záznam FZP o pachateli je modelován pomocí třídy crime: ZnamyPachatel. Pro pachatele je možné zaznamenat řadu různých informací.

Následující podkapitoly popisují kategorie informací, které lze pro pachatele zaznamenat, a také způsob, jakým jsou v Ontologii modelovány.

7.9.1 Identifikační údaje

Identifikační údaje jsou pro pachatele zaznamenány pomocí

- crime:utvarZpracovaniZaznamu: útvar, který zpracoval záznam FZP
- crime: cisloVysetrovacihoSpisu: číslo příslušného vyšetřovacího spisu
- crime:rokzpracovani:rokzpracování záznamu FZP
- crime:poradoveCislo1: první pořadové číslo záznamu FZP, předvyplněna je konstanta "01"
- crime:poradoveCisloPachatele: pořadové číslo pachatele

7.9.2 Státní příslušnost

Modelované informace:	Položka 3 – státní příslušnost pachatele popisu formuláře FZP
Zaznamenáno pomocí:	crime:statniPrislusnost
Povinné	ne

7.9.3 Rodinný stav

Modelované informace: Položka 5 – rodinný stav pachatele popisu formuláře FZP

crime:rodinnyStav Zaznamenáno pomocí:

Povinné ne

7.9.4 Stupeň vzdělání

Modelované informace: Položka 6 – vzdělání pachatele popisu formuláře FZP

crime:vzdelani Zaznamenáno pomocí:

Povinné

ne

7.9.5 Výchovné prostředí

Modelované informace: Položka 7 – výchovné prostředí pachatele popisu formuláře FZP

crime:vychovneProstredi Zaznamenáno pomocí:

Povinné ne

7.9.6 Zaměstnání

O zaměstnání pachatele jsou evidovány následující údaje:

klasifikace zaměstnání (dělník, inženýr, nezaměstnaný) pomocí atributu crime:zamestnania

klasifikace funkčního zařazení v zaměstnaní (vedoucí, běžný pracovník, brigádník) pomocí atributu crime:zamestnani FunkcniZarazeni

Informace takto modelované jsou popsané v sekci Položka 8 – zaměstnání pachatele popisu formuláře FZP.

7.9.7 Stav ztotožnění

Modelované informace:	Položka 9 – stav ztotožnění pachatele popisu formuláře FZP
Zaznamenáno pomocí:	crime:stavZtotozneni
Povinné	ne

7.9.8 Kriminální minulost

O kriminální minulosti pachatele jsou k dispozici údaje o počtu trestů za nedbalostní a úmyslnou trestnou činnost. Konkrétně jsou to tyto údaje:

počet trestů za úmyslnou trestnou činnost pomocí atributu

- z toho počet podmíněných odsouzení pomocí atributu crime:pocetPodminenychOdsouzeni UmyslnaTrestnaCinnost
- počet trestů za nedbalostní trestnou činnost pomocí atributu crime:pocetTrestu_NedbalostniTrestnaCinnost

7.9.9 Místo narození pachatele

Pro pachatele je evidován název místa jeho narození (např. název města) pomocí atributu crime: mistoNarozeni.

7.9.10 Úkony v trestním řízení

U pachatele jsou evidovány informace o souvisejících úkonech v trestním řízení. Příkladem takových úkonů jsou:

- zahájení trestního stíhání
- sdělení podezření ve zkráceném přípravném řízení
- rozšíření trestního stíhání

K záznamu každého takového úkonu se používá atribut crime: ukonVTrestnimRizeni.

Pro podrobnosti o modelování úkonů v trestním řízení viz podkapitola Úkony v trestním řízení.

7.9.11 Dílčí útoky pachatele

Modelované informace:	Položka 24 – dílčí útoky popisu formuláře FZP
Zaznamenáno pomocí:	crime:pocetDilcichUtoku
Povinné	ano

7.9.12 Ukončení nebo převzetí věci

Věc, kterou vyšetřovací orgány v souvislosti se známým pachatelem projednávají, bývá zpravidla nějak (z pohledu Policie) ukončena.

K záznamu informací o ukončení věci je použita třída crime: Ukonceni Nebo Prevzeti Veci. Jsou zaznamenány tyto údaje:

- datum ukončení nebo převzetí věci pomocí atributu dct:date
- klasifikace způsobu ukončení nebo převzetí věci pomocí atributu crime: zpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci

Příkladem možného způsobu ukončení jsou:

- návrh na zastavení trestního stíhání
- návrh na podání obžaloby
- převzetí věci jiným útvarem

Klasifikace způsobu ukončení věci pachatele je modelována jako číselník code: taktickaKlasifikacePachateleCizince se zapouzdřující třídou

crime: ZpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci.

Existují dvě specializace třídy crime: Ukonceni Nebo Prevzeti Veci, a to

- crime: Ukonceni Nebo Prevzeti Veci_Trestny Cin pro popis ukončení věci u trestných činů a
- crime: Ukonceni Nebo Prevzeti Veci Pachatel pro popis ukončení věci u pachatelů

Tyto specializované třídy mohou sloužit k záznamu dodatečných specifických informací o ukončení věci pro trestný čin nebo pachatele. V současnosti nejsou žádné takové dodatečné informace zaznamenávány.

7.9.13 Mladiství pachatelé

V případě, že je pachatel mladistvým, jsou o něm zaznamenány dodatečné údaje. Ontologie takový záznam modeluje pomocí třídy crime: MladistvyPachatel.

O mladistvém pachateli jsou zaznamenány navíc tyto údaje:

- informace, zda pachatel absolvuje pravidelnou školní docházku, pomocí atributu crime:pravidelnaDochazkaDoSkoly
- informace, zda byli rodiče pachatele v minulosti trestání, pomocí atributu crime:rodiceTrestani
- informace, zda byli sourozenci pachatele v minulosti trestání, pomocí atributu crime: sourozenci Trestani
- volitelně klasifikace typu případné závislosti rodičů pachatele pomocí atributu crime: zavislostRodicu
- volitelně klasifikace stavu zaměstnanosti rodičů pomocí atributu crime: zamestnanostRodicu
- volitelně klasifikace výchovné instituce mladistvého pachatele pomocí atributu crime:vychovnaInstituce
- volitelně typ náhradní péče, do které je mladistvý pachatel svěřen, pomocí atributu crime:typNahradniPece
- klasifikace počtu dřívějších vyšetřování mladistvého pachatele pomocí atributu crime:pocetVysetrovani

7.9.14 Pachatelé – cizinci

Pokud je státní příslušnost pachatele jiná než k České republice, je pachatel modelován jako instance crime: PachatelCizinec.

7.9.14.1Klasifikace pachatele - cizince

Pro pachatele – cizince je zaznamenána jeho klasifikace např. podle

- druhu pobytu (přechodný, trvalý, vízum)
- délky pobytu na území ČR (do 90 dnů, nad 90 dnů)
- právního podkladu pro takový pobyt (na základě zákona o pobytu cizinců, na základě Vídeňské úmluvy)
- oprávněnosti pobytu (oprávněně, neoprávněně)

K záznamu takové klasifikace se používá atribut crime: taktickaKlasifikaceCizince.

Tato klasifikace je definována v číselníku code: taktickaKlasifikacePachateleCizince a jednotlivé koncepty číselníku je reprezentovány jako instance třídy

crime: TaktickaKlasifikacePachateleCizince.

Instance této třídy zaznamenává také další dodatečné údaje:

- odkaz na zákon, na základě kterého cizinec pobývá na území ČR, pomocí atributu crime: pobytNaUzemiCRPodleZakona nebo
- odkaz na vyhlášku, na základě které cizinec pobývá na území ČR, pomocí atributu crime:pobytNaUzemiCRPodleVyhlasky

7.10 Prokázané trestné činy

V případě, že je zjištěn pachatel trestného činu (to ještě neznamená, že je objasněn, mohl být např. posléze odložen), je tento čin tzv. prokázán.

7.10.1 Prokázaný trestný čin

K reprezentaci takového činu je použita třída crime: ProkazanyTrestnyCin. Instance takové třídy zaznamenává

- počet pachatelů trestného činu pomocí atributu crime:pocetPachatelu
- klasifikaci způsobu spolčení (společenství) pachatelů při spáchání trestného činu pomocí atributu crime: spolecenstviPachatelu
- pro každého pachatele odkaz na záznam o prokázání činu tomuto pachateli pomocí crime:prokazaniTrestnehoCinuPachateli

7.10.2 Prokázání trestného činu

Záznam o prokázání trestného činu je popsán v sekci Položka 28 – prokázáná trestná činnost pachatele formuláře FZP. Ontologie takový záznam modeluje pomocí třídy

crime: Prokazani Trestneho Cinu Pachateli.

Instance této třídy zaznamenává následující údaje:

- odkaz na trestný čin, který byl prokázán, pomocí atributu crime: trestnyCin
- odkaz na pachatele, kterému byl trestný čin prokázán, pomocí atributu crime:pachatel
- klasifikaci způsobu účasti (účastenství) pachatele na spáchání trestného činu pomocí atributu crime: ucastenství
- volitelně klasifikace užitých omamných látek, pod jejichž vlivem pachatel byl při spáchání trestného činu, pomocí atributu crime:uzitaOmamnaLatka
- u trestných činů se zbraní (upřesňující) informace o použití zbraně, zaznamenaná způsobem popsaným v podkapitole Použití zbraně

7.10.2.1Prokázání trestného činu mladistvému pachateli

V případě prokázání trestného činu mladistvému pachateli (viz podkapitole Mladiství pachatelé) je použita specializovaná podtřída crime: ProkazaniTrestnehoCinuMladistvemuPachateli.

Tato třída umožňuje zaznamenat navíc

- zda byl trestný čin spáchán na útěku, pomocí atributu crime: spachanoNaUteku
- klasifikaci výchovné instituce, na útěku z níž mladistvý pachatel trestný čin spáchal, pomocí atributu crime: vychovnaInstituce Utek
- klasifikaci spolupachatelů mladistvého pachatele (speciální případ společenství pachatelů) pomocí atributu crime: spolecenstviMladistvehoPachatele

7.11 Státy

Státy jsou modelovány pomocí třídy crime: Stat.

Pro stát je zaznamenán

- název pomocí rdfs:label
- link na zdroj, který reprezentuje tentýž stát v datasetech Dbpedia, pomocí atributu owl:sameAs

7.12

7.13Změny v datovém modelu

- nové třídy, atributy, změna nebo zánik existujících tříd nebo atributů => úprava modelu a metod extrakce (mapping files)
- data používají vždy odpovídající verzi datového modelu
- staré třídy nezanikají, jen jsou označeny jako deprecated a jsou verzovány standardním názvoslovím (owl:versionOf)
- číselníky: SKOS versioning přístup

7.14 Verzování informací o trestné činnosti

Data o trestné činnosti mohou být průběžně aktualizována, takže bylo nutné implementovat verzovací schéma.

V rámci verzovacího schématu jsou použity zavedené prostředky existujících ontologií jako:

- OWL: sameAs, versionOf, ...
- DC Terms: isVersionOf

K propojení verzí slouží vlastní properties:

- crime-prop:nextVersion, crime-prop:previousVersion
- crime-prop:validFrom a crime-prop:validTo obě založené na dcterms:valid

Bližší informace o použití viz kapitola o extrakci dat.

8 Linkování dat

Tato kapitola se zabývá řešením úkolu propojení Datasetu a ostatních datasetů Linked Data Cloud.

Vazbám mezi datasety se říká RDF linky (pro definici viz podkapitolu VOID kapitoly 5). Subjektem takového linku je entita Datasetu a objektem je tzv. externí entita. Externí entita z datasetu jiného než Dataset. Dataset obsahující externí entity je tzv. externí dataset.

V dalším textu bude RDF link nazván "vazba".

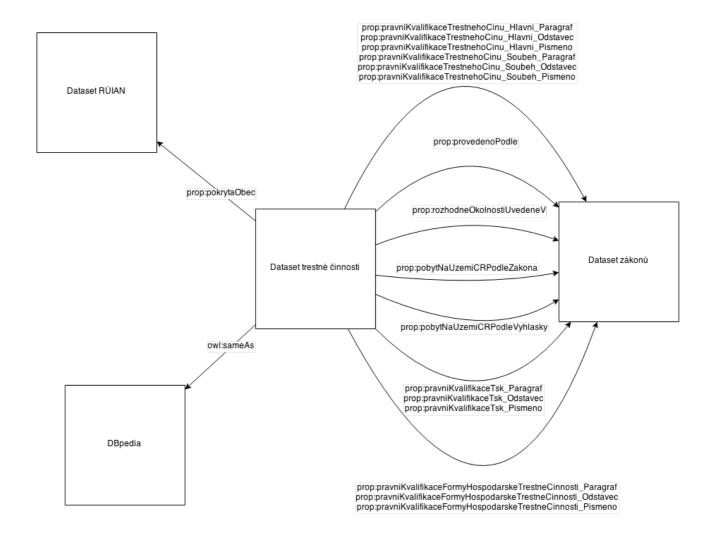
Proces řešení sestává z následujících kroků:

- identifikace typů vazeb
- popis externích entit
- popis a formalizace jednotlivých typů vazeb

Identifikací jednotlivých typů vazeb se zabývá podkapitola Identifikace vazeb. Podkapitola uvádí podrobný popis externích entit a odpovídajících externích datasetů. Podrobným popisem identifikovaných typů vazeb, jejich formalizací, extrakcí a využitím se zabývá nakonec podkapitola

8.1 Identifikace vazeb

Diagram Ilustrace 3: Dataset trestné činnosti - vazby na externí datasety vizualizuje identifikované vazby na externí entity mezi Datasetem a příslušnýmiexterními datasety.

Ilustrace 3: Dataset trestné činnosti - vazby na externí datasety

Jak je v diagramu výše vidět, Dataset odkazuje externí entity z

- Datasetu zákonů (paragrafy, odstavce, písmena, celé zákony a vyhlášky)
- Datasetu RÚIAN (obce)
- DBpedia (státy)

8.2 Popis externích entit

Následující podkapitola popisuje externí entity a příslušné externí datasety.

Každý externí dataset je popsán v samostatné podkapitole, kde je uveden popis významu datasetu, základní metadata a také popis externích entit, které daný dataset poskytuje.

Pro každý typ (třídu) externí entity jsou uvedeny:

- URI této třídy
- URI konvence pro instance této třídy
- příklad externí entity
- využití externích entit daného typu v této práci

8.2.1 Dataset RÚIAN

Dataset RÚIAN je RDF datasetem obsahujícím aktuální data z registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN, viz sekce Registr územní identifikace, adres a nemovitostí kapitoly 3 o zdrojích dat).

8.2.1.1 Základní údaje

Některé základní údaje a další doplňující metadata o datasetu uvádí Tabulka 3: Dataset RÚIAN - metadata.

Pole	Hodnota
URI	http://ruian.linked.opendata.cz/resource/dataset
SPARQL endpoint	http://ruian.linked.opendata.cz/sparql
Defaultní named graph	http://ruian.linked.opendata.cz/resource/dataset

Tabulka 3: Dataset RÚJAN - metadata

Podrobnější informace o datasetu jsou uvedeny na příslušné webové stránce Opendata.cz³⁸.

8.2.1.2 Použité prefixy

Definice prefixů použitých v rámci Datasetu RÚIAN i pro účely odkazování jím poskytovaných zdrojů z Datasetu uvádí Tabulka 4: Dataset RÚIAN - používané prefixy.

ruian:	http://ruian.linked.opendata.cz/ontology/
	1 25

Tabulka 4: Dataset RÚIAN - používané prefixy

8.2.1.3 Poskytované entity

V této podkapitole jsou popsány typy entit (RDF třídy), které dataset RÚIAN poskytuje a které jsou odkazovány z Datasetu.

ruian:Obec

URI:	http://ruian.linked.opendata.cz/ontology/Obec
0	1 P

Instance třídy ruian: Obec reprezentuje obec České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://ruian.linked.opendata.cz/resource/obce/[kod obce]>

kde parametr kod obce je kód obce, pod kterým je uvedena v RÚIAN.

³⁸ http://linked.opendata.cz/dataset/cz-ruian

Příklad

Příkladem entity typu ruian: Obec je

http://ruian.linked.opendata.cz/resource/obce/555550, která reprezentuje obec Stanovice v okresu Karlovy Vary.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování, a také její popisek, uvedený v rdfs:label.

8.2.2 Dataset zákonů

Dataset zákonů je RDF datasetem obsahujícím popis vydaných zákonů České republiky a jejich ustanovení, jakožto i jejich příslušných novelizací.

8.2.2.1 Základní údaje

Některé základní údaje a další doplňující metadata o datasetu uvádí Tabulka 5: Dataset zákonů - metadata.

Pole	Hodnota
URI:	http://legislation.linked.opendata.cz/resource/dataset
Zdroj dat:	http://www.zakonyprolidi.cz/
SPARQL endpoint:	http://linked.opendata.cz/sparql
Defaultní named graph	http://legislation .linked.opendata.cz/resource/dataset

Tabulka 5: Dataset zákonů - metadata

Podrobnější informace o datasetu jsou uvedeny na příslušné webové stránce Opendata.cz³⁹.

8.2.2.2 Použité prefixy

Definice prefixů použitých v rámci Datasetu zákonů i pro účely odkazování jím poskytovaných zdrojů z Datasetu uvádí Tabulka 6: Dataset zákonů - používané prefixy.

lex:	http://purl.org/lex#
lexcz:	http://purl.org/lex/cz#

Tabulka 6: Dataset zákonů - používané prefixy

8.2.2.3 Poskytované entity

V této podkapitole jsou popsány typy entit (RDF třídy), které Dataset zákonů poskytuje a které jsou odkazovány z Datasetu.

lex:SourceOfLaw

URI:	http://purl.org/lex#SourceOfLaw
------	---------------------------------

³⁹ http://linked.opendata.cz/dataset/cz-legislation

Instance třídy lex: SourceOfLaw reprezentuje pramen práva České republiky. Jedná se o třídu abstraktní, konkrétními implementacemi jsou například lex: Act (zákon) nebo lex: Regulation (vyhláška), popsané i v této práci.

URI konvence

URI konvence pro instanci této třídy neexistuje, použije se vždy URI konvence pro instance konkrétní implementace této třídy.

Příklad

Pro příklady těchto entit viz konkrétní implementace této třídy.

Využití v kontextu této práce

Viz využití konkrétních implementací této třídy.

lex:Act

URI:	http://purl.org/lex#Act
Super – classes:	lex:SourceOfLaw

Instance třídy lex: Act reprezentuje zákon České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

cs/resource/legislation/cz/act/[cislo_zakona] kde parametr cislo zakona je číslo zákona.

Příklad

Příkladem entity typu lex: Act je

http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/2009/40, která reprezentuje zákon č. 40/2009 Sb., tedy Trestní zákoník.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování, viz popis vazeb [TODO popis vazeb].

lex:Regulation

URI:	http://purl.org/lex#Regulation
Super – classes:	lex:SourceOfLaw

Instance třídy lex: Regulation reprezentuje vyhlášku České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/regulation/
[cislo vyhlasky]>

kde parametr cislo vyhlasky je číslo vyhlášky.

Příklad

Příkladem entity typu lex: Regulation je

http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/regulation/1964/157, která reprezentuje vyhlášku Ministerstva zahraničních věcí č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování, viz popis vazeb [TODO popis vazeb].

lexcz:Paragraf

URI:	http://purl.org/lex/cz#Paragraf

Instance třídy lexcz: Paragraf reprezentuje paragraf zákona České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/[cislo_zakona]/
[cislo paragrafu]>

kde parametr cislo_zakona je číslo zákona a cislo_paragrafu je číslo paragrafu tohoto zákona

Příklad

Příkladem entity typu lex: Paragraf je

http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/2009/40/378, která reprezentuje paragraf č. 378 (Urážka mezi vojáky) zákona č. 40/2009 Sb., tedy Trestního zákoníku.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování v rámci vazeb [TODO popis vazeb].

lexcz:Odstavec

URI:	http://purl.org/lex/cz#Odstavec
------	---------------------------------

Instance třídy lexcz: Odstavec reprezentuje odstavec paragrafu zákona České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/[cislo_zakona]/
[cislo_paragrafu]/[cislo_odstavce]>

kde parametr cislo_zakona je číslo zákona a cislo_paragrafu je číslo paragrafu v rámci tohoto zákona a cislo odstavce je číslo odstavce v rámci tohoto paragrafu.

Příklad

Příkladem entity typu lex:Odstavec je

http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/2009/40/375/1, která reprezentuje odstavec 1 paragrafu č. 375 (Neuposlechnutí rozkazu) zákona č. 40/2009 Sb., tedy Trestního zákoníku.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování v rámci vazeb [TODO popis vazeb].

lexcz:Pismeno

URI: http://purl.org/lex/cz#Pismeno	
-------------------------------------	--

Instance třídy lexcz: Pismeno reprezentuje písmeno odstavce paragrafu zákona České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/[cislo_zakona]/
[cislo paragrafu]/[cislo odstavce]/[pismeno]>

kde parametr <code>cislo_zakona</code> je číslo zákona a <code>cislo_paragrafu</code> je číslo paragrafu v rámci tohoto zákona a <code>cislo_odstavce</code> je číslo odstavce v rámci tohoto paragrafu a <code>pismeno</code> je označení písmena v rámci tohoto odstavce.

Příklad

Příkladem entity typu lex: Pismeno je

http://linked.opendata.cz/resource/legislation/cz/act/2009/40/375/2/a, která reprezentuje písmeno a odstavce 2 paragrafu č. 375 (Neuposlechnutí rozkazu) zákona č. 40/2009 Sb., tedy Trestního zákoníku.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování v rámci vazeb [TODO popis vazeb].

8.2.3 Datasety DBpedia

8.2.3.1 Základní údaje

Pole	Hodnota
URI	http://ruian.linked.opendata.cz/resource/dataset
SPARQL endpoint	http://ruian.linked.opendata.cz/sparql
Defaultní named graph	http://ruian.linked.opendata.cz/resource/dataset

Tabulka 7: Dataset RÚIAN - metadata

Podrobnější informace o datasetu jsou uvedeny na příslušné webové stránce Opendata.cz⁴⁰.

8.2.3.2 Použité prefixy

Definice prefixů použitých v rámci Datasetu RÚIAN i pro účely odkazování jím poskytovaných zdrojů z Datasetu uvádí Tabulka 8: Dataset RÚIAN - používané prefixy.

ruian:	http://ruian.linked.opendata.cz/ontology/
--------	---

Tabulka 8: Dataset RÚIAN - používané prefixy

8.2.3.3 Poskytované entity

V této podkapitole jsou popsány typy entit (RDF třídy), které dataset RÚIAN poskytuje a které jsou odkazovány z Datasetu.

ruian:Obec

URI:	http://ruian.linked.opendata.cz/ontology/Obec
------	---

Instance třídy ruian: Obec reprezentuje obec České republiky.

URI konvence

URI takové instance se sestaví jako

<http://ruian.linked.opendata.cz/resource/obce/[kod_obce]>

kde parametr kod_obce je kód obce, pod kterým je uvedena v RÚIAN.

Příklad

Příkladem entity typu ruian: Obec je

http://ruian.linked.opendata.cz/resource/obce/555550, která reprezentuje obec Stanovice v okresu Karlovy Vary.

Využití v kontextu této práce

V kontextu této práce se využívá URI instance této třídy k jejímu odkazování, a také její popisek, uvedený v rdfs:label.

8.3 Popis a formalizace jednotlivých typů vazeb

V této podkapitole jsou popsány jednotlivé typy vazeb, jak byly identifikovány v diagramu Ilustrace 3: Dataset trestné činnosti - vazby na externí datasety. Pro každou vazbu je uvedena její formalizace pomocí RDF atributu a také je popsána extrakce vazeb a případně i další využití takto extrahovaných vazeb.

Každá z vazeb propojuje entitu z Datasetu s entitou v některém z externích datasetů (viz sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen této kapitoly). Entity Datasetu jsou v příslušných vazebních RDF trojicích v pozici subjektu, entity externích datasetů v pozici objektu. Propojovací predikát je buď některý z atributů, definovaný v rámci Ontologie, nebo nějaký dobře známý atribut, jako například owl:sameAs. Veškeré vazební RDF trojice jsou obsaženy v Datasetu, tedy linky jsou definovány pouze Datasetem a jsou jednosměrné.

Příslušné vazební RDF trojice pro každý typ vazby jsou pomocí ontologie VOID formálně

^{40 &}lt;a href="http://linked.opendata.cz/dataset/cz-ruian">http://linked.opendata.cz/dataset/cz-ruian

definovány jako RDF linkset formalizující vlastnosti vazeb popsané výše.

8.3.1 Vazba prop:pokrytaObec

V této podkapitole je podrobně popsána vazba mezi útvarem a obcí, kterou útvar alespoň zčásti pokrývá svým územím.

[TODO útvar jako instance vlastní třídy, ne koncept SKOS]

8.3.1.1 Popis vazby

Tento typ vazby existuje mezi Datasetem a Datasetem RÚIAN (viz sekce Dataset RÚIAN této kapitoly). Linky vedou z Datasetu do Datasetu RÚIAN a příslušný linkset je podmnožinou Datasetu.

8.3.1.2 Formalizace vazby

Propojovacím predikátem linksetu je Chyba: zdroj odkazu nenalezen Vazba má tvar <utvar> prop:pokrytaObec <obec>

kde

- <utvar> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje útvar Policie
- <obec> je objekt typu ruian: Obec a reprezentuje obec ČR

a říká, že daný útvar svým územím alespoň částečně pokrývá danou obec.

8.3.1.3 Extrakce vazeb

[TODO ukládat verze útvarů a obcí (časové razítko, validFrom, validTo?)]

Z mnoha typů územních jednotek RÚIAN byla extrahována data pouze pro obce. K extrahování vazeb mezi útvary a obcemi budou využita data tabulek utvar_geom a obec_ruian. Příslušný SQL SELECT vypadá takto:

```
SELECT

utvar.id, obec.id

FROM

public.utvar_geom utvar

INNER JOIN public.obec_ruian obec

ON ST Intersects(obec.hranice linear, utvar.hranice);
```

Využit je geometrický operátor ST_Intersects, který vrací true pro dvojici geometrických objektů, které mají neprázdný průnik.

Výsledek tohoto dotazu je uložen pro účely pozdějšího použití v tabulce utvar_geom_obec_ruian. Popis sloupců tabulky obsahuje Tabulka 9: Tabulka utvar geom obec ruian – popis sloupců.

Název	Datový typ	Integritní omezení	Popis
utvar_geom_id	integer	not null, references utvar_geom(id)	odkaz na útvar
obec_ruian_id	integer	not null, references obec_ruian(id)	odkaz na obec

Tabulka 9: Tabulka utvar geom obec ruian – popis sloupců

S využitím informací tabulky utvar_geom_obec_ruian je možné pomocí SQL SELECT vygenerovat result set, kde v každém řádku je text implementující v RDF příslušnou vazbu.

8.3.1.4 Využití extrahovaných vazeb

Extrahované vazby mezi útvary a obcemi pak jdou využít například v následujícím SPARQL dotazu, který pro každý trestný čin vyhledá seznam názvů pokrytých obcí z datasetu RUIAN.

```
SELECT ?trestnyCin ?nazevObce
FROM
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
>
WHERE
{
    ?trestnyCin a qb:Observation ;
        qb:dataSet
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
/trestneCiny> ;
        crime-dimension:utvarSpachaniNeboZjisteni ?utvar .

    ?utvar crime-property:pokrytaObec ?obec .
    SERVICE <http://ruian.linked.opendata.cz/sparql> {
        ?obec rdfs:label ?nazevObce . }
}
```

8.3.2 Vazby právní kvalifikace trestného činu

V této podkapitole jsou podrobněji popsány vazby mezi trestným činem a kvalifikujícími ustanoveními Trestního zákona (paragrafy, odstavci, písmeny).

8.3.2.1 Popis vazeb

Uvedené typy vazeb existují mezi Datasetem a Datasetem zákonů (viz sekce Dataset zákonů této kapitoly). Linky vedou z Datasetu do Datasetu zákonů a příslušný linkset je podmnožinou Datasetu.

Jednotlivé typy vazeb se dají rozdělit do dvou kategorií. První z nich nazveme "hlavní kvalifikace" a zahrnuje vazby

- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu Hlavni Paragraf
- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu Hlavni Odstavec
- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu Hlavni Pismeno

a označuje tak vazby mezi trestným činem a ustanoveními Trestního zákona, které kvalifikují hlavní skutek trestného činu.

Druhou kategorii nazveme "kvalifikace souběhu" a zahrnuje vazby

- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu Soubeh Paragraf
- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu Soubeh Odstavec
- prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Soubeh_Pismeno

a označuje vazby mezi trestným činem a ustanoveními Trestního zákona, které kvalifikují souběžně spáchanou trestnou činnost.

V dalším textu jsou často obě kategorie typů vazeb popisovány jako odděleně jako logické celky.

8.3.2.2 Formalizace typů vazeb

Hlavní kvalifikace

Kvalifikace hlavního skutku trestného činu je vyjádřena libovolnou podmnožinou z následujících RDF trojic:

```
<trestnyCin>
```

```
prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Hlavni_Paragraf <paragraf>;
prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Hlavni_Odstavec <odstavec>;
prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Hlavni_Pismeno <pismeno> .
```

kde

- <trestnyCin> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje kvalifikovaný trestný čin
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující paragraf trestního zákona, reprezentovaný entitou <paragraf> typu lexcz: Paragraf
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující odstavec paragrafu trestního zákona, reprezentovaný entitou <odstavec> typu lexcz:Odstavec
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující písmeno odstavce paragrafu trestního zákona, reprezentované entitou <pismeno> typu lexcz:Pismeno

Kvalifikace souběhu

Kvalifikace souběžně spáchané trestné činnosti je vyjádřena libovolnou podmnožinou z následujících RDF trojic:

```
<trestnyCin>
```

```
prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Soubeh_Paragraf <paragraf>;
prop:ravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Soubeh_Odstavec <odstavec>;
prop:pravniKvalifikaceTrestnehoCinu_Soubeh_Pismeno <pismeno> .
```

kde

- <trestnyCin> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu
 nenalezen a reprezentuje kvalifikovaný trestný čin
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující paragraf trestního zákona, reprezentovaný entitou <paragraf> typu lexcz: Paragraf
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující odstavec paragrafu

trestního zákona, reprezentovaný entitou <odstavec> typu lexcz: Odstavec

• predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující písmeno odstavce paragrafu trestního zákona, reprezentované entitou <pismeno> typu lexcz: Pismeno

8.3.2.3 Extrakce vazeb

Hlavní kvalifikace

Vazba je pro každý trestný čin vytvořena již při extrakci dat (viz sekce Extrakce datasetů) datasetu pomocí skupiny property bridges stejné struktury, popis jednoho z nichž následuje:

[TODO modifikovat dle update Ontologie]

Výše popsaných property bridges je více (celkem šest), protože může existovat až šest odkazů na ustanovení zákona.

Při vytvoření odkazu na kvalifikující paragrafy, odstavce a písmena jsou využity známé notace pro entity typů lexcz:Paragraf resp. lexcz:Odstavec, resp. lexcz:Pismeno.

Kvalifikace souběhu

Vazba je pro každý trestný čin vytvořena již při extrakci dat (viz sekce Extrakce datasetů) pomocí skupiny property bridges stejné struktury, popis jednoho z nichž následuje:

Výše popsaných property bridges je více (celkem čtyři), protože můžou existovat až čtyři odkazy na ustanovení zákona pro souběh.

Při vytvoření odkazu na kvalifikující paragrafy, odstavce a písmena jsou využity známé notace pro entity typů lexcz:Paragraf resp. lexcz:Odstavec, resp. lexcz:Pismeno.

8.3.3 Vazby úkonů v trestním řízení na ustanovení Trestního zákona

V této podkapitole jsou podrobněji popsány dva typy vazeb, a to sice mezi úkony v trestním řízení a ustanoveními Trestního zákona, které

- přímo upravují způsob provedení úkonu (prop:provedenoPodle) nebo
- obsahují skutečnosti rozhodné pro provedení úkonu (prop:rozhodneOkolnostiUvedeneV)

Úkonem v trestním řízení může být například:

- zahájení trestního stíhání
- zastavení trestního stíhání
- způsob ukončení věci trestného činu
- způsob ukončení věci pachatele

Odkazované ustanovení Trestního zákona je buď paragraf, odstavec nebo písmeno.

8.3.3.1 Popis vazeb

Uvedené typy vazeb vedou z Datasetu do Datasetu zákonů (viz sekce Dataset zákonů této kapitoly). Příslušné linksety jsou podmnožinami Datasetu.

8.3.3.2 Formalizace typů vazeb

Vazby obou typů mají formu následujících dvou RDF trojic:

```
<ukonVTrestnimRizeni>
    prop:provedenoPodle <ustanoveniZakona> ;
    prop:rozhodneOkolnostiUvedeneV <ustanoveniZakona> .
```

kde

- <ukonVTrestnimRizeni> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje úkon v trestním řízení
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje ustanovení Trestního zákona, které přímo upravuje způsob provedení úkonu
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen, které obsahuje skutečnosti rozhodné pro provedení úkonu
- <ustanoveni Zakona> je abstraktní reprezentace ustanovení Trestního zákona, jejíž konkrétní typ je některý z lexcz: Paragraf, lexcz: Odstavec nebo lexcz: Pismeno

8.3.3.3 Extrakce vazeb

Oba typy vazeb jsou vytvářeny při extrakci dat Datasetu (viz sekce Extrakce datasetů).

8.3.4 Vazby taktické klasifikace pachatele

V této podkapitole jsou popsány typy vazeb mezi taktickou klasifikací pachatele – cizince a zákony

nebo vyhláškami, které upravují pobyt cizince na území ČR.

8.3.4.1 Popis vazeb

Uvedené typy vazeb vedou z Datasetu do Datasetu zákonů (viz sekce Dataset zákonů této kapitoly). Příslušné linksety jsou podmnožinami Datasetu.

Existují dva typy vazeb, a to sice

- prop:pobytNaUzemiCRPodleZakona (odkaz na zákon)
- prop:pobytNaUzemiCRPodleVyhlasky (odkaz na vyhlášku)

8.3.4.2 Formalizace typů vazeb

Vazby obou typů mají formu následujících dvou RDF trojic:

```
<taktickaKlasifikacePachateleCizince>
    prop:pobytNaUzemiCRPodleZakona <zakon> ;
    prop:pobytNaUzemiCRPodleVyhlasky <vyhlaska> .
```

kde

- <taktickaKlasifikacePachateleCizince> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje hodnotu taktické klasifikace pachatele, který je cizinec
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen, odkazuje objekt typu lex: Act, který reprezentuje zákon, na jehož základě pachatel cizinec pobývá na území ČR
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen, odkazuje objekt typu lex:Regulation, který reprezentuje vyhlášku, na jejímž základě pachatel cizinec pobývá na území ČR

8.3.4.3 Extrakce vazeb

Vazby tohoto typu jsou pro jednotlivé koncepty číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen přidány manuálně.

8.3.5 Vazby forem hospodářské trestné činnosti na kvalifikující ustanovení Trestního zákona

V této podkapitole je popsána vazba mezi formou hospodářské trestné činnosti a kvalifikujícími ustanoveními Trestního zákona.

8.3.5.1 Popis vazeb

Uvedené typy vazeb existují mezi Datasetem a Datasetem zákonů (viz sekce Dataset zákonů této kapitoly). Linky vedou z Datasetu do Datasetu zákonů a příslušný linkset je podmnožinou Datasetu.

Jak je popsáno v sekci Číselník 6 – forma hospodářské trestné činnosti kapitoly 3, tento typ vazby existuje mezi kategorií formy hospodářské trestné činnosti a seznamem tzv. kvalifikujících ustanovení Trestního zákona (paragrafy, odstavce, písmena).

8.3.5.2 Formalizace typů vazeb

Vazba tohoto typu má formu libovolné podmnožiny následujících RDF trojic:

<formaHospodarskeTrestneCinnosti>

```
prop:pravniKvalifikaceFormyHospodarskeTrestneCinnosti_Paragraf
<paragraf>;
```

prop:pravniKvalifikaceFormyHospodarskeTrestneCinnosti_Odstavec
<odstavec> ;

prop:pravniKvalifikaceFormyHospodarskeTrestneCinnosti_Pismeno
<pismeno> .

kde

- <formaHospodarskeTrestneCinnosti> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu
 nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje hodnotu klasifikace formy
 hospodářské trestné činnosti
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující paragraf trestního zákona, reprezentovaný entitou <paragraf> typu lexcz: Paragraf
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující odstavec paragrafu trestního zákona, reprezentovaný entitou <odstavec> typu lexcz:Odstavec
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující písmeno odstavce paragrafu trestního zákona, reprezentované entitou <pismeno> typu lexcz:Pismeno

8.3.5.3 Extrakce vazeb

Vazby tohoto typu jsou pro jednotlivé koncepty číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen přidány manuálně.

8.3.6 Vazby takticko – statistické klasifikace na kvalifikující ustanovení Trestního zákona

V této podkapitole je popsána vazba mezi takticko – statistickou klasifikací trestného činu a kvalifikujícími ustanoveními Trestního zákona.

8.3.6.1 Popis vazeb

Uvedené typy vazeb existují mezi Datasetem a Datasetem zákonů (viz sekce Dataset zákonů této kapitoly). Linky vedou z Datasetu do Datasetu zákonů a příslušný linkset je podmnožinou Datasetu.

Jak je popsáno v sekci Číselník 2 – takticko – statistická klasifikace trestného činu kapitoly 3, tento typ vazby existuje mezi hodnotou klasifikace TSK a seznamem tzv. kvalifikujících ustanovení Trestního zákona (paragrafy, odstavce, písmena).

8.3.6.2 Formalizace typů vazeb

Vazba tohoto typu má formu libovolné podmnožiny následujících RDF trojic:

<tsk>

```
prop:pravniKvalifikaceTsk_Paragraf <paragraf> ;
prop:pravniKvalifikaceTsk_Odstavec <odstavec> ;
prop:pravniKvalifikaceTsk_Pismeno <pismeno> .
```

kde

• <tsk> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje hodnotu takticko – statistické klasifikace trestné činnosti

- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující paragraf trestního zákona, reprezentovaný entitou <paragraf> typu lexcz: Paragraf
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující odstavec paragrafu trestního zákona, reprezentovaný entitou <odstavec> typu lexcz:Odstavec
- predikát Chyba: zdroj odkazu nenalezen odkazuje kvalifikující písmeno odstavce paragrafu trestního zákona, reprezentované entitou <pismeno> typu lexcz:Pismeno

8.3.6.3 Extrakce vazeb

Vazby tohoto typu jsou pro jednotlivé koncepty číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen přidány pomocí skriptu při extrakci jednotlivých konceptů tohoto číselníku ze zdrojového dokumentu.

8.3.7 Stát

[TODO státy ne pomocí SKOS, ale, stejně jako útvary, jako instance vlastních tříd?]

8.3.7.1 Popis vazeb

Číselník států (viz Číselník 9 – stát) je vhodným kandidátem na linkování, protože existuje mnoho dobře známých entit v datasetech Linked Data Cloudu, které reprezentují státy.

Jedním z takových souborů datasetů je DBpedia (viz sekce Datasety DBpedia). V rámci příslušné ontologie jsou definovány entity reprezentující jednotlivé státy. Tyto entity obsahují mnoho informací o daném státě, běžně dostupných na odpovídajících stránkách Wikipedie.

8.3.7.2 Formalizace vazby

Vazba tohoto typu má formu následující RDF trojice:

```
<stat> owl:sameAs <DBpediaCountry> .
```

kde

- <stat> je objekt typu Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen a reprezentuje stát
- predikát owl:sameAs definuje objekt <stat> jako ekvivalentní s objektem <DBpediaCountry> z datasetu DBpedia

8.3.7.3 Extrakce vazeb

Viz příslušná podkapitola kapitoly pojednávající o extrakci a publikaci dat.

Poznámky k implementaci

Z důvodu nutnosti použít anglické popisky entit byly názvy států přeloženy pomocí služby Google Translate

Státy, které se nepodařilo nalinkovat automaticky, byly dolinkovány úpravami vyhledávacích podmínek základního SPARQL dotazu, případně byly dolinkovány manuálně.

9 Extrakce a publikace dat

Ve třetí kapitole byly popsány jednotlivé zdroje dat, které budou použity pro účely této práce. U každého z těchto zdrojů byly uvedeny informace jako:

- význam (co za užitečná a použitelná data jsou poskytuje)
- rozsah a pokrytí
- struktura, detail
- dostupnost
- zpracovatelnost (strojové zpracování)

V této kapitole budou vybrané zdroje dat popsány z hlediska jejich využití pro naplnění cílů této práce. Jsou to zejména tyto cíle:

- vytvoření nového RDF Datasetu trestné činnosti a jeho aktualizace
- nalinkování Datasetu na externí zdroje
- vytvoření a další provoz Aplikace

9.1 Popis extrakce a publikace dat z jednotlivých zdrojů

Každý zdroj je popsán v samostatné podkapitole. Popis zdroje se soustředí na způsob využití daného zdroje dat a jako takový uvádí:

- data k extrakci: která data budou vytěžena
- extrakce dat: popis procesu, použitých technologií a omezení
- extrahovaná data: popis dat a způsobu jejich uložení
- publikace dat: popis procesu zveřejnění dat, možnosti konzumace dat
- změny ve zdrojových datech: popis možných a očekávaných změn, popis aktualizačního mechanismu

9.1.1 Shapefile útvarů PČR

Shapefile útvarů je podrobně popsán v podkapitole Shapefile útvarů PČR třetí kapitoly.

Vstupem procesu je datum *PlatnostOd* a ESRI shapefile.

9.1.1.1 Data k extrakci

K extrakci byly vybrány údaje o hranicích útvarů a také všechny popisné atributy útvarů, jak jsou tyto popsány v tabulce Tabulka 16: Atributy útvarů PČR v shapefile pro mapu území útvarů PČR.

9.1.1.2 Extrakce dat

Proces extrakce dat ze shapefile sestává z těchto kroků:

- konverze do GML
- XSLT transformace z GML do INSERT SQL
- uložení v relační databázi
- extrakce RDF z dat v relační databázi

Mezikrok s konverzí ESRI shapefile na GML je přítomný vzhledem k zamýšlenému uložení extrahovaných dat v relační databázi. Z GML je totiž, oproti ESRI shapefile, snadnější vytvořit XSLT transformací příslušné INSERT skripty pro vložení záznamů jednotlivých útvarů.

Celý extrakční (a navazující publikační) proces je implementován skriptem

Konverze do GML

Ke konverzi ESRI shapefile do GML je využita online aplikace na serveru MyGeoData⁴¹. Jako zlepšení do budoucnosti je zvažováno využití alternativní command – line aplikace ogr2ogr, jejíž výhodou je snadné zařazení do skriptu.

Výsledek kroku

Výsledkem konverze do GML je soubor GML, který je ekvivalentní původnímu ESRI shapefile. V rámci konverze je provedena z důvodu pozdějšího snadnějšího zpracování reprojekce na systém souřadnic EPSG:4326 (systém souřadnic používaný satelity GPS).

XSLT transformace z GML do INSERT SQL

Transformaci GML reprezentace původního shapefile provádí XSLT procesor Saxon, a to podle speciálního XSLT skriptu. Pro každou instanci procesu extrakce je použita unikátní instance transformačního XSLT skriptu. Taková unikátní instance vznikne parametrizací příslušné šablony.

Šablona pro XSLT transformaci

Šablona pro transformaci GML útvarů na INSERT SQL je textový soubor s parametry. Parametry jsou řetězce začínající na "\$". Textovou substituci těchto parametrů nazveme parametrizací šablony. Parametrizací šablony vznikne soubor ve formátu XSLT, který se dá použít jako transformační skript.

Šablona pro extrakci útvarů je umístěna v CRIME_HOME/tools/utvary/template.xslt.

Parametry pro tuto šablonu jsou:

• \$validFrom: datum, od kterého záznam s daným útvarem platí

Výsledek kroku

Výsledkem výše popsané XSLT transformace je INSERT skript pro útvary. Tento skript vkládá extrahované údaje jako záznamy do tabulky utvar. Jako hodnota pro atribut valid_from se použije hodnota vstupního parametru extrakčního a publikačního procesu *PlatnostOd*.

Uložení dat v relační databázi

Vytvořený INSERT skript pro útvary je spuštěn nad *CrimeSpatialDb* a data jsou vložena do k tomu určené tabulky utvar.

Z pohledu CrimeSpatialDb jsou pro daný záznam této tabulky

- logickým identifikátorem útvaru hodnoty sloupců kr, ok a ut
- užitnými daty hodnoty sloupců pocet_obyvatel, pocet_obyvatel_trvaly_pobyt, rozloha, nazev okresniho utvaru, nazev krajskeho utvaru a hranice

Zajištění konzistence verzí

V tomto kroku dojde jsou provedeny úpravy verzovacích údajů takové, aby platily příslušné invarianty verzovacího schématu. (TODO viz odkaz na invarianty).

^{41 &}lt;a href="http://converter.mygeodata.eu/">http://converter.mygeodata.eu/

Nutné úpravy jsou provedeny spuštěním příslušného SQL UPDATE skriptu. Tento vznikne parametrizací šablony *CRIME_HOME/sql/scripts/updateVersions.sql* pro použití nad konkrétní tabulkou *CrimeSpatialDb*.

Extrakce RDF pro útvary

Extrakční proces proběhne způsobem, jaký je obecně popsán v podkapitole 9.3Extrakce RDF z relační databáze, přičemž data jsou extrahována jak v

- základním módu (šablona CRIME HOME/templates/d2rq/mappingFile/utvar/basic/mapping template.ttl)
- tak i ve verzovacím módu (šablona CRIME HOME/templates/d2rq/mappingFile/utvar/versions/mapping template.ttl)

Extrakce vazeb na obce

Ve verzovacím módu jsou zároveň extrahovány i vazby útvarů na obce pomocí property bridge příslušného mapping souboru

s využitím PostGIS operátoru ST_Intersects pro zjištění, zda daný útvar pokrývá alespoň zčásti území obce.

9.1.1.3 Publikace dat

Import dat do RDF Store

Extrahovaná RDF data jsou importována do RDF Store způsobem obecně popsaným v příslušné podkapitole Publikace RDF dat.

Post – publikační kroky

Po importu dat do RDF Store je nutné ještě provést dodatečné kroky, které zajistí konzistenci všech publikovaných dat.

[TODO prolinkování verzí SPARQL skripty]

9.1.2 Výpis dat z ESSK

Jak bylo popsáno v příslušné podkapitole Výpis dat z ESSK třetí kapitoly, výpis obsahuje data:

- formulářů FTČ (o trestných činech)
- formulářů FZP (o pachatelích a jim prokázané trestné činnosti)

Struktura těchto dat byla podrobně popsána ve výše zmíněné podkapitole.

9.1.3 Převedení relačních dat na RDF

Výpis dat z ESSK je formálně souborem relačních databází. Úkolem je tedy transformovat data relační do formátu RDF.

K takovému úkolu je vhodný software D2RQ, který je podrobněji popsán v podkapitole D2RQ kapitoly čtvrté o použitých technologiích a software.

Základem pro uskutečnění převodu dat z dané relační databáze do formátu RDF je vytvoření vhodného převodního souboru, tzv. mapping file (viz sekce Mapping file).

Pro každou databázi z výpisu dat z ESSK je tedy nutné připravit samostatný mapping file. Extrahované soubory s RDF je pak možné importovat k další publikaci do RDF Store.

9.1.4 Normalizace databáze

Jednotlivé databáze výpisu dat ESSK se mezi sebou mohou lišit v databázovém schématu. Typickou odlišností je existence sloupce v jedné databázi a neexistence v druhé.

To odpovídá např. situaci, kdy v jednom výpisu dat ESSK byly poskytnuty určité atributy trestných činů, ale v druhém již nikoli, např. v důsledku změny senzitivity publikovaných dat nebo změny politiky pro poskytování dat veřejnosti.

Pokud by byly odlišnosti zásadnějšího charakteru (např. nekompatibilní datové typy na stejném sloupci), bylo by vhodné a nutné pro takto vybočující databázi vytvořit samostatný mapping file. Často jsou ale odlišnosti v databázi tak malé, že je stále možné převést databázi snadno a beze ztráty informace na společný formát (schéma). Takový převod se dá realizovat například pomocí sady DDL a DML skriptů.

Výhodou takového postupu bude možnost použít jedinou parametrizovatelnou šablonu mapping souboru, která bude pro použití nad konkrétní databází vhodně parametrizována.

9.1.5 Vlastní implementace procesu extrakce

V předchozích podkapitolách byly obecně popsány zásadní problémy, které je nutné při realizaci extrakce dat řešit. Tato podkapitola popisuje konkrétní řešení extrakce a publikace výpisu dat z ESSK.

Každý výpis ESSK sestává z jedné a více databází. Každá z databází je extrahována a publikována samostatně, stačí tedy popsat proces extrakce a publikace dat pro jednu databázi výpisu ESSK.

Proces sestává z několika kroků:

- konverze formátu databáze
- založení databáze
- normalizace databáze
- vlastní extrakce RDF
- publikace dat

Celý proces je implementován shell skriptem *CRIME_HOME/tools/trestneCiny/update.sh*. Vstupem tohoto skriptu je cesta k MDB souboru s databází ESSK. Skript provede celý proces extrakce a publikace dat. Výsledkem jsou data publikovaná v RDF Store.

Pro detailní popis použití skriptu viz update.sh -help.

Jednotlivé kroky procesu, implementované skriptem, jsou popsány níže.

9.1.5.1 Konverze formátu databáze

Vzhledem k tomu, že k uložení některých ostatních zdrojů dat (shapefile, RÚIAN) byl použit PostgreSQL, bylo rozhodnuto o uložení dat výpisu ESSK rovněž pomocí PostgreSQL.

Ke konverzi Access databáze v souboru MDB je použit nástroj mdbtools (ogr2ogr).

Založení databáze

Konvertovaná databáze je automaticky založena na předkonfigurovaném serveru PostgreSQL. Po založení databáze je provedena její základní konfigurace (pomocí skriptu *CRIME HOME/tools/trestneCiny/sql/initCrimeDb.sql*), v rámci které jsou nastaveny například:

- přístupy k databázi
- práva v databázi

9.1.5.2 Normalizace databáze

Po založení databáze je tato normalizována na jednotný formát.

Samotná normalizace bude provedena provedením sady normalizačních SQL skriptů nad databází. Tyto skripty jsou umístěny v adresáři *CRIME HOME/tools/sql/trestneCiny/normalization*.

Po provedení těchto skriptů je databáze připravena k extrahování dat.

9.1.5.3 Vlastní extrakce RDF

Vlastní proces extrakce dat je realizován pomocí skriptu *CRIME_HOME/tools/dumprdf.sh*. Tento skript na vstupu bere:

- pracovní adresář
- typ extrahované entity
- extrakční mód

Pracovní adresář je používán k ukládání generovaných souborů a po dokončení extrakce a publikace dat je určen ke smazání.

Typ extrahované entity je řetězec identfikující typ entity k extrakci a publikaci. V současnosti jsou podporovány hodnoty

- "trestneCiny" pro extrakci trestných činů a
- "utvary" pro extrakci útvarů

Extrakční mód je libovolný řetězec, který logicky identifikuje typ dat, která pro daný typ entity extrahovat. V současnosti jsou podporovány módy

- basic: základní extrakce dat
- versions: extrakce dat i s informacemi o verzování

Hodnoty typu extrahované entity a extrakčního módu slouží k nalezení příslušné šablony mapping souboru, která implementuje extrakci RDF pro daný typ entity v daném extrakčním módu. Pro typ entity T a extrakční mód M je příslušný mapping file umístěn v souboru $CRIME\ HOME/templates/d2rq/mappingFile/T/E/mapping\ template.ttl.$

9.1.5.4 Publikace dat

Extrahovaná data jsou nyní uložena v souborech s příponou .*N3* v adresáři *WORKING_DIR*. Odtud mohou být importována do RDF Store různými způsoby (viz sekce Publikace RDF dat).

Z několika možných způsobů importu RDF dat používá skript *update.sh* právě utility *isql*. Data jsou nejdříve překopírována (pomocí *scp*) do umístění, ke kterému má přístup working proces Virtuoso serveru (viz direktiva DirsAllowed ve virtuoso.ini).

Poté je spuštěna utilita *isql* a je vykonán skript v umístění *CRIME/tools/virtuoso/importRdfFromDirectory.sql*. Tento skript ze zadaného vzdáleného adresáře s RDF daty k importu data importuje do databáze Virtuoso.

9.1.5.5 Post – publikační kroky

Data jsou nyní publikována v RDF Store Virtuoso a dostupná na příslušném SPARQL endpointu v příslušném named grafu.

Je ale nutné provést několik dalších kroků:

- update verzovacího schématu
 - o aktualizace propojení verzí
- výpočet objasněnosti trestných činů

Update verzovacího schématu je zajištěn spuštěním SPARQL skriptu *CRIME HOME/tools/sparql/updateVersions TrestneCiny.sparql.* Tento skript zajistí:

- vygenerování intervalů platnosti
- vzájemné propojení verzí
- propojení verzí trestných činů a pachatelů na odpovídající verze útvarů
- výpočet hodnot objasněnosti pro jednotlivé trestné činy

Po provedení post – publikačních kroků jsou publikovaná data připravena ke konzumaci na SPARQL endpointu.

- jaký je jeho význam pro použití v této práci (co za užitečná a použitelná data obsahuje)
- zdroje dat: přehled, význam, využití, formáty (shapefile, XML, GML, HTML, MDB)
- co z nich chci dostat: datový model, data v RDF (vyplývá z cílů práce)
- využívané extrakční technologie: shell, awk, XSLT, D2RQ, mdbtools, ogr2ogr, vlastní utility
- postup extrakce
- extrahovaná data: formát (RDF, relační data, CSV), způsob uložení
- způsoby publikace: RDF Store + SPARQL endpoint, relační DB + veřejné funkce
- využití publikovaných dat
- změny zdrojových dat (struktura, rozsah): aktualizační mechanismy (úprava ontologie, verzovacího schématu, číselníků, aktualizační skripty pro trestné činy, útvary a obce,

verzování)

- CrimeSpatialDb: popsat společně všechny verzované tabulky i s update skripty
- extrakce do RDF:
 - společné pro útvary i trestné činy (popsat společně?)
 - kopírování na server k importu: kopírovat soubory s jedinečnými cílovými názvy?
- extrakce vazeb (RDF linků): popsat právě v této kapitole

Ve třetí kapitole byly popsány jednotlivé zdroje dat o kriminalitě. Byly to tyto:

- výpis dat z ESSK
- zdrojové formuláře ESSK
- dokumenty číselníků ESSK
- shapefile útvarů PČR
- RÚJAN

Z jednotlivých zdrojů dat budou data extrahována a publikována. Konkrétní způsob extrakce se liší podle charakteru dat daného zdroje a také podle požadavků na cílový formát extrahovaných dat.

Zdrojové formuláře a dokumenty číselníků ESSK slouží jako zdroje pro vytvoření ontologie, ostatní zdroje slouží jako zdroj pro data ve formátu RDF, která odpovídají Datovému modelu.

Způsob publikace extrahovaných dat je dán zamýšleným využitím těchto dat. Zamýšlené využití plyne zejména ze snahy naplnit rozdílné cíle práce.

Obecně bude způsob publikace dat podle zdroje dat takovýto:

- výpis dat z ESSK: extrakce do formátu RDF a publikace v RDF Store pro dotazování na SPARQL endpointu
- zdrojové formuláře ESSK: slouží pouze jako podklad pro (ruční) vytvoření ontologie, která
 je publikována v RDF Store společně s daty ESSK
- dokumenty číselníků ESSK: poloautomatizovaná extrakce číselníků a publikace společně s
 daty ESSK v RDF Store
- shapefile útvarů PČR: interní publikace do CrimeSpatialDb
- RÚIAN: interní publikace do CrimeSpatialDb

V páté kapitole byl popsán Datový model. Tento je určený k reprezentaci dat získaných z popsaných zdrojů. Zvláštní pozornost byla věnována popisu verzovacího schématu.

Obsahem této kapitoly je pak, v logické návaznosti na výše zmíněné kapitoly, popis extrakce dat z výše popsaných zdrojů do formy odpovídající datovému modelu, a také publikace extrahovaných dat vhodným způsobem.

V následujících podkapitolách je popsán způsob extrakce a publikace dat z výše zmíněných a dříve popsaných zdrojů. Je uvedeno, co je z daného zdroje extrahováno a jak, tedy je technicky popsán mechanismus extrakce. Dále je uveden způsob publikace extrahovaných dat.

9.1.6 Extrakce RDF linků

9.1.6.1 Státy

Extrakce vazeb mezi jednotlivými položkami a entitami DBpedia byla zčásti provedena skripty, zčásti manuálně.

Ke strojové extrakci vazeb byla použita sada vhodných SPARQL skriptů, které by byly spuštěny na SPARQL endpointu DBpedia a výsledek by obsahoval párování mezi kódy číselníku států a entitami DBpedia.

Zvolená metoda párování počítá s

- extrakcí seznamu klíčových slov pro každou položku číselníku
- nalezení vhodné odpovídající entity DBpedia prohledáním textových popisků na výskyt klíčových slov

Výše naznačené fáze jsou popsány dále.

Extrakce klíčových slov pro státy

Idea extrakce klíčových slov pro jednotlivé položky číselníku států vychází z pozorování, že některá slova v názvu státu jsou obecného charakteru a nejsou pro popis státu klíčová. Jedná se o obecné termíny jako "republika", "demokratické" nebo "království", nebo například předložky a spojky.

Pro tato slova také platí, že mají obecně častější výskyt. Proto byl pomocí frekvenční analýzy názvů států sestaven seznam slov seřazený sestupně podle klesající frekvence užití v názvech států. Ze slov na předních místech žebříčku byla poté vybrána slova, která měla být z názvů států odstraněna.

Po odstranění přebytečných slov z názvů států byl pro každou položku číselníku sestaven seznam klíčových slov.

Nalezení odpovídající entity DBpedia podle klíčových slov

S extrahovanými klíčovými slovy pro každou položku číselníku je nyní možné sestavit SPARQL dotaz, který extrahuje vazbu owl: sameAs mezi konceptem číselníku států a URI odpovídající entity DBpedia. Základní forma tohoto SPARQL dotazu je:

}

kde keyword_n reprezentuje poslední klíčové slovo ze seznamu klíčových slov pro stát s kódem kod statu.

Finální SPARQL má podobu UNION dotazu, kde každá UNION klauzule odpovídá WHERE klauzuli pro některou položku číselníku států.

Výsledkem je RDF graf ve zvolené serializaci, který je již možné importovat do RDF store.

9.2 CrimeSpatialDb

Databáze *CrimeSpatialDb* je relační databází s prostorovým rozšířením. Tato databáze slouží k uložení prostorových a jiných dat

- útvarů
- územních jednotek RÚIAN (konkrétně obcí)

Záznamy útvarů jsou uloženy v tabulce utvar a záznamy o obcích jsou uloženy v tabulce obec. Obě tabulky obsahují data určitých entit, konkrétně útvarů resp. obcí. V obou tabulkách jsou obsaženy jak atributy geografické a geometrické, tak i atributy popisné a pomocné.

9.2.1 Struktura záznamu

Záznam verzované entity v tabulkce s verzovacím schématem sestává z:

- identifikátoru záznamu
- logických identifikátorů verzované entity
- užitných údajů
- verzovacích údajů (valid_from, valid_to, previous_version, next_version)

Identifikátory útvaru logicky identifikují verzovanou entitu, pro který byly získány (extrakcí) dané užitné údaje.

Platnost získaných užitných údajů pro daný útvar je ale časově omezená hodnotami valid_from a valid_to a pro útvar znamená, že dané užitné údaje byly pro daný útvar aktuální v časovém úseku daném intervalem [valid from, valid to].

Verzování užitných údajů

Užitné údaje pro verzovanou entitu, identifikovanou pomocí logických identifikátorů verzované entity, představují tzv. verzi entity. Časová platnost verze je omezena na výše popsaný interval. Záznam tabulky utvar pak odpovídá právě verzi entity.

Identifikátorem verze užitných údajů je identifikátor záznamu, tedy sloupec id.

Takových verzí užitných údajů pro jednu entitu. může být více a v tabulce tvoří tyto obousměrný spojový seznam. K zaznamenání odkazu na předchozí verzi se používá sloupec previous_version a k odkazu na verzi následující se použije sloupce next_version. Identifikátor záznamu

Pro po sobě bezprostředně následující verze U a V užitných údajů daného útvaru platí, že:

- U.next_version = V.id právě tehdy, když V.previous_version = U.id a zároveň U.valid to = V.valid from
- U.next version is null právě tehdy, když U.valid to = MAX DATE

kde MAX DATE je maximální reprezentovatelné datum a čas pro daný SŘBD.

9.3 Extrakce RDF z relační databáze

K extrakci RDF z relační databáze se použije specializovaný software D2RQ (viz sekce D2RQ v kapitole o použitých technologiích).

K provedení extrakce je nutný příslušný mapping soubor, který definuje pravidla pro převod do RDF. Struktura a náležitosti mapping souboru jsou popsány v příslušné podkapitole v kapitole o použitých technologiích a software.

9.3.1 Šablona mapping souboru

Většinou je použita tzv. šablona mapping souboru. Jedná se o textový soubor s parametry, což jsou řetězce začínající na znak dolaru ("\$").

9.3.1.1 Parametrizace šablony

Textovou substituci těchto parametrů za konkrétní hodnoty nazveme parametrizací šablony. Vhodnou parametrizací šablony je pak zpravidla vytvořena vlastní instance mapping souboru, která se použije pro extrakci do RDF.

9.3.2 Módy extrakce

Ze stejných relačních dat je možné extrahovat různé sestavy RDF dat k různým účelům. Každý takový účel pak definuje tzv. mód extrakce nebo mód extrakce.

Mód extrakce

- extrahuje RDF pro specifický účel
- používá samostatný mapping soubor (šablonu mapping souboru)

V této práci jsou při extrakci z relační databáze do RDF použity dva módy, a sice:

- základní
- verzovací

Základní mód extrahuje zpravidla holé kostry požadovaných entit. Mód verzovací extrahuje užitná data požadovaných entit a připojí k nim verzovací informace, tedy

- údaje o časové platnosti
- odkazy na předchozí a následující verze entity
- odkaz na kostru entity

9.4 Publikace RDF dat

RDF data jsou publikována v RDF Store OpenLink Virtuoso.

9.4.1 RDF Store

Aby mohla být publikovaná data přístupná na SPARQL endpointu, je nutné je uložit v nějakém úložišti, nad kterým je SPARQL endpoint vybudován.

Takovým úložištěm je pro data ve formátu RDF obecný RDF store. Z několika existujících implementací RDF store byl vybrán software OpenLink Virtuoso, zejména kvůli jeho dostupnosti a

velké rozšířenosti v akademické sféře.

Pro podrobnosti o technologii Chyba: zdroj odkazu nenalezen a její v této práci použité implementaci Chyba: zdroj odkazu nenalezen viz příslušné sekce kapitoly 5.

9.4.2 Import dat do RDF Store

Data k publikování jsou do RDF store importována některým ze standardních způsobů:

- Quad-store upload aplikace DBConductor
- isal

Quad-store upload se používá k uploadu spíše menších souborů, command – line utilita isql zvládá i soubory opravdu velké a její běh je možné paralelizovat.

V obou případech je nutné zadat URI pro SPARQL endpoint, ve kterém budou importovaná data uložena. Po úspěšném provedení uploadu dat jsou tato dostupná k dotazování na příslušném SPARQL endpointu pomocí dotazů SPARQL, které musejí uvádět název příslušného named grafu jako zdroje dat.

9.4.2.1 Dodatečný import – objasněnost trestných činů

Po úspěšném provedení importu dat do RDF Store je ještě z již uložených dat odvozena pro každý trestný čin jeho objasněnost.

K tomu je použita sada vhodných SPARQL dotazů, které jsou SPARQL formulací sady pravidel, stanovujících, zda je trestný čin objasněn, nebo ne. Texty těchto SPARQL dotazů jsou k nahlédnutí online.⁴²

Za objasněný trestný čin se považuje takový, pro který

- existuje záznam o jeho známém pachateli a věc pachatele je ukončena jedním ze způsobů 13, 14, 21, 50, 60, 61, 62, 70, 71, 72, 73, 80, 81, 82
- neexistuje záznam o známém pachateli a věc trestného činu je ukončena zjištěním pachatele (i takové záznamy existují)

Trestný čin se považuje za neobjasněný, pokud se nepovažuje za objasněný.

Výsledkem běhu příslušného SPARQL CONSTRUCT dotazu je RDF graf, kde pro URI každého trestného činu je uvedeno, zda je příslušný trestný čin považován za objasněný nebo neobjasněný. Tento výsledný RDF graf je pak importován do příslušného RDF Store do named grafu s ontologií a datasety trestné činnosti.

Na příslušném SPARQL endpointu je pak možné spouštět i dotazy zahrnující dotazy na objasněnost trestných činů:

```
SELECT ?trestnyCin ?objasneno
FROM
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
>
WHERE
{
    ?trestnyCin a qb:Observation ;
        qb:dataSet
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
/trestneCiny> ;
```

⁴² http://www.ms.mff.cuni.cz/~benat7am/crimemonitor/

```
crime-property:objasneno ?objasneno .
}
```

9.5 CrimeSpatialDb

CrimeSpatialDb je instance objektově – relační databáze s prostorovým rozšířením v PostgreSQL. Jsou v ní ukládány:

- data ze shapefiles útvarů PČR
- data o územních jednotkách RÚIAN

Data ze shapefiles útvarů PČR a územních jednotek RÚIAN jsou ukládána ve zvláštních tabulkách *utvary* a *obce*.

Sestává z tabulky obec_ruian, jejíž sloupce jsou popsány v tabulce Tabulka 18: Tabulka obec_ruian - popis sloupců.

9.6 Extrakce ontologie

Ontologie pro popis dat o nápadu trestné činnosti, jak je popsána v sekci Chyba: zdroj odkazu nenalezen, sestává z celků, které jsou vytvořeny manuálně a z těch, které jsou vytvořeny poloautomaticky za pomoci různých nástrojů.

Poloautomaticky jsou vytvářeny ty části ontologie, které by bylo zdlouhavé nebo nepraktické vytvářet manuálně. Jedná se o definice členských konceptů číselníků, které jsou vytvořeny na podkladě zdrojových dokumentů Policie ČR s definicemi číselníků.

9.6.1 Extrakce číselníků

Položek těchto číselníků bývá typicky mnoho a vytvářet pro každou položku manuálně její definici v RDF by bylo nepraktické.

Metoda, jak extrahovat položky číselníků, sestává ze dvou fází:

- manuální extrakce všech položek číselníků z HTML
- strojově provedené vytvoření RDF reprezentace položek

Manuální extrakcí položek číselníků se rozumí zkopírování dat metodou copy – paste ze zdrojového dokumentu ve formátu HTML a jejich uložení do formátu CSV. Tento formát má pevnou a jednoduchou strukturu a je vhodný jako vstup pro další strojové zpracování.

Soubor s položkami číselníku ve formátu CSV je pak zpracován skriptem (UNIX bash nebo awk) a výstupem je soubor s definicí dat v RDF ve vhodné serializaci RDF (zde TTL).

Struktura položek většiny číselníků je jednoduchá a stejná, takže k jejich zpracování může být použit stejný skript. Výjimkami jsou:

- Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- Chyba: zdroj odkazu nenalezen

9.7 Extrakce datasetů

9.8 Extrakce prostorových dat

Jak data RÚIAN, tak data o hranicích útvarů mají prostorové atributy, které tato data předurčují k

uložení v nějakém uložišti, které umožňuje s těmito prostorovými atributy dále pracovat.

9.8.1 CrimeSpatialDb

9.8.2 Extrakce dat RÚIAN

V sekci Registr územní identifikace, adres a nemovitostí jsou popsány dostupné zdroje dat RÚIAN, typy územních jednotek a jejich atributy, které se použijí v této práci, a také zdrojové soubory VFR, které obsahují příslušná data. Následující tabulka rekapituluje typy územních jednotek určené k extrakci, atributy extrahované pro daný typ územní jednotky apoužité zdrojové soubory VFR.

Typ územní jednotky	Extrahované atributy	Typ souborů VFR
obec	kód, název, definiční bod, hranice	OB_UKSH

Tabulka 10: Extrahované územní jednotky

Bylo rozhodnuto, že budou použity soubory OB_UKSH ke konci měsíce dubna 2014. Proces extrakce dat je následující:

- stažení dat a shlukování
- roztřídění dat podle typu územní jednotky
- uložení dat ve Spatial DB

9.8.2.1 Stažení dat a shlukování

K získání dat ve formě souborů VFR byl využit vyhledávač RÚIAN (viz Registr územní identifikace, adres a nemovitostí).

Jednou z voleb vyhledávače je možnost stažení tzv. výsledkového souboru. Každý řádek výsledkového souboru obsahuje URL souboru VFR, který odpovídá výsledkům vyhledávání. Pomocí tohoto URL je možné příslušný soubor VFR stáhnout. Stažený VFR soubor obsahuje informace pro danou obec k danému datu.

Výsledné soubory VFR byly tedy staženy pomocí výsledkového souboru. Dále byly pro účely efektivity dalšího zpracování jednotlivé soubory VFR pospojovány do několika velkých souborů obsahujících ekvivalentní informace. Takové soubory nazveme cluster soubory VFR. Cluster soubor VFR obsahuje vždy informace platné k danému datu pro několik (mnoho) obcí.

9.8.3 Roztřídění dat podle typu územní jednotky

Protože soubor VFR typu OB_UKSH obsahuje kromě informací o obcích také informace o dalších podřízených územních prvcích (částech obcí, ulicích, stavebních objektech), bylo nutné data v cluster souborech roztřídit podle typu územní jednotky.

9.8.3.1 Soubor VFR pro územní jednotku

Aplikací výše popsaného třídění přes všechny cluster soubory VFR pak vznikne pro každý typ extrahované územní jednotky výsledný soubor obsahující pouze data pro daný typ územní jednotky. Takovému typu souboru budeme říkat obecně "soubor VFR pro územní jednotku". Tedy např. pro obce bude tento soubor nazván "soubor VFR pro obce", pro části obcí se bude jmenovat "soubor VFR pro části obcí" atd.

9.8.3.2 Provedení třídění – RUIANExtractor

K provedení popsaného třídění byl použit nástroj *RUIANExtractor*, který na vstupu bere cluster soubor VFR a konfigurační soubor.

V konfiguračním souboru je uveden seznam typů územních jednotek, pro které budou vytvořeny soubory VFR pro územní jednotku.

Pro každý typ územní jednotky je uveden seznam extrahovaných atributů.

Výstupem RUIANExtractoru jsou odpovídající soubory VFR pro územní jednotky.

9.8.4 Uložení dat ve Spatial DB

Extrahovaná data budou uložena ve Spatial DB.

9.8.4.1 Databázová entita územní jednotky

Pro každý typ územní jednotky bude existovat jedna databázová entita (typicky jedna tabulka), tzv. databázová entita územní jednotky.

Tato entita obsahuje data extrahovaných atributů pro územní jednotku daného typu.

Byly vytvořeny tyto databázové entity:

• obec

Obec

Tato databázová entita reprezentuje data extrahovaná pro územní jednotku "obec".

10 Publikace dat

Jedním z cílů této práce bylo extrahovaná data i příslušnou ontologii vhodným způsobem publikovat.

10.1 SPARQL endpoint

Obvyklým způsobem publikace Linked Data je jejich zpřístupnění na SPARQL endpointu. Proti SPARQL endpointu lze poté klást SPARQL dotazy nad publikovanými daty a získávat odpovídající výsledky. Příkladem takového dotazu je:

```
SELECT ?trestnyCin ?nazevObce
FROM
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
>
WHERE
{
    ?trestnyCin a qb:Observation ;
        qb:dataSet
<http://linked.opendata.cz/resource/domain/crimestatistics/dataset
/trestneCiny> ;
        crime-dimension:utvarSpachaniNeboZjisteni ?utvar .

    ?utvar crime-property:pokrytaObec ?obec .
    SERVICE <http://ruian.linked.opendata.cz/sparql> {
        ?obec rdfs:label ?nazevObce . }
```

}

Výsledkem tohoto dotazu je result set, kde je pro každý z trestných činů uveden název obce, na jejímž území byl tento čin spáchán nebo zjištěn.

Pro podrobnosti o SPARQL viz příslušnou sekci Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen kapitoly 5 o použitých technologiích.

10.2 Update mechanismus

TODO:

- kde všude může docházet ke změnám?
- k jakým změnám může docházet?
- jak změny sledovat a u čeho?
- jak na změny reagovat? => verzování
- verzování: implementace (verzovací atributy)
- update mechanismus: aktualizační skripty, manuální změny ontologie a mapping files

•

Pro případ, že budou dostupná nová data o nápadu trestní činnosti, bylo nutné

- definovat způsob udržování verzí dat
- definovat způsob práce s verzemi dat
- vytvořit mechanismus, který provede update import i se zajištěním návaznosti verzí dat

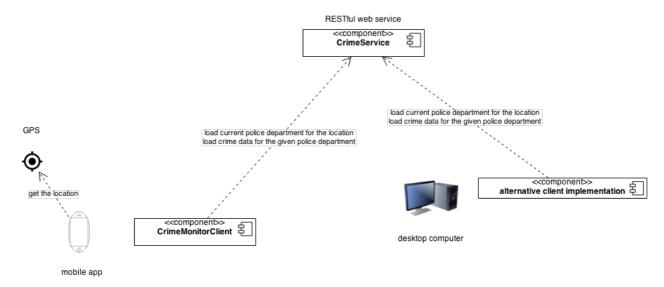
11 Demo - aplikace

Jedním z cílů této práce bylo vytvořit demo-aplikaci (dále jen Aplikaci), která by demonstrovala užitečnost Datasetu. Pro podrobnější specifikaci požadované funkcionality Aplikace viz sekce Vytvoření demo – aplikace druhé kapitoly.

11.1 Základní model fungování

Uživatel aplikace má aplikaci nainstalovanou v operačním systému Android svého mobilního zařízení. Po zjištění (změně) polohy jsou aktualizovány zobrazované statistiky tak, aby reflektovaly aktuální polohu a vybraný časový interval.

Základní model fungování aplikace popisuje Ilustrace 4. [TODO přeložit do češtiny]

Ilustrace 4: CrimeMonitor - základní model řešení

Celé řešení sestává ze tří komponent: [TODO vyřešit nesoulad mezi pojmenováním "Aplikace" pro celé řešení a pro mobilní aplikaci]

- mobilní aplikace (dále jen "Aplikace")
- webová služba (dále jen "Služba")
- knihovna (dále jen "Knihovna")

Jako zdroj dat k načítání a průběžné aktualizaci statistik slouží Aplikaci Služba, dostupná pomocí Internetu. Knihovna pak slouží k objektovému zapouzdření dat poskytovaných Službou na straně jedné a konzumovaných Mobilní aplikací na straně druhé.

[TODO odkaz na požadavky Aplikace: GPS, Internet atd.]

V následujícím textu budou Služba, Mobilní aplikace i Knihovna popsány podrobněji.

[TODO vymezit pojmy sdílené v celém řešení: aktuální útvar, časový interval atd.]

11.2 Služba

První z komponent řešení *CrimeMonitor* je Služba, která slouží jako zdroj dat pro Mobilní aplikaci.

11.2.1 Neformální specifikace Služby

Služba poskytuje tyto informace:

- kód aktuálního útvaru podle polohy
- obce pokryté daným útvarem
- statistiky kriminality požadovaného typu

11.2.2 Získání kódu aktuálního útvaru

Služba na požádání pro danou polohu (např. v souřadnicích GPS) vrátí kód útvaru s územní působností, na jehož území se bod reprezentující danou polohu nachází.

11.2.3 Získání informací o pokrytých obcích

Služba umí pro daný kód útvaru vrátit název útvaru a seznam názvů obcí, které příslušný útvar pokrývá svým územím.

11.2.4 Získání požadovaného typu statistik

Pro daný kód útvaru, časový interval a typ požadované statistiky služba vrátí příslušnou statistiku.

Každý z typů statistik je vztažený k útvaru a časovému intervalu tak, že příslušné ukazatele daného typu statistiky jsou počítány z trestných činů příslušných danému útvaru a časovému intervalu.

O typech poskytovaných statistik pojednávají následující podkapitoly.

Přehled trestné činnosti

V rámci tohoto typu statistiky jsou poskytovány následující údaje a ukazatele:

- objasněnost
- index kriminality
- trend kriminality
- žebříček nejčastějších trestných činů

Pro popis výpočtu objasněnosti, indexu kriminality a trendu kriminality viz příslušné podsekce sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen. Každý z těchto ukazatelů je počítán bez rozlišení typů trestných činů (viz sekci Chyba: zdroj odkazu nenalezen).

Žebříček nejčastějších trestných činů

Toplist je seznam prvních n nejčastějších trestných činů a každá položka obsahuje

- identifikátor trestného činu (jeho TSK)
- název trestného činu
- počet výskytů trestného činu

Položky tohoto seznamu jsou řazeny sestupně podle počtu výskytů.

Žebříček trestných činů

Tento typ statistiky poskytuje úplný žebříček trestných činů. Tento žebříček má stejnou strukturu, jako ten, který je poskytován v rámci statistiky Přehled trestné činnosti a jak je popsán v sekci Žebříček nejčastějších trestných činů. Jediným rozdílem je, že v tomto žebříčku jsou zastoupeny všechny trestné činy.

Detail trestného činu

Tento typ statistiky je vztažen ke konkrétnímu typu trestného činu (dle klasifikace TSK). Pro daný typ trestného činu poskytuje statistiky a ukazatele pro daný útvar a časový interval.

Jsou poskytovány následující ukazatele a přehledy:

- objasněnost
- index kriminality
- trend kriminality

• histogram počtu výskytů trestných činů podle měsíce časového intervalu (dále jen Histogram trestných činů podle měsíců)

Pro popis výpočtu objasněnosti, indexu kriminality a trendu kriminality viz příslušné podsekce sekce Chyba: zdroj odkazu nenalezen. Každý z ukazatelů je počítán pro daný typ trestného činu.

Histogram trestných činů podle měsíců

Tento přehled nese informaci o rozdělení počtu výskytů daného typu trestného činu pro daný útvar mezi měsíce daného časového intervalu. Forma přehledu je seznam. Položka seznamu obsahuje následující údaje:

- měsíc intervalu
- počet výskytů daného trestného činu v příslušném měsíci intervalu

11.2.4.1

11.2.5 Návrh a implementace Služby

Tato podkapitola popisuje návrh a implementaci Služby.

Popis implementace Služby obnáší popisy

- zvolených paradigmat, metodik a konkrétních technologií
- vnitřní struktury Služby
- konfigurace Služby
- nasazení a provozu Služby

11.2.5.1 Služba jako aplikace SOA

V dřívejší sekci popisující neformální specifikaci funkcionality služby (viz sekce Neformální specifikace Služby dříve v této kapitole) jsou uvedeny požadavky na jednotlivé služby, které by měla Služba poskytovat.

Tyto výše popsané služby lze přirozeným způsobem formalizovat jako služby aplikace se servisně orientovanou architekturou (SOA). Služba bude tedy po formální stránce implementována jako aplikace SOA a souhrn jednotlivých poskytovaných služeb bude tvořit její rozhraní.

Popis rozhraní - WSDL

Rozhraní aplikace SOA lze formálně popsat pomocí WSDL. Rozhraní Služby je takto popsáno v souboru WSDL, který je k dispozici na některém z endpointů služby.⁴³

Metoda implementace Služby

Aplikace SOA využívající WSDL bývají implementovány buď

- tzv. zdola, kdy je nejdříve vytvořeno WSDL a až poté implementace Služby
- tzv. shora, kdy je nejdříve vytvořena implementace Služby a z ní odvozeno WSDL

Metoda shora je jednodušší na znalosti standardů a pro vývojáře bezesporu pohodlnější, proto byla zvolena jako metoda k implementaci Služby.

JAX-WS

K implementaci webové služby byl zvolen jazyk Java vzhledem k

- jeho rozšířenému použití v akademické sféře
- použití Apache Tomcat jako hosta pro Službu
- použití Javy v implementaci Mobilní aplikace a Knihovny

Ve světě javovských webových služeb je de facto standardem pro jejich implementaci JAX – WS. Příslušné WSDL bylo vygenerováno právě prostředky JAX – WS z existující implementace Služby.

11.2.5.2 Způsob nasazení a provozu

Standardním způsobem, jak nasadit a provozovat javovskou webovou službu je

- vytvořit archiv WAR pro nasazení služby
- publikovat vytvořený WAR na vhodném serveru

⁴³ http://xrg13.projekty.ms.mff.cuni.cz:8080/crimeservice/service?wsdl

Jako server k provozu Služby byl zvolen Apache Tomcat. Služba bude na něm provozována jako javový servlet.

11.2.5.3Zvolené vývojové prostředky

Pro účely vývoje Služby byl založen projekt v IDE Eclipse, pojmenovaný *CrimeService*. Tento projekt je k dispozici v online repozitáři.⁴⁴

Podrobnosti o vnitřním fungování Služby jsou obsaženy v kapitole Přílohy.

11.3 CrimeMonitorLibrary

Projekt *CrimeMonitorLibrary* je knihovnou tříd, které jsou objektovou reprezentací jednotlivých typů entit poskytovaných službou *Služba*.

Formálně projekt sestává z dvou packages:

- benak.tomas.crimemonitor.library
- benak.tomas.crimemonitor.library.utils

Package benak.tomas.crimemonitor.library.utils definuje pomocné třídy a package benak.tomas.crimemonitor.library definuje vlastní třídy knihovny. Obě package jsou popsány dále.

11.4 CrimeMonitorClient

Druhou komponentou demo-aplikace je mobilní aplikace *CrimeMonitorClient* pro Android. Tato aplikace je klientem Služby, která sama je této aplikaci šitá na míru.

Požadovaná funkcionalita a cíloví uživatelé Mobilní aplikace byly popsány ve druhé kapitole v sekci Vytvoření demo – aplikace. Obsahem této kapitoly je popis implementace této Mobilního klienta CrimeMonitor.

11.4.1 Distribuce aplikace

Aplikace je dostupná ve dvou formách

- zdrojové kódy
- balíček APK

11.4.1.1 Zdrojové kódy

Zdrojové kódy aplikace jsou přístupné v online SVN repozitáři. 45 Tato možnost je určena zejména

- vývojářům, kteří by měli v úmyslu přispět k tvorbě aplikace
- pokročilým uživatelům pro přístup k raným verzím aplikace

11.4.1.2 Balíček APK

Pro běžné uživatele je dostupná ke stažení aktuální stabilní verze. Aplikace se dá stáhnout z application marketu SlideMe⁴⁶ ve formě souboru APK.

Stránka aplikace na SlideMe poskytuje

^{44 &}lt;a href="http://crimemonitor.googlecode.com/svn/CrimeMonitor/trunk/CrimeService/">http://crimemonitor.googlecode.com/svn/CrimeMonitor/trunk/CrimeService/

^{45 &}lt;u>crimemonitor.googlecode.com/svn/CrimeMonitor/trunk/CrimeMonitorClient</u>

⁴⁶ http://slideme.org/crimemonitor

- hrubý popis aplikace
- odkaz na uživatelskou dokumentaci v českém jazyce⁴⁷
- screenshoty
- aktuální i předchozí verze aplikace, release notes
- link ke stažení aplikace

11.4.2 Požadavky aplikace

CrimeMonitorClient je aplikací pro OS Android a API level 16 a vyšší.

K instalaci a běhu aplikace jsou potřebná následující oprávnění:

- přístup k Internetu (android.permission.INTERNET)
- přístup k poloze (android.permission.ACCESS_FINE_LOCATION, android.permission.ACCESS_COARSE_LOCATION)
- přístup k vibracím telefonu (android.permission.VIBRATE)

11.4.3 Spuštění a ovládání aplikace

Aplikaci uživatel spustí pomocí nainstalovaného launcher programu. Ovládání aplikace je popsáno v uživatelské dokumentaci, která je dostupná online.

11.4.4 Zaznamenávání chyb

Neočekávané chyby aplikace vedoucí k jejímu pádu jsou zaznamenávány do systémového logu. Chyby je možné hlásit na emailové adrese

benak.tomas+crimemonitor bugs@gmail.com>.

11.4.5 Omezení aplikace a známé chyby

Aplikace *CrimeMonitorClient* má několik omezení, která vyplývají jak z povahy zobrazovaných dat, tak z technologických omezení použitého řešení. Jsou to například tato:

- Aplikaci je možné použít pouze na území České republiky.
- Při pomalém internetovém připojení může docházet k timeoutům při získávání dat ze Služby, což vede na chybové hlášky popsané v dokumentaci.
- Při vypnutém GPS nebo v místech, kde není signál z družic GPS dostupný (např. v budovách) se poloha zařízení neaktualizuje a používá se poslední známá poloha. To znamená, že načtená data mohou být v těchto případech neaktuální vzhledem k aktuální poloze.
- Zaznamenávání a hlášení chyb: aplikace neumí zaznamenané chyby automaticky hlásit, tedy například odesílat na emailovou adresu určenou k bug-reportingu. Zaznamenané chyby jsou zapsané v systémovém logu, který jako takový je možné si zobrazit například pomocí aplikace aLogCat.⁴⁸
 - Je ale možné takto nalezené chyby hlásit na k tomu určenou emailovou adresu, viz sekce Zaznamenávání chyb.

⁴⁷ www.ms.mff.cuni.cz/~benat7am/crimemonitor/dokumentace

⁴⁸ www.alogcat.com

12 Související relevantní práce

Sběrem a publikací dat o spáchané trestné činnosti a o jejím vývoji se zabývalo a zabývá několik subjektů. Některé z nich výsledky své práce zveřejnily podle principů Linked Data ve formátu RDF a zpřístupnily je na SPARQL endpointech.

Následující podkapitoly se zabývají rešerší existujících zdrojů dat o trestné činnosti a jejich zhodnocením, zahrnujícím porovnání s Datasetem, a také rešerší existujících aplikací, které nějakým způsobem používají a prezentují data o vývoji trestné činnosti. Tyto aplikace jsou následně porovnány s Aplikací.

12.1 Existující datasety trestné činnosti

Tato podkapitola popisuje rešerši a zhodnocení alternativních datasetů o trestné činnosti. Jsou při něm použita stejná kritéria, která byla uplatněna při hodnocení zdrojů dat o trestné činnosti za účelem jejich výběru pro Dataset (viz sekce Kritéria pro výběr zdrojů dat kapitoly 3).

12.1.1 Webová služba Mapy kriminality

Organizace Otevřená společnost v rámci svého úsilí při vývoji Mapy kriminality vyvinula také podpůrnou webovou službu, která je zdrojem dat pro aplikaci. Tato webová služba je veřejně přístupná na adrese http://mapakriminality.cz/api/ a zdokumentovaná na Apiary⁴⁹.

Protože tato služba čerpá z veřejných policejních statistických sestav (viz sekce Statistické sestavy Policie kapitoly 3) a je do jisté míry projektem konkurenčním, nebyla vzata do úvahy při rešerši možných zdrojů Datasetu.

12.1.1.1Vymezení poskytovaných dat (doména, záběr)

Jsou poskytovány jednoduché statistiky trestné činnosti, seznam policejních útvarů a detail útvaru. Statistiky jsou

12.1.1.2Dostupnost a aktuálnost

Data jsou veřejně dostupná a aktualizována maximálně tak často, jako veřejně dostupné policejní statistické sestavy, z nichž tato služba čerpá.

12.1.1.3Detailnost (granularita, stupeň rozlišení detailu)

Podrobnost poskytovaných údajů je stejná jako u veřejných policejních statistických sestav.

12.1.1.4Rozsah

Rozsah: rozsah poskytovaných údajů (statistické ukazatele, počet

Jsou poskytována data za posledních 10 let, a to pro všechny základní útvary. Stati

12.1.1.5Možnosti automatizace extrakce

Statistické sestavy jsou publikovány ve formě souborů ve formátu XLS typu Excel 97 - 2000, 5.0/95. Formát těchto souborů se za několik posledních let nezměnil a je tak možné vyvinout nástroje, které pomocí specializovaných knihoven⁵⁰ statistická data extrahují k jejich dalšímu použití v Datasetu.

⁴⁹ http://docs.mapakriminality.apiary.io/

^{50 &}lt;a href="http://www.aspose.com/.net/excel-component.aspx">http://www.aspose.com/.net/excel-component.aspx

Popsaný způsob extrakce dat je ale náchylný na chyby způsobené neočekávanou, třeba i nezamýšlenou změnou struktury zdrojových excelových souborů. Struktura excelových souborů není nikde formálně specifikována a její správnost se těžko kontroluje a vynucuje.

12.1.1.6Zhodnocení zdroje

Policejní statistické sestavy jsou zdrojem poměrně detailních a úplných dat, jsou veřejně dostupné, aktuální a pravidelně aktualizované a existuje možnost alespoň částečné automatizace extrakce dat z nich. Jedná se kvalitní zdroj dat.

12.1.2 Street level crime reports for England and Wales

- časové pokrytí: prosinec 2010, potom 2011 (na počátku)
- místní pokrytí: pro England a Wales
- granularita: místo (ulice, GPS bod)
- aktuálnost: zpoždění 1 až dva měsíce
- propojení na ostatní datasety: Ordnance Survey Geography podle postcode podle GPS polohy činu
- jednotlivé činy (jako v Datasetu) (granularita: entit, ze kterých jsou statistiky, území, času)
- "rozsah" místo "úplnost"
- rozsah, pokrytí, záběr, detail, granularita
- data:
 - o charakter dat: agregovaná, neagregovaná
 - bohatost: (bohatost jako pokrytí?)
 - poskytovaných entit: co za různé nezávislé entity jsou dostupné? pozorování, jednotlivé trestné činy, pachatelé, útvary
 - poskytovaných informací o entitách (atributů?): co za různé nezávislé atributy entity mají a kolik? (nezávislé = sdělující nezávislé, navzájem neodvoditelné informace), "bohatost? vydatnost?"
 - granularita:
 - entit: agregovaná data, jednotlivé trestné činy, jednotlivé útoky trestného činu (granularita masy pachatelů: jednotlivci, rodiny, národnosti)
 - atributů: čas (měsíce, dny, hodiny), území (kraj, okres, základní útvar)
 - pokrytí: čas (od roku 2008 do roku 2012), území (jen Jižní Morava), entity (všechny trestné činy, jen vraždy): omezené pokrytí atributem
 - rozsah jako souviselé pokrytí?

12.2 Existující aplikace na téma vývoje trestné činnosti

Sběrem a publikací dat o vývoji trestné činnosti se v České republice zabývá zejména Otevřená společnost. V rámci svého úsilí popularizovat téma analýzy vývoje trestné činnosti tato organizace vytvořila webovou aplikaci Mapa kriminality. Tato aplikaci umožňuje uživateli prostřednictvím

interaktivní mapy vybrat místo (kraj, okres, základní útvar) a pro něj zobrazit relevantní statistiky kriminality, například:

- index kriminality
- objasněnost
- vývoj počtu trestných činů v čase

Tato aplikace poskytuje funkcionalitu původně zamýšlenou pro demo – aplikaci vyvíjenou v rámci této práce. Aplikace *CrimeMonitor* se od Mapy kriminality liší svým zaměřením na mobilní telefony a poskytováním statistik podle aktuální polohy zařízení, což Mapa kriminality neposkytuje. Statistiky poskytované aplikací *CrimeMonitor* jsou obecně podmnožinou statistik poskytovaných Mapou kriminality.

Otevřená společnost pro svou Mapu kriminality vytvořila REST webovou službu, která poskytuje veškerá statistická data zobrazovaná Mapou kriminality. Tato služba je veřejně k dispozici⁵¹, stejně jako její dokumentace⁵².

Oproti datům poskytovaným službou Otevřené společnosti jsou data Datasetu, dostupná na příslušném SPARQL endpointu, podrobnější. To je dáno tím, že data nejsou agregovaná, ale jsou přístupné údaje o jednotlivých trestných činech a jejich pachatelích. Daní za to je, že takto zpřístupněná data nejsou přístupná široké veřejnosti k volnému užití a šíření, ale pouze veřejnosti akademické k účelům výzkumným. Existuje snaha autora této práce a spolupracujících subjektů tento stav věcí změnit a zpřístupnit publikovaná data plně a bez omezení.

V zahraničí se tématem publikace dat o vývoji trestné činnosti v RDF zabývá například dataset Street level crime reports for England and Wales⁵³. Tento dataset byl poprvé zveřejněn v roce 2011 Tento dataset obsahuje informace o jednotlivých trestných činech spáchaných v roce na ulici s geografickým určením ulice, kde byl trestný čin spáchán. To je oproti Datasetu podstatně podrobnější místní určení a tento fakt by mohl sloužit k pobídce příslušných autorit Policie ke zveřejňování podrobnějších dat o vývoji trestné činnosti.

Street level crimes http://data.gov.uk/dataset/england-national-crime-mapping

13 Zhodnocení

Cíle této práce byly stanoveny v kapitole druhé (viz 4Cíle práce a požadavky na řešení). Tato kapitola shrnuje, jak se jich podařilo dosáhnout.

13.1 Dataset trestné činnosti

Dataset trestné činnosti byl vytvořen a publikován.

Dataset byl extrahován z dat získaných

- od Policie ČR, viz Evidenčně statistický systém kriminality Policie
- od Otevřené společnosti, viz Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- z RÚIAN, viz Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

pomocí studentem vytvořených i existujících nástrojů třetích stran (např. D2RQ, viz sekce Ostatní technologie a software).

Byla navržena ontologie, která umožňuje data o trestné činnosti popisovat. Ontologie je přehledná, rozšiřitelná a používá existujících dobře známých (např. RDF Data Cube, SKOS, SDMX, RDFS) i

⁵¹ http://mapakriminality.cz/api/

⁵² http://docs.mapakriminality.apiary.io/

^{53 &}lt;a href="http://datahub.io/dataset/rkb-explorer-crime">http://datahub.io/dataset/rkb-explorer-crime

méně známých (ontologie Lex pro popis zákonů vydavatele Opendata.cz) ontologií, což zvyšuje její použitelnost, srozumitelnost i přehlednost.

Byly identifikovány potenciální vazby na externí zdroje jiných datasetů a některé z těchto vazeb byly do datasetu přidány. Jedná se o vazby na

- DBpedia (číselník států)
- dataset zákonů (odkazy na kvalifikující zákony trestných činů a.d.)
- dataset RUIAN (útvary PČR odkazují zdroje reprezentující obce z datasetu RUIAN)

Vazby vedou zatím pouze z datasetu trestné činnosti, zdroje definované v datasetu trestné činnosti nejsou zpětně zatím referencovány. To je námět na další práci.

Dataset trestné činnosti i s popisnou ontologií byly uloženy ve formátu RDF v RDF Store OpenLink Virtuoso. OpenLink Virtuoso poskytuje SPARQL endpoint, na kterém je možné se nad datasetem trestné činnosti dotazovat pomocí SPARQL.

Pro účely aktualizace dat byl navržen a implementován verzovací mechanismus. Byl navržen způsob verzování dat pomocí rozšíření ontologie o verzovací atributy a také mechanismus (ve formě pomocného SPARQL skriptu), který umožní pro existující data verzovací informace vygenerovat.

Počítá se i s aktualizací mapy útvarů a dat v RÚIAN, což ovlivňuje propojení útvarů na obce definované v datasetu RÚIAN. Útvary jsou pro tento účel také verzovány podobně jako trestné činy a známí pachatelé a trestné činy jsou namapovány vždy na správnou verzi útvaru, která obsahuje správné propojení na obce.

Číselníky jsou verzovány způsobem popsaným v doprovodných dokumentech SKOS.⁵⁴

V případě změny rozsahu poskytovaných dat (např. rozhodnutím poskytovat údaje o křestních jménech pachatelů) je možné rozšířit definice příslušných datasetů.

SPARQL endpoint datasetu trestné činnosti je využit v implementaci demo – aplikace. Konečná implementace aplikace se od zadání liší zejména v tom, že nezobrazuje interaktivní mapu území ČR, ve které by uživateli umožnila vybrat místo, pro které chce uživatel zobrazit statistiky. Místo toho jsou statistiky zobrazovány fixně podle aktuální polohy uživatelova zařízení a není možné manuálně vydat pokyn k zobrazení statistik pro jiné místo. Tento nedostatek vyplynul z měnící se koncepce aplikace, kdy nejdříve byla aplikace zamýšlena jako webová, později bylo však zejména v důsledku existující konkurence v podobě Mapy kriminality rozhodnuto o změně na aplikaci mobilní.

Aplikace byla zpřístupněna ke stažení na webu SlideMe, kde jsou dostupné i screenshoty aplikace a odkaz na uživatelskou dokumentaci. Uživatel takto aplikaci po přečtení dokumentace bude umět bez problémů ovládat.

Na webu SlideMe by měly být v budoucnu k dispozici také případné aktualizace aplikace i s release notes.

Omezením aplikace je její fungování pouze na území ČR, což vyplývá z povahy zobrazovaných dat a nemožnost automatického reportingu chyb.

14 Přílohy

Tato sekce obsahuje soupis jednotlivých kategorií příloh k hlavnímu textu práce.

Přílohy obsahují typicky detailní informace, které dále vhodně prohlubují informační hodnotu hlavního textu.

⁵⁴ http://www.w3.org/wiki/SkosCoreGuideToc/SectionVersioning

14.1 Formuláře ESSK

Přesnou strukturu a detailní vizuální popis položek formulářů a jejich významu je obsažen v následujících podkapitolách.

14.1.1 FTČ

Tato sekce popisuje detailně formulář FTČ. Jsou popsány všechny položky formuláře, které mají význam pro tuto práci.

Každá položka je popsána pomocí obrázku.

Položka 1 – identifikační číslo

Data v této položce jednoznačně identifikují vyplněný formulář FTČ a slouží jako identifikátor odkazovaný z FZP pro účely párování pachatelů a jimi spáchaných trestných činů.

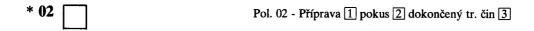
Tato položka má několik částí:

- zpracující útvar:
 - část kraj: dvoumístný kód krajského ředitelství PČR, pod který organizačně spadá útvar, který zpracoval FTČ.
 - část okres: dvoumístný kód územního odboru, pod který organizačně spadá útvar, který zpracoval FTČ.
 - o část útvar: dvoumístný kód útvaru, který zpracoval FTČ.

Části *kraj*, *okres* i *útvar* se vyplní podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

- část ČJ.: číslo jednací přiřazené projednávané věci
- část *rok*: poslední dvě číslice roku, do kterého FTČ logicky přísluší (dle data zahájení trestního řízení)
- část *poř.č.*: [TODO objasnit si u Stolína]

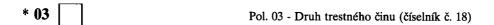
Položka 2 – stadium trestného činu

Tato položka obsahuje klasifikaci stádia trestného činu.

K vyplnění se použije číselník Číselník – stadium trestného činu.

Položka 3 – druh trestného činu

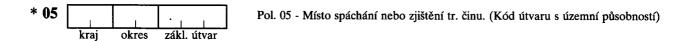

Tato položka obsahuje klasifikaci druhu trestného činu podle jeho vztahu k extremismu. Vyplní se podle číselníku Číselník 18 – druh trestného činu.

Položka 4 – takticko – statistická klasifikace trestného činu

Tato položka obsahuje takticko – statistickou klasifikaci trestného činu. Vyplní se podle číselníku Číselník 2 – takticko – statistická klasifikace trestného činu.

Položka 5 – místo spáchání nebo zjištění tr. činu

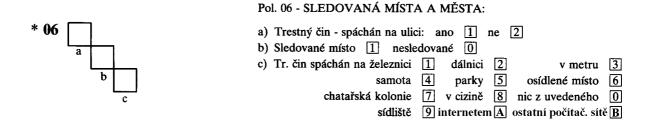
Tato položka obsahuje kód základního útvaru s územní působností, na jehož území byl trestný čin spáchán nebo zjištěn (dále jen útvar zjištění).

Tato položka má několik částí:

- kraj: dvoumístný kód krajského ředitelství PČR, pod který organizačně spadá útvar zjištění
- okres: dvoumístný kód územního odboru, pod který organizačně spadá útvar zjištění
- zákl. útvar: dvoumístný kód útvaru zjištění

Části *kraj*, *okres* i *zákl. útvar* se vyplní se podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

Položka 6 – sledovaná místa a města

Tato položka obsahuje několik údajů vztažených k charakteru lokality, kde byl trestný čin spáchán:

- část *Trestný čin spáchán na ulici*: informace, zda byl trestný čin spáchán na ulici. Hodnoty se vyplňují podle číselníku Číselník trestný čin spáchán na ulici. [TODO odstranit booleanové číselníky]
- část *Sledované místo*: informace, zda byl trestný čin spáchán na sledovaném místě. Hodnoty se vyplňují podle číselníku Číselník sledované místo.
- část *Tr. čin spáchán*: klasifikace lokality spáchání trestného činu. Hodnoty se vyplňují podle číselníku Číselník lokalita spáchání trestného činu.

Položka 7 – použití zbraně

Pol. 07 - POUŽITÍ ZBRANĚ (číselník č. 13/2)

- a) Použití zbraně a následek
- b) Druh zbraně

Tato položka obsahuje informace o použití zbraně při spáchání trestného činu.

Informace jsou zapsány ve dvou částech:

- část *Použití zbraně a následek* tato část, označená písmenem *a*, zaznamenává informaci o tom, zda a jak pachatel použil zbraně a s jakým následkem.
- část *Druh zbraně* tato část, označená písmenem *b*, obsahuje informaci o druhu pachatelem použité zbraně.

Obě části položky se vyplní podle číselníku Číselník 13/2 – použití a druh zbraně 14.2.1.1614.2.1.16.

Položka 8 – objekt napadení

Pol. 08 - OBJEKT NAPADENÍ - VYPLŇTE JEN JEDEN (k osobám dle číselníku č. 3, k objektům dle číselníku č. 4)

· 08	1	muž	2	žena	_	3	skupina oso	ob	4	objekty obec. krim.	4	objekty hosp. krim.	5	soukromý	ŕ	٦ :
	0		0		_		struktura skupiny			členění - 1	0			členění - 6	Ţ.	
		věk		věk jednotlivce			věkové složení skupiny			kód - 11 - 80	0	členění - 3		kód 56 - 98] !
		jednotlivce								členění - 2						
		taktické '		taktické			taktické			kód 010-592		kód 601-990] [
		hledisko		hledisko			hledisko						.			V ALANCATION A ALANA DIVI
		sociální hle- disko poško-		sociální hle- disko poško-			další hledisko		Ŀ			členění - 4 kód 0 - 8			$\overline{}$	
		zené osoby		zené osoby	_		u skupiny		٠.							
		úmrtí Z		úmrtí 5	z		úmrtí	Z				členění - 5]
		zranění		zranění	2		zranění	IS				kód 011 - 904				1
		jiný ED		jiný bez ná-			jiný	ED		počet		počet		počet		1
		bez ná- sledků		bez ná- sledků	¥ [bez ná- sledků	Ĕĸ		napadených objektů		napadených objektů		napadených objektů		1

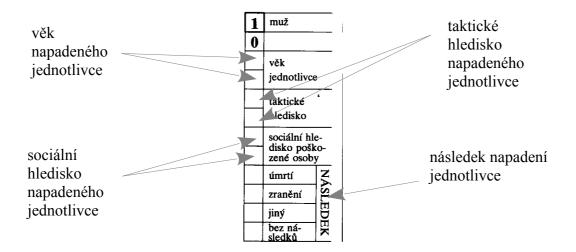
Tato položka obsahuje informace o objektu napadení. Vyplňuje se vždy jen jeden blok, a to podle druhu napadeného objektu.

Položka 8 – objekt napadení - druh napadeného objektu

Existuje několik druhů napadených objektů, viz číselník Číselník – typ napadeného objektu.

Napadení jednotlivce

V případě, že byl napaden muž, vyplní se blok 1. V případě, že byla napadena žena, vyplní se blok 2. Struktura bloků 1 a 2 je totožná, obsah se liší pouze v číslu bloku, popíšu tedy pouze blok 1.

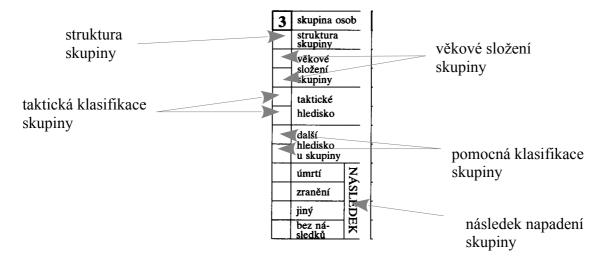

Blok popisující napadení jednotlivce má několik sekcí.

- věk jednotlivce: dvoumístné číslo označující věk napadeného jednotlivce; zleva v případě potřeby doplňované nulami
- taktické hledisko jednotlivce: klasifikace napadeného jednotlivce z taktického hlediska; vyplní se podle číselníku Taktická klasifikace napadené osoby.
- sociální hledisko jednotlivce: klasifikace napadeného jednotlivce ze sociálního hlediska; vyplní se podle číselníku Sociální klasifikace napadené osoby.
- následek napadení jednotlivce: klasifikuje následek napadení jednotlivce; bližší popis v sekci Následek napadení jednotlivce nebo skupiny.

Napadení skupiny osob

V případě, že byl napadena skupina osob, vyplní se blok 3.

Blok popisující napadení skupiny má několik sekcí.

struktura skupiny: obsahuje informaci o složení skupiny z hlediska počtu příslušníků jednotlivých pohlaví; vyplní se podle číselníku Struktura napadené skupiny.
 věkové složení skupiny: klasifikuje napadenou skupinu osob podle věku jejích členů; vyplní

se podle číselníku Věkové složení napadené skupiny.

- taktická klasifikace skupiny: klasifikuje napadenou skupinu podle znaků zajímavých pro ESSK; vyplní se podle číselníku Taktická klasifikace napadené skupiny.
- pomocná klasifikace skupiny: klasifikuje napadenou skupinu podle vztahu jejích členů nebo dalších znaků; vyplní se podle číselníku Pomocná klasifikace napadené skupiny.
- následek napadení skupiny: klasifikuje následek napadení skupiny osob; bližší popis v sekci Následek napadení jednotlivce nebo skupiny.

Následek napadení jednotlivce nebo skupiny

Tato sekce je společná blokům o napadení jednotlivce i skupiny.

[TODO zbytečný popis?]V této sekci se vyplní právě jedna z možností, která nejlépe klasifikuje následky napadení jednotlivce nebo osoby. Možnosti jsou následující:

- úmrtí: následkem útoku bylo úmrtí jednotlivce nebo člena skupiny
- zranění: následkem útoku bylo zranění jednotlivce nebo člena skupiny
- jiný: útok měl následek na jednotlivce nebo skupinu, ale nebylo jím ani úmrtí ani zranění
- bez následků: útok na jednotlivce nebo skupinu neměl žádný následek

Napadení objektu

V případě, že nebyl napaden jednotlivec, skupina ani veřejný zájem, byl napaden objekt. Objektem je například stavební objekt, automobil nebo jiná nemovitost.

Podle druhu spáchaného trestného činu a výdělečného charakteru napadeného objektu se odlišují i informace sledované u napadených objektů.

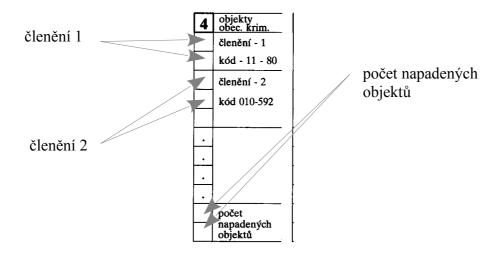
Mohou nastat tyto tři případy:

- objekt je určen pro výdělečnou činnost a byl napaden trestným činem spadajícím do kategorie obecné kriminality. Označíme jej jako objekt obecné kriminality.
- objekt je určen pro výdělečnou činnost a byl napaden trestným činem spadajícím do kategorie hospodářské kriminality. Označíme jej jako objekt hospodářské kriminality.
- objekt není určen pro výdělečnou činnost. Označíme jej jako soukromý objekt.

Objekt obecné kriminality

Jedná se o případy napadení majetku právnických osob zvenčí, jinou osobou než zaměstnancem nebo jemu na roveň postavenou osobou a o případy, kdy v objektu dojde k poškození nebo odcizení věci ke škodě majetku v osobním vlastnictví.

Pokud je napaden objekt obecné kriminality, vyplní se blok 4.

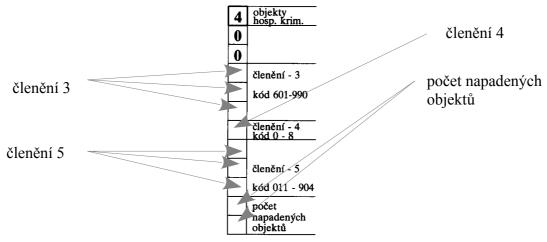
Blok má několik sekcí:

- členění 1: klasifikuje napadený objekt podle znaků zajímavých pro ESSK; vyplní se podle číselníku Členění 1.
- členění 2: klasifikuje napadený objekt podle jeho hospodářského účelu a dalších znaků zajímavých pro ESSK; vyplní se podle číselníku Členění 2.
- počet napadených objektů: zaznamenává počet objektů napadených obecnou kriminalitou. Vyplní se podle číselníku Číselník 4 počet napadených objektů a poškozených osob.

Objekt hospodářské kriminality

Jedná se o případy napadení majetku zevnitř, osobou nebo skupinou osob, které mají oprávnění k pravidelnému vstupu do napadeného objektu (zaměstnanci a jim na roveň postavené osoby) a o případy, kdy je osoba ve smluvním vztahu k právnické osobě.

Pokud je napaden objekt hospodářské kriminality, vyplní se pátý blok (v záhlaví čtvrtého i pátého bloku je č. 4).

Blok má několik sekcí:

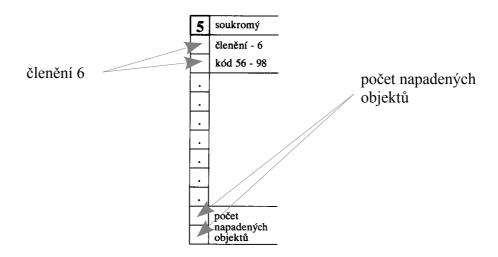
- členění 3: klasifikuje napadený objekt podle druhu poskytovaných služeb; vyplní se podle číselníku Členění 3.
- členění 4: klasifi napadený objekt podle charakteru provozované výdělečné činnosti; vyplní se podle číselníku Členění 4.
- členění 5: klasifikuje napadený objekt podle jeho zařazení do hospodářského úseku; vyplní

- se podle číselníku Členění 5.
- počet napadených objektů: zaznamenává počet objektů napadených hospodářskou kriminalitou. Vyplní se podle číselníku Číselník 4 - počet napadených objektů a poškozených osob.

Soukromý objekt

Napadený objekt je považován za soukromý, pokud není určen pro výdělečnou činnost.

V případě jeho napadení se vyplní šestý blok (v záhlaví je č. 5).

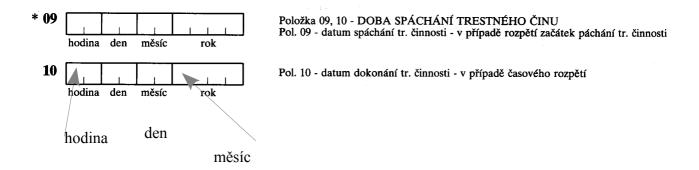
Vyplňují se následující údaje:

- členění 6: klasifikuje napadený soukromý objekt podle znaků zajímavých pro ESSK; vyplní se podle číselníku Členění 6.
- počet napadených objektů: zaznamenává počet napadených soukromých objektů. Vyplní se podle číselníku Číselník 4 počet napadených objektů a poškozených osob.

Napadení veřejného zájmu

V případě, že je napaden veřejný zájem, zaškrtne se záhlaví posledního bloku. Žádné další upřesňující údaje se v tomto případě nevyplňují.

Položky 9 a 10 – doba spáchání trestného činu

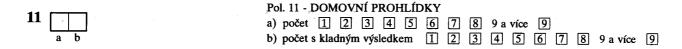
Tyto dvé položky obsahují informaci o času spáchání trestného činu.

Pokud bylo možné určit přesný datum a čas spáchání trestného činu, je tento uveden v položce 9.

Pokud toto nebylo možné, je zaznamenáno časové rozpětí, během kterého byl trestný čin spáchán. V tomto případě položka 9 obsahuje počátek a položka 10 konec tohoto intervalu.

Obě položky mají stejnou strukturu, uvádějí se hodiny a datum. Část označená jako *hodina* se vyplní dvouciferným znakem od 00 do 24. Datum se vyplní jako den, měsíc a rok podle formátu dd.MM.yyyy.

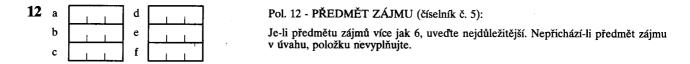
Položka 11 – domovní prohlídky

Položka 11 má dvě části:

- část *a*: obsahuje počet provedených domovních prohlídek. Číslice 9 znamená počet 9 a více.
- část b: obsahuje počet provedených domovních prohlídek, kde byl zaznamenán kladný výsledek, t.j. lidově řečeno "něco se našlo".
 Číslice 9 znamená počet 9 a více.

Položka 12 – předmět zájmu

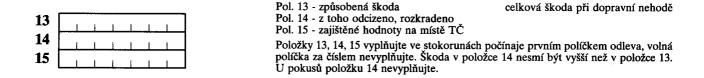
Tato položka umožňuje zaznamenat výčet tzv. předmětů zájmu pachatele.

Předmětem zájmu pachatele se rozumí:

- věci: např. platidla, zbraně, drogy, vozidla
- osoby: manžel, dítě, soused
- oběti extremistického trestného činu: jiné národnosti, náboženství, etnika

K vyplnění jednotlivých položek se použije číselník Číselník 5 – předmět zájmu pachatele a vztah oběti k pachateli.

Položky 13, 14 a 15 – způsobené škody

Tato položka umožňuje zaznamenat informace o způsobených škodách a hodnotách zajištěných na místě trestného činu.

Každá z položek 13, 14 a 15 má stejný formát. Do každé z nich lze vyplnit zleva číslo, které

reprezentuje finanční obnos v českých korunách v jednotkách stovek.

Významy jednotlivých položek jsou následující:

- položka 13: částka reprezentující výši způsobené škody
- položka 14: částka reprezentující odcizené a rozkradené hodnoty
- položka 15: částka reprezentující hodnoty zajištěné na místě trestného činu

Hodnota v poli 14 nesmí přesahovat hodnotu v poli 13. U pokusů o trestný čin se položka 14 nevyplňuje.

Položky 16 a 17 – hospodářská trestná činnost

Položky 16 a 17 se vyplňují v případě, že trestný čin spadá do kategorie hospodářské trestné činnosti [TODO link na definici, rozsahy TSK].

16

Položky 16, 17 - HLEDISKA K HOSPODÁŘSKÉ TRESTNÉ ČINNOSTI (týká se pouze druhu tr. činu s kódy 801 až 890).

Položka 16 klasifikuje formu spáchané hospodářské trestné činnosti. Příklady jsou např. různé druhy neoprávněného podnikání (obchodní činnost bez oprávnění nebo poskytování služeb bez potřebné licence) nebo poškozování spotřebitele či pytláctví.

Tato položka se vyplňuje podle číselníku Číselník 6 – forma hospodářské trestné činnosti.

Pol. 16 - hlavní nejzávažnější forma (číselník č. 6)

Pol. 17 - hospodářské úseky, na kterých byla trestná činnost spáchána (číselník č. 7) - okolnosti, které vedly nebo umožnily trestnou činnost (číselník č. 8)

Není-li v číselníku č. 6 pro paragrafy tr. činu forma uvedena, vyplňte v pol. 16 tři nuly a pol. 17 vyplňte podle číselníku č. 7 a 8.

hospodářské úseky okolnosti

Položka má dvě části:

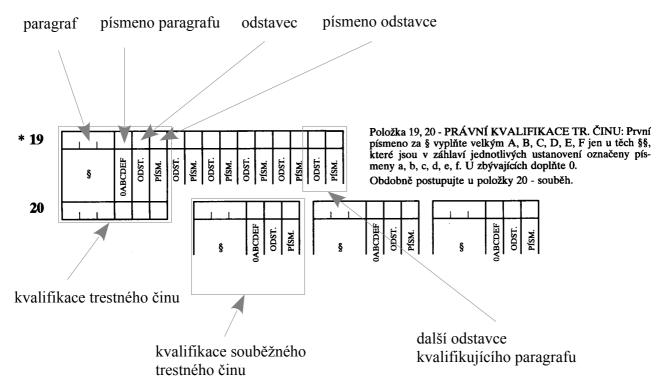
- hospodářské úseky: klasifikuje hospodářský úsek, na němž došlo k trestné činnosti.
 Vyplní se podle číselníku Číselník 7 hospodářské úseky napadené hospodářskou trestnou činností.
- okolnosti: klasifikuje okolnosti, které vedly k hospodářské trestné činnosti nebo ji umožnily.
 Vyplní se podle číselníku Číselník 8 okolnosti, které vedly k hospodářské trestné činnosti nebo ji umožnily.

Položka 18 – dílčí útoky

* 18		Položka 18 - DÍLČÍ ÚTOKY (zapisují se do položky zprava)
------	--	--

Tato položka obsahuje informaci o počtu dílčích útoků, které souhrnně zaznamenává formulář. Může se např. jednat o sérii krádeží evidovanou pod jedním záznamem FTČ. [TODO vysvětlení pojmu "dílčí útok"]

Položky 19 a 20 – právní kvalifikace trestného činu

Tyto dvě položky zaznamenávají informaci o právní kvalifikaci trestného činu a dalších souběžně spáchaných trestných činů.

Položka 19 – právní kvalifikace trestného činu

Tato položka zaznamenává právní kvalifikaci trestného činu. Je vyplněn:

- paragraf: číslo kvalifikujícího paragrafu podle Trestního zákona
- písmeno paragrafu: písmeno v názvu kvalifikujícího paragrafu
- seznam odkazů na kvalifikující odstavce v rámci paragrafu

Každý odkaz na kvalifikující odstavec sestává z

- čísla odstavce: číslo odstavce
- písmena: písmeno v rámci odstavce

Odkazy na tyto další odstavce a písmena se vyplňují do sekcí v obrázku označených jako "další odstavce kvalifikujícího paragrafu".

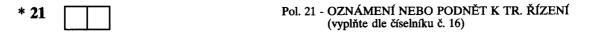
Položka 20 – právní kvalifikace souběžné páchané trestné činnosti

Tato položka umožňuje zaznamenat právní kvalifikaci dalších souběžně spáchaných trestných činů. Pro každý jeden z těchto souběžných činů se vyplní

- příslušný paragraf
- písmeno paragrafu: písmeno v názvu kvalifikujícího paragrafu
- odstavec
- a případně i písmeno

Je možné vyplnit kvalifikace až čtyř souběžně spáchaných trestných činů v položkách 20a, 20b, 20c

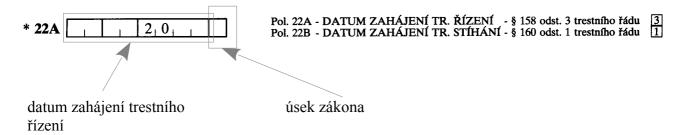
Položka 21 – oznámení nebo podnět k trestnímu řízení

Tato položka klasifikuje subjekt, který podal oznámení nebo podnět k trestnímu řízení. Příkladem je oznámení občanem nebo oznámení celním orgánem.

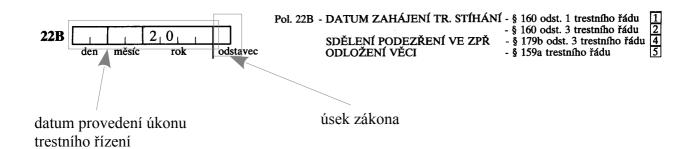
Položka se vyplní pomocí číselníku Číselník 16 – oznámení nebo podnět k trestnímu řízení, podíl na objasnění.

Položka 22A – zahájení trestního řízení

Tato položka zaznamenává datum zahájení trestního řízení a úsek zákona, který byl pro zahájení řízení použit. Je možné vyplnit pouze jednu hodnotu, a to "3" odpovídající zahájení trestního řízení podle §158, odstavce 3 Trestního řádu.

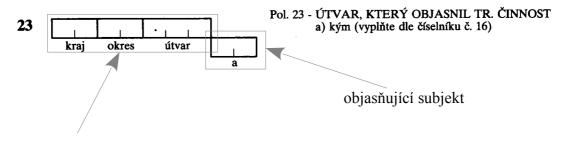
Položka 22B - další úkony v trestním řízení

Tato položka slouží k záznamu data provedení některého ze sledovaných úkonů v trestním řízení:

- zahájení trestního stíhání: vyplní se datum zahájení trestního stíhání a také úsek zákona, na základě kterého bylo trestní stíhání zahájeni. Zde je na výběr z hodnot "1" pro §160, odstavce 1 Trestního řádu a "2" pro §160, odstavce 3 Trestního řádu.
- sdělení podezření ve zkráceném přípravném řízení (dále jen ZPŘ): vyplní se datum sdělení podezření ve ZPŘ. Jako úsek zákona se v tomto případě uvede hodnota "4" odpovídající §179b, odstavce 3 Trestního řádu.
- odložení věci: vyplní se datum odložení věci. Jako úsek zákona se v tomto případě uvede

Položka 23 – útvar, který objasnil trestnou činnost

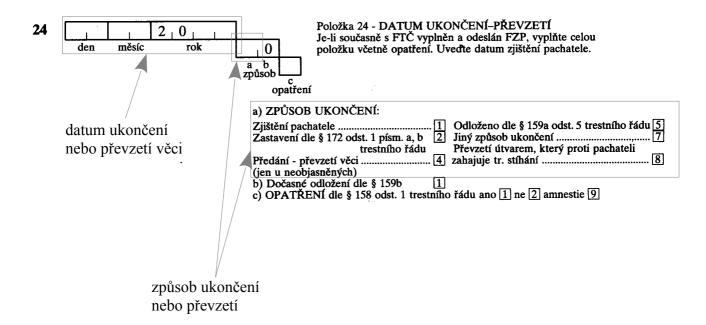

objasňující útvar

V části "objasňující útvar" zaznamenán kód útvaru, který objasnil trestný čin. Vyplní se podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

V části "objasňující subjekt" je uvedena klasifikace subjektu, který tento trestný čin objasnil nebo pomohl objasnit. Tato část se vyplní podle číselníku Číselník 16 – oznámení nebo podnět k trestnímu řízení, podíl na objasnění.

Položka 24 – ukončení nebo převzetí věci

Tato položka zaznamenává

- datum ukončení nebo převzetí věci
- způsob ukončení nebo převzetí věci v části *a.* Vyplní se podle číselníku Číselník způsob ukončení nebo převzetí věci trestného činu.
- informaci o dočasném odložení věci dle §159b v části *b*. Vyplní se hodnota "1" v případě, že věc byla odložena podle §159b.

Část *c* této položky se nepoužívá.

Položka 26 – znalecké expertízy

26

Pol. 26 - NAŘÍZENÍ ZNALECKÉ EXPERTIZY PRACOVNÍKEM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY (uveďte počet kódem 0 až 8, přičemž 8 značí osm a více).

Počet expertiz vyplňte u příslušných písmen

- daktyloskopické
- e) mechanoskopické grafologické
- i) zbožíznalecké

- biologické
- balistické
- pitva
- j) účetní k) jiné

- d) chemické a pyrotechnické

g) pitva h) psychiatrické

V této položce jsou zaznamenány údaje o znaleckých expertízách nařízených pracovníkem PČR v souvislosti se spáchaným trestným činem.

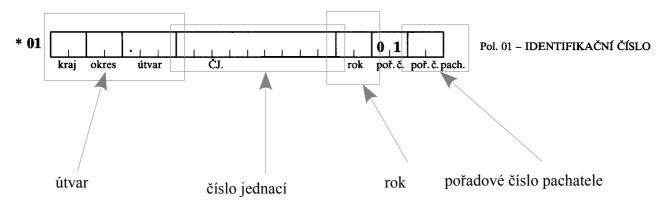
Pro každý druh expertízy se uvede počet provedení od 0 do 8, přičemž hodnota 8 značí osm a více.

14.1.2 **FZP**

Formulář FZP slouží k zaznamenání informací o známém pachateli jednoho nebo více evidovaných trestných činů.

Následuje popis jednotlivých položek formuláře.

14.1.2.1 Identifikační číslo

Data v této položce slouží jako identifikátor záznamu FZP.

Tato položka má několik částí: [TODO stejné jako u FTČ, popiš jen nová pole]

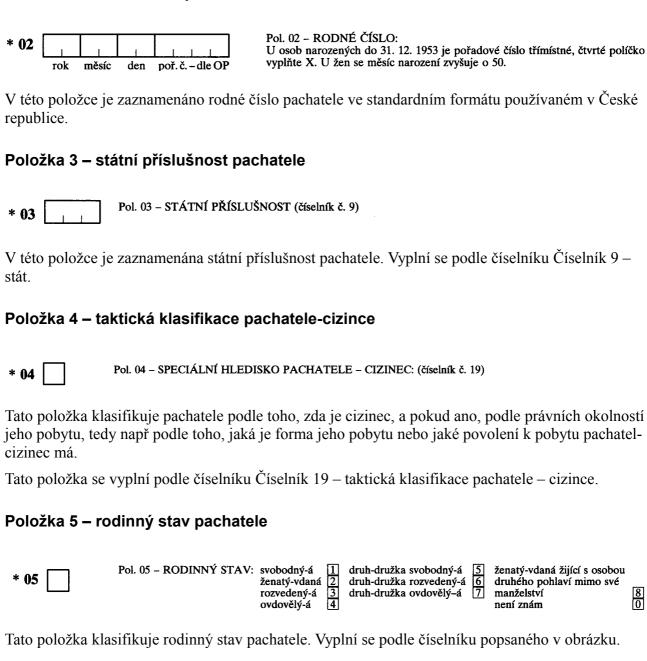
- zpracující útvar:
 - část *kraj*: dvoumístný kód krajského ředitelství PČR, pod který organizačně spadá útvar, který zpracoval FZP.
 - část *okres*: dvoumístný kód územního odboru, pod který organizačně spadá útvar, který zpracoval FZP.
 - část útvar: dvoumístný kód útvaru, který zpracoval FZP.

Části kraj, okres i útvar se vyplní se podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

- část ČJ.: číslo jednací přiřazené projednávané věci
- část rok: poslední dvě číslice roku, do kterého FZP logicky přísluší (dle data zahájení trestního řízení)
- část poř.č.: [TODO objasnit si u Stolína]

• část *poř.č. pach*: [TODO objasnit si u Stolína]

Položka 2 - rodné číslo pachatele

Položka 6 – vzdělání pachatele

zákl. škola bez kvalifikace 2		neukončené zákl. vzdělání-vyučen neukončené zákl. vzdělání-bez kvalifikace cizinec, děti nebo nezjištěno	7 8 0
-------------------------------	--	--	-------------

Údaj v této položce klasifikuje vzdělání pachatele. Vyplní se podle číselníku popsaného v obrázku.

Položka 7 – výchovné prostředí pachatele

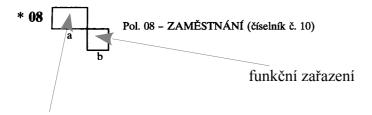
* 07 Pol. 07 – VÝCHOVNÉ PROSTŘEDÍ (z něhož pachatel vyšel):
dělnické 1 inteligence 3 jiné rodiny 5 v ústavu 7 nezjištěno 0
zemědělské 2 mimo rodinu 6 cizinec

Hodnota v této položce klasifikuje výchovné prostředí pachatele. Tím se rozumí např. sociální status rodiny, výchova v ústavu nebo v cizině.

[TODO "Vyplní se podle číselníku popsaného v obrázku."]

Položka se vyplní podle číselníku Číselník – výchovné prostředí pachatele.

Položka 8 – zaměstnání pachatele

zaměstnání

Položka obsahuje informace o zaměstnání pachatele ve dvou částech:

- část *a* (zaměstnání): klasifikuje zaměstnání pachatele podle druhu vykonávané činnosti. Vyplní se podle číselníku Druh zaměstnání pachatele.
- část *b* (funkční zařazení): klasifikuje funkční zařazení pachatele v zaměstnání. Vyplní se podle číselníku Funkční zařazení pachatele v zaměstnání.

Položka 9 – stav ztotožnění pachatele

* 09 Pol. 09 – STAV ZTOTOŽNĚNÍ: neztotožňován 0 ztotožněn v CRO 2 ztotožněn v rejstříku cizinců 3

Tato položka zaznamenává informaci, zda a případně pomocí jakých zdrojů byl pachatel ztotožňován.

Položka se vyplní podle číselníku Číselník – stav ztotožnění pachatele.

Položka 10 - kriminální klasifikace pachatele

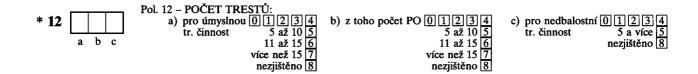
Tato položka obsahuje informace o kriminální minulosti pachatele a okolnostech spáchání trestného činu vzhledem ke kriminálnímu statutu pachatele. Má dvě části:

• část *a*: klasifikuje kriminální minulost pachatele, tedy např. zda byl již v minulosti vyšetřován nebo trestán.

Tato část se vyplní podle číselníku Kriminální minulost pachatele.

 část b: klasifikuje kriminální status pachatele v době spáchání trestného činu, tedy např. fakt, že pachatel spáchal trestný čin v době přerušení výkonu trestu nebo před nástupem trestu. Tato část se vyplní podle číselníku Kriminální status pachatele v době spáchání trestného činu.

Položka 12 – počet trestů pachatele

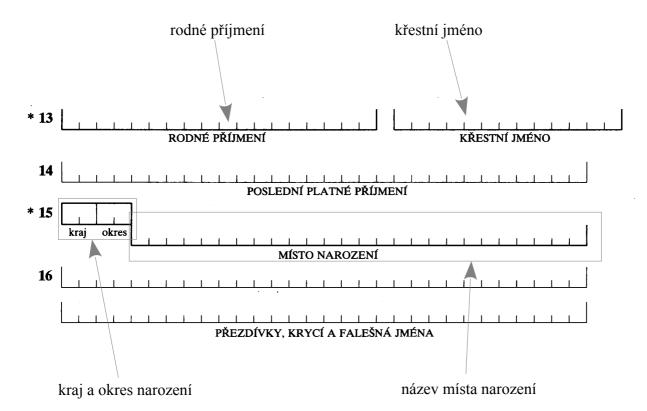

Tato položka obsahuje informace o počtu trestů pachatele pro úmyslnou i nedbalostní trestnou činnost. Vyplňují se tyto sekce:

- část *a* úmyslná trestná činnost: zaznamenává počet trestů za úmyslnou trestnou činnost. Vyplní se podle číselníku Počet trestů pachatele úmyslná trestná činnost.
- část b úmyslná trestná činnost podmínečná odsouzení: zaznamenává počet podmínečných odsouzení za úmyslnou trestnou činnost.
 Vyplní se podle číselníku Počet trestů pachatele úmyslná trestná činnost.
- část c nedbalostní trestná činnost: zaznamenává počet trestů za nedbalostní trestnou činnost.

Vyplní se podle číselníku Počet trestů pachatele – nedbalostní trestná činnost.

Položky 13 až 16 – jméno, příjmení, přezdívky a používaná falešná jména

[TODO zestručnit]

Položky zaznamenávají tyto údaje:

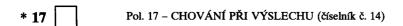
- položka 13: rodné příjmení a křestní jméno
- položka 14: poslední platné příjmení
- položka 15: místo narození pachatele
- položka 16: seznam pachatelem užívaných přezdívek, krycích a falešných jmen

Položka 15 – místo narození pachatele

V této části je zaznamenán

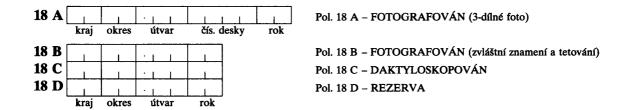
- kód kraje (část *kraj*) a okresu (část *okres*), kde se pachatel narodil. V tom případě se tato informace vyplní podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.
 V případě, že je pachatel cizinec, je zaznamenán v částech *kraj* a *okres* kód státu, kde se pachatel narodil, podle číselníku Číselník 9 stát.
- název místa narození: textový popis místa narození pachatele (např. města)

Položka 17 – chování pachatele při výslechu

Tato položka klasifikuje chování pachatele při výslechu. Vyplní se podle číselníku Číselník 14 – chování pachatele při výslechu.

Položky 18 – fotografie a daktyloskopie

Tyto položky obsahují informace o tom, zda a na jakém policejním útvaru byl pachatel fotografován nebo daktyloskopován.

Položka 19 – údaje o mladistvém pachateli

[TODO zestručnit popis sekcí položky]

Tato položka se vyplňuje v případě, že je pachatel mladistvý.

Údaje o mladistvém pachateli se vyplňují podle číselníku Číselník 11 – údaje k mládeži a jsou zadány postupně v částech *a* až *s* následujících významů:

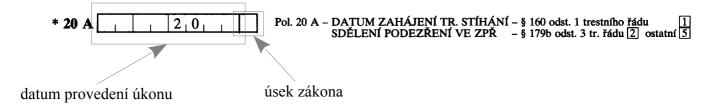
- počet vyšetřování (část *a*): kolikrát byl pachatel v minulosti vyšetřován. Vyplní se podle číselníku Číselník 11a údaje k mládeži počet vyšetřování.
- část *b*: nesledováno
- část *c* pravidelná docházka do školy: vyplní se podle číselníku Číselník 11b údaje k mládeži pravidelná docházka do školy.
- výchovná instituce (část d): klasifikuje výchovné prostředí mladistvého pachatele, např. dětský domov nebo internát nebo výchovný ústav. Vyplní se podle číselníku Číselník 11c – údaje k mládeži – výchovné prostředí.
- část *e*: nesledováno
- zaměstnanost rodičů (část *f*): obsahuje informaci o stavu zaměstnanosti rodičů. Vyplní se podle číselníku Číselník 11d údaje k mládeži zaměstnanost rodičů.
- část g: nesledováno
- část h: nesledováno
- část i trestanost rodičů: obsahuje informaci o tom, zda byli rodiče mladistvého pachatele v minulosti trestáni. Vyplní se podle číselníku Číselník 11e údaje k mládeži trestanost rodičů.
- závislost rodičů (část *j*): klasifikuje případnou závislost rodičů, např. na drogách nebo na hraní automatů. Vyplní se podle číselníku Číselník 11f údaje k mládeži závislost rodičů.
- trestanost sourozenců (část k): obsahuje informaci o tom, zda byli sourozenci mladistvého pachatele v minulosti trestáni. Vyplní se podle číselníku Číselník 11g – údaje k mládeži – trestanost sourozenců.
- spácháno na útěku (část *l*): obsahuje informaci o tom, jestli byla trestná činnost spáchána na útěku, a v případě, že ano, je uvedena klasifikace zařízení, odkud mladistvý pachatel utekl.

Vyplní se podle číselníku Číselník 11h – údaje k mládeži – trestná činnost spáchána na útěku odkud.

- část m: nesledováno
- náhradní péče (část *n*): klasifikuje typ náhradní péče, do které byl mladistvý pachatel svěřen. Vyplní se podle číselníku Číselník 11i údaje k mládeži druh náhradní rodinné péče.
- spolupachatelé mladistvého pachatele (část *o*): obsahuje informaci o případných spolupachatelích mladistvého pachatele, např. rodinných příslušnících, nebo partě vrstevníků. Vyplní se podle číselníku Číselník 11j údaje k mládeži trestná činnost spáchána s rodinnými přislušníky.
- části p, r, a s: nesledováno

[TODO přesunout do sekce s vysvětlením pojmů a termínů]Rodičem se pro potřeby statistiky rozumí osoba nebo osoby se všemi právy a povinnostmi dle zákona o rodině (zákon č. 94/1963 ve znění pozdějších předpisů), které zasahují svým jednáním a chováním do vývoje dítěte. Dítětem se pro potřeby statistiky rozumí osoba v době spáchání trestného činu mladší 18 let.

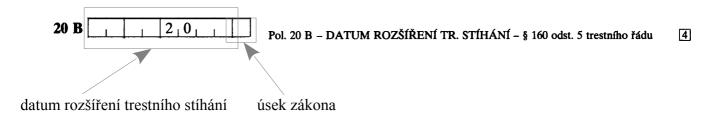
Položka 20A – zahájení trestního stíhání, sdělení podezření ve ZPŘ

V této položce mohou být zaznamenány informace o těchto úkonech v trestním řízení:

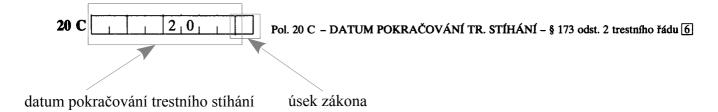
- zahájení trestního stíhání: vyplní se datum zahájení trestního stíhání a také úsek zákona, na základě kterého bylo trestní stíhání zahájeni. V tomto případě je možné vyplnit pouze hodnotu "1" pro §160, odstavce 1 Trestního řádu.
- sdělení podezření ve ZPŘ: vyplní se datum sdělení podezření ve ZPŘ. Jako úsek zákona se v tomto případě uvede buď hodnota "2" odpovídající §179b, odstavce 3 Trestního řádu, nebo hodnota "5" pro ostatní úseky Trestního řádu.

Položka 20B – rozšíření trestního stíhání

V této položce je zaznamenáno datum případného rozšíření trestního stíhání a také odpovídající úsek zákona. Jako úsek zákona se uvede hodnota "4" odpovídající §160, odstavce 5 Trestního řádu.

Položka 20C – pokračování trestního stíhání

V této položce je zaznamenáno datum případného pokračování trestního stíhání a také odpovídající úsek zákona. Jako úsek zákona se uvede hodnota "6" odpovídající §173, odstavce 2 Trestního řádu.

Položka 21

V této položce jsou zaznamenány informace o zadržení a vazbě pachatele.

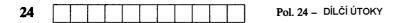
- V sekci a je uvedena informace o případném použití institutu zadržení nebo vazby. Vyplní se podle číselníku Číselník zadržení, vazba.
- V sekci c je zaznamenána klasifikace chování pachatele při případném zadržení. Vyplní se podle číselníku Číselník chování při zadržení.

Položka 23 – domovní prohlídky

[TODO odstranit duplicitu popisu, protože to samé se zaznamenává na FZP]Tato položka obsahuje dvě sekce:

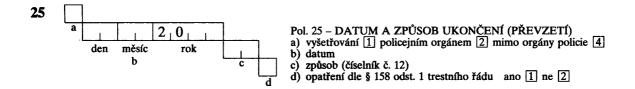
- **a**: počet provedených domovních prohlídek u pachatele. Hodnota "9" odpovídá počtu devět a více.
- **b**: počet provedených domovních prohlídek u pachatele, které měly kladný výsledek, t.j. "něco se našlo". Hodnota "9" odpovídá počtu devět a více.

Položka 24 – dílčí útoky

[TODO duplicita na FTČ]Tato položka obsahuje počet dílčích útoků, které pachatel spáchal. [TODO lepší vysvětlení: spáchal v rámci všech na něj evidovaných tr. činů?]

Položka 25 – ukončení nebo převzetí

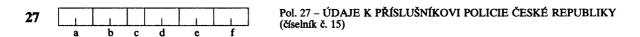

[TODO eliminace duplicity s popisem na FTČ + vysvětlení pojmů] Tato sekce obsahuje podrobnosti o případném ukončení činností ve věci pachatele nebo převzetí věci k dalšímu projednávání. Ukončením věci je míněno ukončení práce Policie ČR v dané věci. Předáním je myšleno předání věci mimo Policii ČR.

Informace jsou vyplněny v těchto označených částech formuláře:

- část *a*: zpracovatel: subjekt, který věc ukončí nebo převezme. Vyplní se podle číselníku Číselník zpracovatel ukončení nebo převzetí věci.
- část b: datum ukončení nebo převzetí věci
- část *c*: způsob ukončení nebo převzetí věci. Vyplní se podle číselníku Číselník 12 způsob ukončení nebo převzetí věci známého pachatele
- část d: nepoužívá se

Položka 27 – údaje k pachateli-příslušníkovi PČR

Pokud byl pachatelem příslušník PČR, je vyplněna tato položka. Údaje o takovém příslušníkovi PČR jsou zaznamanány v podsekcích **a** až **f**.

- a: druh služby (např. dopravní nebo pořádková policie). Vyplní se podle číselníku Druh služby
- **b**: délka služby. Uvádí se skutečná délka služby u Policie v rocích v případě služby kratší 1 roku musí být uveden kód 01.
- c: spácháno ve službě (hodnota "1"), nebo mimo službu (hodnota "2")
- **d**: hodnost. Vyplní se podle číselníku Hodnost.
- e, f: místo služebního zařazení. Vyplní se kód kraje resp. okresu podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

Položka 28 – prokázáná trestná činnost pachatele

			Pol. 28 – PROKÁZANÁ TRESTNÁ ČINNOST PACHATELE (číselník č. 13/1 a 13/2)														
	* 2	28			IDENT	IFIKAČNÍ ČÍSLO			ÚČAST	D	RUH T.Č.		ALÝ BYT	VEM	NSTVÍ	ZBRANĚ	
			KRAJ	OKRES	ÚTVAR	ĊJ.	ROK	POŘ. Č. TČ.	DOÇET.	TČ.	KLASI- FIKACE	KRAJ	OKRES	2	SPOLEČENSTVÍ	POUŽITÍ ZBRANĚ DRUH ZBRANĚ	
Γ				11		2			3	4		5		6		8	
		A A			. _		Ļ										
ſ	L _N	N C	I.		.												
4	L	1 2					Ι.						 				
	L	M E	ŀ		· r - r		J		1			1					
	N	M F		ı	. 1				1		1	1.	1		1		
	N	4 ₁ G			. 1		L		1		1 1	1					
	N	и н						ı									
				ast s _J A až M	položkar MH	mi			MC k vy m trestn		iění info činu	rmac	e o				

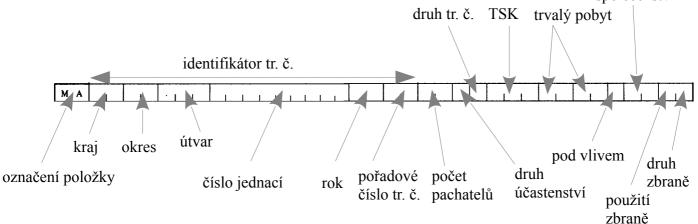
záhlaví s popisky pro vyplnění položek MA až MH

Tato položka propojuje pachatele s evidovanými trestnými činy, které spáchal nebo jichž byl účasten. Takovému činu říkáme související trestný čin a odpovídajícímu záznamu FTČ říkáme související záznam FTČ.

[TODO pořádné vysvětlení, jak se páruje FZP a FTČ, jak to ovlivňuje pořadová čísla, počty pachatelů, čísla jednací atd.]

Každá z položek MA až MH [TODO může být i více, např. PA] obsahuje identifikátor souvisejícího záznamu FTČ a také různé další doplňující informace.

Společenství

Položka sestává z několika částí:

- část označení položky: označení pořadí položky
- část identifikátor tr.č.: obsahuje identifikační údaje souvisejícího záznamu FTČ:

- o část *kraj*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- o část *okres*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- o část *útvar*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- o část *číslo jednací*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- o část *rok*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- o část *pořadové číslo tr. č.*: význam a formát jako u Chyba: zdroj odkazu nenalezen
- doplňující údaje o vztahu pachatele k souvisejícímu trestnému činu: údaje se vyplňují podle číselníků Číselník 13/1 – prokázaná trestná činnost pachatele a Číselník 13/2 – použití a druh zbraně.

Konkrétně se jedná o tyto údaje:

- o počet pachatelů: počet pachatelů pomocí kódů 01 až 98 pro počty 1 až 98. Hodnota 98 značí 98 a více pachatelů.
- o druh účastenství: klasifikuje charakter účasti pachatele na spáchání trestného činu (např. spolupachatel, návodce). Vyplní se podle číselníku Účastenství pachatele.
- o druh tr. činu: druh trestného činu s ohledem na jeho extremistický charakter. Hodnota se převezme z pole Položka 3 druh trestného činu formuláře FTČ.
- TSK: takticko statistická klasifikace trestného činu. Hodnota se převezme z pole Položka 4 – takticko – statistická klasifikace trestného činu formuláře FTČ.
- trvalý pobyt: trvalý pobyt pachatele v době ukončení věci. (viz Položka 25 ukončení nebo převzetí).
 - Vyplní se kód kraje a okresu podle číselníku Chyba: zdroj odkazu nenalezen. Pokud je pachatelem cizinec, vyplní se kód státu podle číselníku Číselník 9 stát.
- pod vlivem: informace o tom, zda byl pachatel v době spáchání trestného činu pod vlivem nějaké omamné látky a která to byla. Vyplní se podle číselníku Pachatelem užité omamné látky.
- společenství: klasifikuje charakter spolčení pachatelů při spáchání souvisejícího trestného činu. (např. skupinou nezletilých, skupinou právnických osob). Vyplní se podle číselníku Společenství pachatelů.
- použití zbraně a druh zbraně:
 Údaje jsou zadány ve dvou částech:
 - část *použití zbraně*: informace o tom, jestli a jak pachatel použil při spáchání souvisejícího trestného činu zbraň
 - část *druh zbraně*: informace o tom, jakého druhu případně použitá zbraň byla

Hodnoty uvedené zde by měly být stejné jako ty z položky Položka 7 – použití zbraně souvisejícího záznamu FTČ.

Pokud byl trestný čin spáchán a vyplněním FZP objasněn ve stávajícím statistickém období, je nutno aktualizovat hodnoty položky Položka 7 – použití zbraně na souvisejícím záznamu FTČ, aby byly stejné jako na FZP. Příkladem je např. přesnější určení druhu zbraně na FZP, které se takto zpětně promítne do souvisejícího záznamu FTČ.

Pokud byl trestný čin spáchán v některém z předcházehících statistických období, související záznam FTČ se neaktualizuje a v položkách *použití zbraně* a *druh zbraně* se uvede kód "9" znamenající "vykázán v předcházejícím statistickém období".

14.2 Číselníky ESSK

14.2.1.1Číselník 1 – útvary PČR

Tento dokument definuje číselník útvarů PČR.

V číselníku jsou definovány položky pro všechny útvary PČR a organizační jednotky, které jsou relevantní pro ESSK.

Položka číselníku zaznamenává tyto informace:

- kód: číselný identifikátor útvaru nebo
- název útvaru
- území: příznak, jestli má daný útvar územní působnost
- SM: sledované místo, tedy příznak, že území útvaru je tzv. sledovaným místem
- stav: stavová informace k útvaru, např. informace o zrušení útvaru nebo změně jeho názvu;
 více viz v sekci o změnách tohoto číselníku
- přebír: informace o útvaru, který přebírá činnost po daném zrušeném útvaru; více viz v sekci o změnách tohoto číselníku

V tomto číselníkovém dokumentu jsou obsaženy informace o organizační struktuře popisovaných útvarů.

Organizační struktura útvarů PČR

Popisovaná organizační struktura PČR je hierarchická.

Každý útvar je v dokumentu zařazen pod nadřízený útvar.

Existuje pravidlo, které umožňuje z kódu útvaru odvodit kód jeho nadřízeného útvaru, viz dále.

Na nejvyšší úrovni popisované organizační struktury jsou tyto útvary:

- krajská ředitelství
- tzv. centrální útvary
- Inspekce PČR
- Policie Slovenské republiky.

Krajská ředitelství

Krajské ředitelství PČR (dále jen KŘP) je identifikováno kódem XX00, kde XX je výraz počínající 00 a končící 19.

Název název příslušného KŘP.

KŘP nemá ani území, ani není sledovaným místem.

Příkladem položky KŘP je např. "0100 KŘP Středočeského kraje", která odpovídá krajskému ředitelství Středočeského kraje a přiděluje mu v rámci číselníku kód 0100.

Hierarchicky pod každou jednotlivou položkou KŘP jsou uvedeny položky pro tzv. územní odbory (dále jen ÚO) a tzv. krajské útvary.

Územní odbor

Položka číselníku pro ÚO odpovídá logicky nějakému územnímu odboru PČR.

Kód ÚO je odvozen z kódu nadřízeného KŘP. Jedná se o čtyřmístný kód tvaru XXAB, kde XX je

dvoumístný prefix nadřízeného KŘP a AB je dvoumístný číselný kód pro identifikaci daného ÚO v kontextu jeho nadřízeného KŘP.

Organizačně podřízené ÚO jsou jednotlivé útvary ÚO.

Útvar územního odboru

Útvar ÚO rpolicejní služebnu nebo oddělení

Takový útvar má zpravidla územní působnost a působí na úrovni obcí nebo částí obcí, případně měst.

Základní útvar je označován také jako místní oddělení policie (MOP) nebo obvodní oddělení policie (OOP).

Základní útvar odpovídá už přímo nějaké položce číselníku.

14.2.1.2Číselník 2 – takticko – statistická klasifikace trestného činu

Tento dokument číselníků definuje takticko – statistickou klasifikaci trestných činů, dále jen TSK.

Trestný čin je klasifikován podle různých znaků.

Primárním znakem je ustanovení zákona, který daný trestný čin kvalifikuje. Každá z hodnot klasifikace TSK je charakterizována seznamem ustanovení Trestního zákona. Platí, že každý trestný čin s danou hodnotou TSK je kvalifikován některým z ustanovení z tohoto seznamu.

Např. pro trestné činy klasifikované jako TSK "252" ("úmyslné ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí (§145,146, 152)") platí, že jsou kvalifikované jedním z paragrafů 145, 146 nebo 152.

Poznámka k verzím trestního zákona: Jelikož některé trestné činy (zpravidla do 31.12.2009) mohly být kvalifikovány podle starého trestního zákona, existují dvě verze číselníku TSK. Tzv. stará verze odkazuje starý trestní zákon, kdežto hodnoty TSK v nové verzi odkazují paragrafy nového trestního zákona.

Je možné, že dvě hodnoty TSK odkazují stejná ustanovení zákona, tedy primární kritérium rozlišení nerozlišuje jednotlivé hodnoty TSK dostatečně. Např. hodnoty TSK 311 (krádeže vloupáním do obchodů (§ 205)) a 312 (krádeže vloupáním do výkladních skříní (§ 205)) obě odkazují stejné ustanovení Trestního zákona, takže podle toho je není možné odlišit a ani není možné podle toho trestnému činu přidělit jednoznačnou hodnotu TSK.

Proto jsou zavedena další klasifikační kritéria, např. forma, průvodní okolnosti, způsob provedení, napadený objekt nebo oběť. Pro výše uvedený příklad je rozlišujícím kritériem obou hodnot, označujících krádež vloupáním, právě objekt, který byl napaden, t.j. obchod, resp. výkladní skříň.

Dalších klasifikačních kritérií pro klasifikaci trestného činu je více a nejsou definovány explicitně, ale implicitně v příslušném zdrojovém dokumentu.

V rámci TSK existuje pomocná hierarchie, které sdružuje podobné trestné činy do skupin pro větší přehlednost a možnost hrubší klasifikace. Rozdělení je následovné:

- násilné trestné činy
- mravnostní trestné činy
- majetkové trestné činy
 - krádeže vloupáním
 - krádeže prosté

- o podvody a zpronevěry
- o ostatní majetkové trestné činy
- hospodářské trestné činy
- vojenské trestné činy
- trestné činy proti ústavnímu zřízení
- trestné činy válečné a proti míru
- ostatní kriminální trestné činy
- zbývající kriminalita

14.2.1.3Číselník 3 – objekty napadení – osoby

Tento dokument definuje několik číselníků, které klasifikují napadeného jednotlivce z několika různých hledisek.

Dokument je celý přístupný ve formátu HTML na webu.⁵⁵

Věk napadeného jednotlivce

Tento číselník kóduje věk napadeného jednotlivce.

Hodnoty 1 – 97 se použijí pro skutečný věk osoby. Hodnota 98 znamená nezjištěný věk.

14.2.1.4Taktická klasifikace napadené osoby

Tento číselník klasifikuje napadenou osobu podle různých znaků zajímavých pro PČR v rámci ESSK.

Napadené osoby jsou klasifikovány například podle:

- snížené schopnosti obrany: např. podnapilý, stařec, osoba spící
- sexuálního hlediska: např. prostitutka, homosexuál (sic!), osoba se sexuální úchylkou
- podle činnosti prováděné v době napadení: osoba na vycházce, osoba v bytě, osoba na sportovním utkání

Sociální klasifikace napadené osoby

Tento číselník klasifikuje napadené osoby podle jejich sociálního statusu, zaměstnání.

Příklady klasifikace jsou voják, exekutor, vysokoškolský student, příslušník PČR.

14.2.1.5Číselník 3 – objekty napadení – skupiny

Tento dokument definuje několik číselníků, které klasifikují skupinu napadených osob podle několika různých hledisek.

Struktura napadené skupiny

Tento číselník klasifikuje skupinu napadených osob podle pohlaví jejích členů a počtu příslušníků jednotlivých pohlaví.

Příklady klasifikace jsou "muž a žena", "pět mužů a jedna žena".

⁵⁵ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benat7am/crimemonitor

Věkové složení napadené skupiny

Číselník klasifikuje skupinu napadených osob podle věkového složení, t.j. věku jejích členů. Příklady klasifikace jsou "děti předškolního věku", "osoby nad 60 let".

Taktická klasifikace napadené skupiny

Číselník klasifikuje skupinu napadených osob podle určitých znaků zajímavých pro PČR v rámci ESSK.

Příklady takových znaků jsou:

- osoby týrané: osoby týrané před dítětem, osoby týrané v době vykázání z obydlí
- osoby komerčně sexuálně zneužívané: děti, jiné
- hlídky bezpečnostních a pořádkových sil: hlídka vojenská, hlídka policie, hlídka civilně bezpečnostní služby

Pomocná klasifikace napadené skupiny

Tento číselník klasifikuje skupinu osob např. podle:

- vzájemného vztahu členů: manželský pár, milenecký pár, spoluzaměstnanci
- jiných hledisek: důchodci, svěřenci

14.2.1.6Číselník 4 – ostatní objekty napadení

Tento dokument číselníků definuje několik různých klasifikací pro tzv. ostatní napadené objekty.

Ostatním napadeným objektem je rozuměn takový napadený objekt, který není ani osobou nebo skupinou osob, ani veřejným zájmem.

Jedná se tedy nejčastěji o různé nemovitosti, zařízení, věci, např. budovy, počítače, průmyslové provozy.

Podle druhu kriminality, výdělečného charakteru objektu, charakteru pachatele z hlediska jeho vztahu k napadenému objektu a způsobených škod se objekt klasifikuje jako objekt napadený obecnou kriminalitou, objekt napadený hospodářskou kriminalitou, nebo objekt soukromý.

Objekty napadené obecnou kriminalitou

Takto je klasifikován napadený objekt, pokud je napaden obecnou nebo zbývající kriminalitou (TSK 141, 142, 311-790).

Jedná se o případy napadení majetku právnických osob zvenčí, jinou osobou než zaměstnancem nebo jemu na roveň postavenou osobou a o případy, kdy v objektu dojde k poškození nebo odcizení věci ke škodě majetku v osobním vlastnictví.

Pro další klasifikaci takového objektu se použijí klasifikace Členění 1 a Členění 2.

Členění 1

Tento číselník klasifikuje napadený objekt podle znaků zajímavých pro PČR v rámci ESSK např. jako:

- pokladny: pokladny podniků a organizací, pokladny prodeje jízdenek, vstupenek
- jídelní provozy: jídelny závodní, školní, nemocniční aj. včetně příručních skladů, kantýny, bufety a prodejny občerstvení umístěné v závodě, úřadě

vagóny: vagóny metra, vagóny železniční – osobní, vagóny železniční – osobní, vagóny železniční - osobní

Členění 2

Tento číselník klasifikuje napadené objekty podle druhu prováděné činnosti a zařazení do průmyslového odvětví např. jako:

- stavební objekty: lomy a pískovny, cementárny a vápenky, stavební podniky, závody
- dopravní objekty: autoopravny, autoopravny, metro
- prodejny: prodejny ovoce a zeleniny, prodejny masa a uzenin, prodejny drůbeže a ryb

Objekty napadené hospodářskou kriminalitou

Takto je klasifikován napadený objekt, pokud je napaden hospodářskou kriminalitou (TSK 801-890).

Jedná se o případy napadení majetku zevnitř, osobou nebo skupinou osob, které mají oprávnění k pravidelnému vstupu do napadeného objektu (zaměstnanci a jim na roveň postavené osoby) a o případy, kdy je osoba ve smluvním vztahu k právnické osobě.

Pro další klasifikaci takového objektu se použijí klasifikace Členění 3, Členění 4 a Členění 5.

Členění 3

Tento číselník klasifikuje napadené objekty podle charakteru provádené činnosti a jeho zařazení do odvětví průmyslu např. jako:

- výroba stavebních hmot: pískovny a štěrkovny, kamenolomy, cementárny
- služby obyvatelstvu: autoopravny, opravny elektrospotřebičů, zahradnictví a prodej květin
- zdravotnictví: lékárny ústavní, zubní střediska závodní, zdravotní střediska

Členění 4

Tento číselník se použije pro klasifikaci napadeného objektu podle charakteru a rozsahu prováděné obchodní činnosti např. jako:

- skladové hospodářství
- maloobchodní činnost
- soukromé podnikání
- vedení podniků, závodů a organizací

Členění 5

Tento číselník klasifikuje napadené objekty podle jejich zařazení do hospodářského úseku např. jako:

- paliva: uhelné doly, trnizitní plynovod, plynárny a rozvod plynu
- energetika: elektrárny, rozvod elektřiny, teplárny a rozvod tepla
- spotřební průmysl: dřevařský průmysl, extilní a konfekční průmysl, polygrafický průmysl

Napadené soukromé objekty

Takto je klasifikován napadený objekt, pokud není určen pro výdělečnou činnost.

Pro další klasifikaci takového objektu se použije klasifikace Členění 6.

Členění 6

Tento číselník klasifikuje napadené soukromé objekty podle druhu užití a jiných znaků např. jako:

- maringotky
- ateliéry
- dílny
- garáže
- osobní věci a zboží z nákupních vozíků a košíků mimo nákupní prostor (ne krádeže na osobách)

14.2.1.7Číselník 4 - počet napadených objektů a poškozených osob

Tento číselník kóduje počet napadených objektů a poškozených osob.

Hodnoty 01 až 98 odpovídají počtu jedna až devadesát osm.

Hodnota 99 odpovídá počtu devadesát devět a více.

14.2.1.8Číselník 5 – předmět zájmu pachatele a vztah oběti k pachateli

Tento číselník klasifikuje předmět zájmu pachatele.

Takovým předmětem může být nějaká věc, např.

- osobní doklady a předtisky
- cennosti
- platidla
- motorová vozidla
- klíče
- zvířectvo
- pornografie
- drogy

Předmět zájmu pachatele může být klasifikován také podle toho, ke kterému konkrétnímu ustanovení zákona se váže. Typicky v takovém ustanovení zákona hraje takový předmět roli chráneného subjektu nebo zájmu. Příkladem jsou:

- § 152 porušování autorského práva: audio, video, filmová díla
- §§ 181a, 181b ohrožení životního prostředí: ovzduší, voda, půda, flora, fauna

Předmětem zájmu může jím být také člověk jako oběť trestného činu. V takovém případě se může zkoumat vztah oběti k pachateli jako např.

- vlastní dítě
- manžel
- druh

- bývalý partner
- podnájemník

U oběti trestného činu se může zkoumat také motivace k takovému činu, jeho extremistický podtext, druh nenávisti nebo nesnášenlivost, který trestný čin vyvolat. Tato klasifikace se používá pro trestné činy s extremistickým podtextem (viz číselník Číselník 18 – druh trestného činu) a taková čin může být motivován

- rasovou nesnášenlivostí nebo nenávistí
- náboženskou nesnášenlivostí nebo nenávistí
- národnostní nesnášenlivostí nebo nenávistí
- ostatní nesnášenlivostí nebo nenávistí (nemusí být rasová, náboženská nebo národnostní)

14.2.1.9Číselník 6 – forma hospodářské trestné činnosti

Tento číselník klasifikuje hospodářské trestné činy podle jejich formy. Příkladem je klasifikace "031" klasifikující hospodářský trestný čin jako "prodej nebo šíření cizích programů a databází bez oprávnění".

Primárním kritériem klasifikace je hrubé vymezení formy trestné činnosti. Produktem takového vymezení je tzv. kategorie formy.

Kategorie formy může a nemusí obsahovat odkaz na

- seznam kvalifikujících ustanovení Trestního zákona a
- seznam klasifikujících hodnot TSK

Pro každý trestný čin z dané kategorie platí, že je kvalifikován některým ze seznamu kvalifikujících ustanovení Trestního zákona.

Pro každý trestný čin z dané kategorie platí, že je klasifikován jako právě jedna z klasifikujících hodnot TSK.

Např. hospodářský trestný čin může náležet do kategorie "k § 140, 145 - padělání a pozměňování peněz, padělání a pozměňování známek ".

Tímto je hrubě vymezen jako padělání a pozměňování peněz nebo známek, které je kvalifikované některým z paragrafů § 140, 145.

Navíc tato kategorie odkazuje hodnoty TSK 816 a 817, což znamená, že každý trestný čin dané kategorie je klasifikován buď jako TSK 816, nebo jako TSK 817.

Další kritéria klasifikace jsou závislá na kategorii formy, například výše zmíněná kategorie formy je dále dělena podle toho, zda se jedná o padělání nebo pozměňování, případně podle toho, co je předmětem padělání nebo pozměňování.

14.2.1.10 Číselník 7 – hospodářské úseky napadené hospodářskou trestnou činností

Tento číselník klasifikuje hospodářský úsek napadený hospodářskou trestnou činností. Příkladem jsou:

- daně: daň z příjmu obyvatelstva, daň z přidané hodnoty
- prodej: stánkový, ambulantní, pojízdný
- účetnictví: provozní, materiálové, mzdové

14.2.1.11 Číselník 8 – okolnosti, které vedly k hospodářské trestné činnosti nebo ji umožnily

Tento číselník klasifikuje okolnosti, která vedly k hospodářské trestné činnosti nebo ji umožnily. Příkladem jsou:

- nedostatečná opatření: nedostatečná vnitropodniková kontrola a kontrola nadřízených složek, nedostatečné předpisy a normy, nedostatečná ostraha a zabezpečení objektů (včetně kontroly u východu – výjezdů)
- spojení pachatelů: spojení pachatelů uvnitř objektů, spojení pachatelů s dodavateli nebo odběrateli
- uplácení: uplácení nebo kompromitování vedoucích pracovníků, uplácení nebo kompromitování kontrolních a revizních pracovníků vnitropodnikových nebo nadřízených složek

14.2.1.12 Číselník 9 – stát

Tento číselník přiděluje jednotlivým státům kódy a uvádí jejich zkrácené i plné názvy. Příslušný HTML dokument je dostupný na webu. ⁵⁶

14.2.1.13 Číselník 10 – zaměstnání pachatele

Tento dokument definuje klasifikaci zaměstnání pachatele podle druhu prováděné činnosti v číselníku Druh zaměstnání pachatele a podle funkčního zařazení v rámci zaměstnání v číselníku Funkční zařazení pachatele v zaměstnání.

Druh zaměstnání pachatele

Tento číselník klasifikuje zaměstnání pachatele podle druhu prováděné činnosti. Příkladem jsou:

- dělníci: manuální pracovníci v zemědělství, lesním a vodním hospodářství, dělníci stavební
- techničtí pracovníci: stavební technici, strojírenčtí technici, elektrotechnici, chemičtí technici
- pracovníci obranných a bezpečnostních orgánů: příslušníci policie ČR, příslušníci policie ČR

Funkční zařazení pachatele v zaměstnání

Tento číselník klasifikuje zaměstnání pachatele podle funkčního zařazení. Příkladem jsou:

- vedoucí organizace, útvaru a jeho zástupce
- vedoucí pracovník specialista
- běžný pracovník, zaměstnanec, referent, dělník
- brigádník

14.2.1.14 Číselník 11 – údaje k mládeži

Tento dokument definuje několik pomocných číselníku, které slouží k podrobné klasifikaci mladistvého pachatele podle různých kritérií.

⁵⁶ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benat7am/crimemonitor

Číselník 11a – údaje k mládeži – počet vyšetřování

Tento číselník klasifikuje počet vyšetřování, která mladistvý pachatel v minulosti absolvoval. Kódy 0 až 7 odpovídají počtu vyšetřování nula až sedm. Hodnota 8 odpovídá počtu osm a více.

Číselník 11b – údaje k mládeži – pravidelná docházka do školy

Tento číselník klasifikuje charakter pravidelné docházky pachatele do školy jako "1" pro "ano", "2" pro "ne – záškolák" a "3" pro "nezjištěno".

Číselník 11c – údaje k mládeži – výchovné prostředí

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Zvláštní škola, svěřenec VÚ, DM, internáty", klasifikuje pachatele podle výchovného prostředí nebo sociální situace. Příklady jsou:

- zák zvláštní školy
- nezaměstnaný
- svěřenec umístěný do výchovného ústavu s ochrannou výchovou

Číselník 11d – údaje k mládeži – zaměstnanost rodičů

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Rodiče zaměstnáni", klasifikuje stav zaměstnanosti rodičů mladistvého pachatele. Příkladem jsou tyto hodnoty klasifikace:

- zaměstnání oba
- zaměstnán jeden
- oba nezaměstnaní

Číselník 11e – údaje k mládeži – trestanost rodičů

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Jeden nebo oba rodiče trestáni", klasifikuje rodiče mladistvého pachatele podle toho, zda byl některý z nich v minulosti trestán. Použity jsou hodnoty:

- 1: jeden nebo oba trestání
- 2: ani jeden netrestán
- 3: nezjištěno

Číselník 11f – údaje k mládeži – závislost rodičů

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Jeden nebo oba rodiče mají závislost na", klasifikuje rodiče mladistvého pachatele podle toho, zda je aspoň jeden z nich závislý na nějaké omamné látce, a také na které.

Příklady jsou:

- závislost na alkoholu
- žádná závislost
- patologické hráčství (automaty,hazardní hry a sázky, aj.)

Číselník 11g – údaje k mládeži – trestanost sourozenců

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Sourozenci trestáni", klasifikuje sourozence

mladistvého pachatele podle toho, zda byl některý z nich v minulosti trestán. Použity jsou hodnoty:

- 1: ano
- 2: ne
- 3: nezjištěno

Číselník 11h – údaje k mládeži – trestná činnost spáchána na útěku odkud

Tento číselník, v dokumentu pojmenovaný jako "Trestná činnost spáchána na útěku", klasifikuje mladistvého pachatele podle toho, zda trestný čin spáchal na útěku a případně z jaké výchovné instituce utekl.

Příklady jsou:

- nespácháno na útěku
- spácháno na útěku z dětského domova
- spácháno na útěku z výchovného ústavu s ochrannou výchovou

Číselník 11i – údaje k mládeži – druh náhradní rodinné péče

Tento číselník klasifikuje typ náhradní rodinné péče, do které byl případně mladistvý pachatel svěřen v době spáchání trestného činu.

Hodnota "1" odpovídá náhradní rodinné péči, hodnota "2" pěstounské péči a hodnota "0" odpovídá logickému doplňku předchozích hodnot.

Číselník 11j – údaje k mládeži – trestná činnost spáchána s rodinnými přislušníky

Tento číselník klasifikuje trestnou činnost pachatele podle toho, zda ji spáchal ve spolupráci s rodinnými příslušníky a případně s kterými.

Příklady klasifikace jsou:

- spácháno samostatně
- spácháno se sourozencem či sourozenci
- spácháno s jedním (oběma) z rodičů
- spácháno s partou (vrstevníků)

Číselník 12 – způsob ukončení nebo převzetí věci známého pachatele

Tento číselník klasifikuje způsob, jakým bylo projednávání ve věci známého pachatele z pohledu PČR ukončeno, s jakými důsledky a podle kterých ustanovení zákona.

Věc je ukončena například

- návrhem na zastavení nebo přerušení trestního stíhání
- odložením trestního stíhání
- návrhem na podání obžaloby
- zpracováním zprávy o výsledku ZPŘ
- převzetím věci:
 - státním zástupcem od PČR v případě, že má být vyšetřován nebo stíhán příslušník PČR

- od jiného útvaru policie
- v důsledku vyloučení pachatele ze společného řízení

Způsob ukončení věci implikuje také to, zda

- skutek byl, nebo nebyl trestným činem (např. jednalo se o přestupek)
- trestný čin byl, nebo nebyl objasněn

Projednávaná věc nebyla shledána trestným činem, např. pokud

- nebyla naplněna skutková podstata trestného činu
- čin byl překvalifikován jako přestupek

V případě, že se jedná o trestný čin, sleduje se jeho objasněnost.

Za neobjasněný trestný čin se považuje např. takový, kdy např.

- nebyl pachateli dokázán
- věc byla převzata k dalšímu projednávání např. jiným útvarem PČR

Za objasněný trestný čin se považuje takový čin, kdy byl zjištěn pachatel a např.

- trestní stíhání je zastaveno
- je podán návrh na podání obžaloby
- je zpracována zpráva o výsledku ZPŘ

U způsobu ukončení věci je evidováno také

- zda se jedná o rozhodnutí státního zástupce
- podle kterého ustanovení zákona byly provedeny popisované úkony. Typicky se jedná o odkazy na procesní ustanovení Trestního řádu.

[TODO souvislost s polem "zpracovatel ukončení věci"]

Způsob, jakým byla věc pachatele ukončena, implikuje také způsob, jakým byla ukončena věc na souvisejícím formuláři trestného činu FTČ.

Např. hodnota "12: Návrhem na zastavení podle § 172/1a, b - nejde o trestný čin" implikuje způsob ukončení trestného činu "2: Zastavení podle § 172 odstavce 1 písmena a, b – nejde o trestný čin".

14.2.1.15 Číselník 13/1 – prokázaná trestná činnost pachatele

Tento dokument definuje několik číselníků používaných pro klasifikaci prokázané trestné činnosti pachatele.

Účastenství pachatele

Tento číselník klasifikuje roli pachatele, kterou sehrál při spáchání trestné činnosti.

Příkladem klasifikace jsou pachatel, spolupachatel nebo pomocník. Speciální kód se použije v případě amnestie pachatele.

Pachatelem užité omamné látky

Tento číselník klasifikuje omamné látky užité při spáchání trestného činu pachatelem.

Příklady klasifikace jsou:

drogy

o syntetické: braun, amfetamin

polosyntetické: kokain, herion

o přírodní: marihuana

léky: kodein

Společenství pachatelů

Tento číselník klasifikuje spáchanou a objasněnou trestnou činnost podle počtu pachatelů nebo složení skupiny pachatelů.

Příklady klasifikace jsou: samostatně dospělým, dvojicí dospělý a mladistvý, skupinou právnických osob.

14.2.1.16 Číselník 13/2 – použití a druh zbraně

Tento dokument definuje dva číselníky klasifikující okolnosti použití zbraně při spáchání trestného činu.

Použití zbraně a následek

Tento číselník klasifikuje trestný čin podle způsobu, jakým (pokud vůbec) způsobem byla použita zbraň a s jakým následkem.

Příklady klasifikace jsou:

- zbraň použita
 - způsobeno zranění
 - o způsobena smrt
 - o nezpůsobeno zranění
- zbraň nepoužita: ohrožování zbraní

Druh zbraně

Tento číselník klasifikuje druh použité zbraně. Klasifikace vychází ze zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

V rámci této klasifikace existují dvě pomocné klasifikace, z nichž jedna klasifikuje druh zbraně u trestné činnosti neobjasněné, druhá u objasněné.

Rozdíl je v tom, že u objasněného trestného činu je specifikace druhu použité zbraně přesnější, např. u střelné zbraně se navíc sleduje její kategorie a legálnost držení, což u neobjasněného trestného činu nemusí být známo.

14.2.1.17 Číselník 14 – chování pachatele při výslechu

Tento číselník klasifikuje pachatele podle toho, jak se choval u výslechu, tedy že např.

- doznává trestnou činnost
 - o spontánně
 - o částečně nebo doznává jen méně závaznou tr. činnost
 - o až po předložení důkazů či při konfrontaci
- nedoznává trestnou činnost:

- o předstírá, že si nic nepamatuje
- o popírá tr. činnost i po předložení důkazů či po konfrontaci

14.2.1.18 Číselník 15 – údaje k pachateli-příslušníkovi PČR

Tento dokument definuje několik číselníků používaných pro klasifikaci pachatele, který je příslušníkem PČR.

Funkční zařazení

Tento číselník je modifikací a specializací číselníku Funkční zařazení pachatele v zaměstnání (dále jen "původní číselník").

Položky číselníku zde mají lehce odlišný, specifičtější význam oproti položkám číselníku původního. Např. hodnota "vrchní mistr – dílovedoucí" původního číselníku mění význam na "policista v záloze" a z "vedoucí pracovník – specialista" se pro pachatele z policejních řad stává "posluchač (student)".

Druh služby

Tento číselník klasifikuje pachatele-příslušníka PČR podle druhu služby v řadách PČR, kterou vykonává.

Příkladem jsou kriminální policie a vyšetřování, pořádková policie nebo dopravní policie.

Délka služby

Tento číselník kóduje délku služby pachatele – příslušníka PČR.

Pro 1 až 99 let jsou použity kódy 01 až 99. Pro délku služby kratší než jeden rok je použit kód 01.

Spácháno ve službě

Tento číselník kóduje informaci o tom, zda byl trestný čin spáchán pachatelem – příslušníkem PČR ve službě.

Hodnota "1" znamená ano, hodnota "2" ne.

Hodnost

Tento číselník klasifikuje pachatele – příslušníka PČR podle jeho služební hodnosti.

Příkladem jsou referent – rotný, komisař – poručík nebo rada – plukovník.

14.2.1.19 Číselník 16 – oznámení nebo podnět k trestnímu řízení, podíl na objasnění

Číselník definuje klasifikaci subjektu, který trestný čin oznámil nebo podal podnět k trestnímu řízení, nebo trestný čin pomohl objasnit.

Příklady klasifikace: železniční policie, vojenská policie, soudy

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁵⁷

14.2.1.20 Číselník 18 – druh trestného činu

Tento dokument číselníků definuje dvě samostatné klasifikace:

⁵⁷ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/subjektVTrestnimRizeni.html

- 1. klasifikace trestných činů podle jejich vztahu k extremismu
- 2. klasifikace pachatelů podle vztahu pachatele k extremismu

První z klasifikací klasifikuje trestné činy podle jejich souvislosti s extremismem.

Sledované kategorie trestných činů zahrnují teroristický útok, divácké násilí a útoky motivované jedním ze sledovaných druhů nesnášenlivosti nebo nenávisti.

Zároveň je v rámci pomocné subklasifikace sledován druh trestného činu podle toho, zda byl kvalifikován podle starého nebo nového trestního zákoníku:

- Pokud byl čin spáchán do 31.12.2009, je označen jako "klasifikovaný podle starého tr. zákona".
- Pokud byl čin spáchán od 1.1.2010 dále, je označen jako "klasifikovaný podle nového tr. zákona" a dále je rozlišen jako tzv. přečin nebo tzv. zločin.

Druhá z klasifikací se již nepoužívá.

14.2.1.21 Číselník 19 – taktická klasifikace pachatele – cizince

Číselník definuje klasifikaci pachatele – cizince např. podle

- legálnosti jeho pobytu
- typu pobytu: povolení k trvalému pobytu, azyl, diplomatické vízum, jiné vízum
- zákona, na základě kterého cizinec na území ČR pobývá

Příklady klasifikace jsou:

- cizinec pobývající na území ČR bez víza, mimo občanů EU
- cizinec s trvalým pobytem na území ČR na základě povolení k pobytu

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.58

14.2.1.22 Číselník – lokalita spáchání trestného činu

Tento číselník definuje klasifikaci lokality, kde byl spáchán trestný čin.

Příklady klasifikace: železnice, park, dálnice.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁵⁹

14.2.1.23 Číselník – způsob ukončení nebo převzetí věci trestného činu

Tento číselník definuje klasifikaci způsobů ukončení projednávání ve věci trestného činu.

Příklady klasifikace: zjištění pachatele, zastavení trestního stíhání, odložení věci.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu. 60

14.2.1.24 Číselník – rodinný stav pachatele

Tento číselník definuje klasifikaci rodinného stavu pachatele.

Příklady klasifikace: svobodný, ženatý (vdaná), ovdovělý.

^{58 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/taktickaKlasifikacePachateleCizince.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/taktickaKlasifikacePachateleCizince.html

^{59 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/lokalitaTrestnehoCinu.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/lokalitaTrestnehoCinu.html

⁶⁰ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/zpusobUkonceni TrestnyCin.html

dÚplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶¹

14.2.1.25 Číselník – vzdělání pachatele

Tento číselník definuje klasifikaci vzdělání pachatele.

Příklady klasifikace: základní škola – vyučen, střední škola, vysoká škola.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶²

14.2.1.26 Číselník – výchovné prostředí pachatele

Tento číselník definuje klasifikaci výchovné prostředí pachatele.

Příklady klasifikace: dělnické, inteligence, zemědělské, v ústavu.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu. 63

14.2.1.27 Číselník – stav ztotožnění pachatele

Tento číselník definuje klasifikaci pachatele podle toho, zda a jak byl ztotožňován.

Příklady klasifikace: ne, ano – v rejstříku cizinců, ano – v CRO

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁴

14.2.1.28 Číselník – kriminální hledisko pachatele

Tento dokument definuje číselníky používané pro klasifikaci pachatele podle jeho kriminální minulosti.

Kriminální minulost pachatele

Číselník definuje klasifikaci pachatele podle toho, zda byl či nebyl v minulosti trestán nebo vyšetřován a jestli je nebezpečný.

Příklady klasifikace: byl již vyšetřován, byl již trestán, byl trestán a je zvlášť nebezpečný recidivista Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁵

Kriminální status pachatele v době spáchání trestného činu

Číselník definuje klasifikaci pachatele podle toho, jaký byl jeho status z hlediska fáze výkonu trestu v době spáchání trestného činu.

Příklady klasifikace: v podmíněném odsouzení, před nástupem trestu, v době přerušení výkonu trestu

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁶

Počet trestných činů pachatele

Tento dokument obsahuje definice číselníků, které klasifikují počet trestů uložených pachateli za úmyslnou nebo nedbalostní trestnou činnost.

⁶¹ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/rodinnyStav.html

⁶² http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/vzdelani.html

^{63 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/vychovneProstredi.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/vychovneProstredi.html

^{64 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/stavZtotozneni.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/stavZtotozneni.html

^{65 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/kriminalniMinulost.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/kriminalniMinulost.html

^{66 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/kriminalniStatus.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/kriminalniStatus.html

Počet trestů pachatele – úmyslná trestná činnost

Číselník definuje klasifikaci počtu trestů pachatele za úmyslnou trestnou činnost. Počty, případně intervaly počtů jsou kódovány číslicemi, viz úplná definice číselníku.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁷

Počet trestů pachatele – nedbalostní trestná činnost

Číselník definuje klasifikaci počtu trestů pachatele za nedbalostní trestnou činnost. Počty, případně intervaly počtů jsou kódovány číslicemi, viz úplná definice číselníku. Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁸

14.2.1.29 Číselník – zadržení, vazba

Číselník definuje klasifikaci způsobu zajištění osob v trestním řízení.

Příklady klasifikace: zadržení, vazba, zadržení i vazba.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁶⁹

14.2.1.30 Číselník – chování při zadržení

Číselník definuje klasifikaci chování pachatele při zadržení.

Příklady klasifikace: při zadržení používá zbraně, při zadržení používá jiného násilí Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷⁰

14.2.1.31 Číselník – stadium trestného činu

Číselník klasifikuje trestný čin podle fáze, do níž jeho páchání dospělo.

Příklady klasifikace: příprava, pokus, dokonaný trestný čin.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷¹

14.2.1.32 Číselník – trestný čin spáchán na ulici

Číselník definuje klasifikaci trestného činu podle toho, zda byl spáchán na ulici.

Příklady klasifikace: ano, ne

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷²

14.2.1.33 Číselník – sledované místo

Číselník definuje klasifikaci místa spáchání trestného činu podle toho, zda je sledované.

Příklady klasifikace: ano, ne

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷³

⁶⁷ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/pocetTrestu_umyslna.html

^{68 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/pocetTrestu">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/pocetTrestu nedbalostni.html

^{69 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/zpusobZajisteniOsob.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/zpusobZajisteniOsob.html

⁷⁰ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/chovaniPriZadrzeni.html

^{71 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/stadiumTrestnehoCinu.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/stadiumTrestnehoCinu.html

^{72 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/trestnyCinSpachanNaUlici.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/trestnyCinSpachanNaUlici.html

⁷³ http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/sledovaneMisto.html

14.2.1.34 Číselník – typ napadeného objektu

Číselník definuje klasifikaci typu napadeného objektu.

Příklady klasifikace: muž, žena, objekt.

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷⁴

14.2.1.35 Číselník – zpracovatel ukončení nebo převzetí věci

Číselník klasifikuje zpracovatele věci u trestného činu.

Příklady klasifikace: vyšetřovatel, policejní orgán, mimo orgány policie

Úplná definice číselníku je dostupná v samostatném dokumentu.⁷⁵

Hodnota	Název	Popis
1	vyšetřování	Věc zpracovával vyšetřovatel.
2	policejním orgánem	Věc zpracovával policejní orgán místního nebo obvodního oddělení.
4	mimo orgány policie	Věc zpracovávala vojenská policie nebo celní správa nebo jiný policejní orgán definovaný v ust. § 12 odst. 2 tr. řádu.

14.3 Výpis dat ESSK

14.3.1 Schéma databáze

14.3.1.1ks zapistc

Řádek této tabulky obsahuje informace vyplněné do nějakého jednoho formuláře FTČ.

Sloupce této tabulky jsou popsány v tabulce Tabulka 11: ks_zapistc - popis sloupců.

^{74 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/typNapadenehoObjektu.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/typNapadenehoObjektu.html

^{75 &}lt;a href="http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/zpracovatelUkonceniVeci.html">http://www.ms.mff.cuni.cz/~benak/crimemonitor/source/codelists/zpracovatelUkonceniVeci.html

Název	Datový typ	Popis	Mapování na FTČ
id_tc	integer(11)	interní identifikátor záznamu FTČ	
t01_kr	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezenChyb a: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezenChyb a: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezenChyb a: zdroj odkazu nenalezenChyb
t01_ok	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t01_ut	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t01_cvs	varchar(9)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t01_rok	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t01_pc1	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t02_stad	varchar(1)		Položka 2 – stadium trestného činu
t03_druh	varchar(1)		Položka 3 – druh trestného činu
t04_tsk	varchar(3)		Položka 4 – takticko – statistická klasifikace trestného činu
t05_kr	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t05_ok	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t05_ut	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t06a_uli	varchar(1)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t06b_mes	varchar(1)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t06c_kde	varchar(1)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t07a_zb	varchar(1)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen

t07b_zb	varchar(1)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t8a_obj	varchar(1)		Položka 8 – objekt napadení - druh napadeného objektu
t09a_hod	varchar(2)	data položky 9	Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t09b_dat	datetime	data položky 9	Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t10a_hod	varchar(2)	data položky 10	Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t10b_dat	datetime	data položky 10	Chyba: zdroj odkazu nenalezen
t11a_dom	varchar(1)	část a	Položka 11 – domovní
t11b_dom	varchar(1)	část b	prohlídky
t12_pr1	varchar(3)	předmět zájmu a	Položka 12 – předmět zájmu
t12_pr2	varchar(3)	předmět zájmu b	Položka 12 – předmět zájmu
t12_pr3	varchar(3)	předmět zájmu c	Položka 12 – předmět zájmu
t12_pr4	varchar(3)	předmět zájmu d	Položka 12 – předmět zájmu
t12_pr5	varchar(3)	předmět zájmu e	Položka 12 – předmět zájmu
t12_pr6	varchar(3)	předmět zájmu f	Položka 12 – předmět zájmu
t13_skod	double	položka 13	Položky 13, 14 a 15 –
t14_odci	double	položka 14	způsobené škody
t15_zaji	double	položka 15	
t18_stop	varchar(9)		Položka 18 – dílčí útoky
t19_para	varchar(16)		Položka 19 – právní kvalifikace trestného činu
t20a_par	varchar(6)		Položka 20 – právní
t20b_par	varchar(6)		kvalifikace souběžné
t20c_par	varchar(6)		páchané trestné činnosti
t20d_par	varchar(6)		
t22_dat	datetime	datum zahájení trestního řízení	Položka 22A – zahájení trestního řízení
t22_ods	varchar(1)	úsek zákona	

t22b_dat	datetime	datum dalšího úkonu v trestním řízení	Položka 22B – další úkony v trestním řízení
t22b_ods	varchar(1)	úsek zákona	
t24_dat	datetime	datum ukončení nebo převzetí věci	Položka 24 – ukončení nebo převzetí věci
t24a_zpu	varchar(1)	část a položky 24	
t24b_zpu	varchar(1)	část <i>b</i> položky 24	

Tabulka 11: ks_zapistc - popis sloupců

Primární klíč

Primárním klíčem této tabulky je sloupec *id_tc*.

Cizí klíče

Tabulka má několik cizích klíčů, které odkazují krajská ředitelství v tabulce *kraje* a územní odbory v tabulce *okresy*.

Název cizího klíče	Odkazovaná tabulka	Vazba	Popis
FK_ftc_t01kr_kraje	kraje	t01_kr = kraje.kr	zpracující útvar – příslušné krajské ředitelství
FK_ftc_t01kr_t01ok_o kresy	okresy	t01_kr = okresy.kr & t01_ok = okresy.ok	zpracující útvar – příslušný územní odbor
FK_ftc_t05kr_kraje	kraje	t05_kr = kraje.kr	útvar zjištění či spáchání – příslušné krajské ředitelství
FK_ftc_t05kr_t05ok_o kresy	okresy	t05_kr = okresy.kr & t05_ok = okresy.ok	útvar zjištění či spáchání – příslušný územní odbor

14.3.1.2ks_zapispa

Řádek této tabulky obsahuje informace vyplněné do nějakého jednoho formuláře FZP. Sloupce této tabulky jsou popsány v tabulce Tabulka 12: ks zapispa - popis sloupců.

Název	Datový typ	Popis	Mapování na FZP
id_pa	integer(11)	interní identifikátor záznamu FTČ	
p01_kr	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_ok	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_ut	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_cvs	varchar(9)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_rok	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_pc1	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p01_pc2	varchar(2)		Chyba: zdroj odkazu nenalezen
p02_rc	varchar(6)	prvních šest znaků rodného čísla (datum narození)	Položka 2 – rodné číslo pachatele
p03_sta	varchar(3)		Položka 3 – státní příslušnost pachatele
p04_narod	varchar(1)		Položka 4 – taktická klasifikace pachatelecizince
p05_stav	varchar(1)		Položka 5 – rodinný stav pachatele
p06vzdel	varchar(1)		Položka 6 – vzdělání pachatele
p07_prost	varchar(1)		Položka 7 – výchovné prostředí pachatele
p08a_zam	varchar(2)	část a	Položka 8 – zaměstnání
p08b_zam	varchar(1)	část b	pachatele
p09_stav	varchar(1)		Položka 9 – stav ztotožnění pachatele
p12a_ptr	varchar(1)	část a	Položka 12 – počet
p12b_ptr	varchar(1)	část b	trestů pachatele
p12c_ptr	varchar(1)	část c	
p15_kr	varchar(2)	část <i>kraj</i>	Položka 15 – místo
p15_ok	varchar(2)	část <i>okres</i>	narození pachatele
p15_mist	varchar(21)	část místo narození	
p19_mlad	varchar(18)	každá znak odpovídá	Položka 19 – údaje o

		jedné z 18 částí <i>a</i> až <i>s</i>	
p20_dat	datetime	datum	Položka 20A – zahájení
p20_kod	varchar(1)	úsek zákona	trestního stíhání, sdělení podezření ve ZPŘ
p20b_dat	datetime	datum	Položka 20B –
p20b_kod	varchar(1)	úsek zákona	rozšíření trestního stíhání
p24a_exp	varchar(11)		Položka 24 – dílčí útoky
p24b_exp	varchar(11)	nepoužito	
p24c_exp	varchar(11)	nepoužito	
p25a_kod	varchar(1)	část a	Položka 25 – ukončení
p25b_dat	datetime	část b	nebo převzetí
p25c_zpu	varchar(2)	část c	
p_ozna	varchar(1)	nepoužito	
p_oznb	varchar(1)	nepoužito	

Tabulka 12: ks zapispa - popis sloupců

Cizí klíče

Řádek tabulky *ks_zapispa* odkazuje pomocí uvedených kódů krajů a okresů na krajská ředitelství a územní odbory v tabulkách *kraje*, resp. *okresy*.

Cizí klíče jsou popsány v tabulce

Název	Odkazovaná tabulka	Vazba	Popis
FK_fzp_p01kr_kraje	kraje	p01_kr = kraje.kr	zpracující útvar – příslušné krajské ředitelství
FK_fzp_p01kr_p01ok_okresy	okresy	p01_kr = okresy.kr & p01_ok = okresy.ok	zpracující útvar – příslušný územní odbor
FK_fzp_p15kr_kraje	kraje	p15_kr = kraje.kr	místo narození pachatele – příslušné krajské ředitelství
FK_fzp_p15kr_p01ok_okresy	okresy	p15_kr = okresy.kr & p15_ok = okresy.ok	místo narození pachatele – příslušný územní odbor

14.3.1.3ks_zapisp28

Sloupce této tabulky jsou popsány v tabulce Tabulka 13: ks_zapisp28 – popis sloupců.

Název	Datový typ	Popis	Mapování na položky formulářů
ptr_tc	integer(11)	identifikátor záznamu FTČ pro prokázaný trestný čin pachatele	identifikátor řádku se souvisejícím záznamem FTČ
ptr_pa	integer(11)	identifikátor záznamu FZP pachatele, který se podílel na spáchání prokázaného trestného činu	identifikátor řádku se souvisejícím záznamem FZP
p01_kr	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_ok	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_ut	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_cvs	varchar(9)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_rok	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_pc1	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
p01_pc2	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FZP	
r_ma	varchar(2)		část <i>označení položky</i> v řádku položky 28 FZP
r01_kr	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FTČ	část <i>kraj</i> v řádku položky 28 FZP
r01_ok	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FTČ	část <i>okres</i> v řádku položky 28 FZP
r01_ut	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FTČ	část <u>útvar</u> v řádku položky 28 FZP
r02_cvs	varchar(9)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FTČ	část <u>číslo jednací</u> v řádku položky 28 FZP
r02_rok	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze	část <u>rok</u> v řádku

		souvisejícího řádku FTČ	položky 28 FZP
r02_pc1	varchar(2)	funkčně závislý údaj ze souvisejícího řádku FTČ	část <i>pořadové číslo tr.</i> <u>č.</u> v řádku položky 28 FZP
r03_poc	varchar(2)		část <i>počet pachatelů</i> v řádku položky 28 FZP
r03_ucas	varchar(1)		část <i>druh účastenství</i> v řádku položky 28 FZP
r04_tc	varchar(1)		část <i>druh tr. činu</i> v řádku položky 28 FZP
r04_tsk	varchar(3)		část <i>TSK</i> _v řádku položky 28 FZP
r05_kr	varchar(2)	kód kraje	část trvalý pobyt v
r05_ok	varchar(2)	kód okresu	řádku položky 28 FZP
r06_alk	varchar(1)		část <i>pod vlivem</i> _v řádku položky 28 FZP
r07_spo	varchar(2)		část <i>společenství</i> v řádku položky 28 FZP
r08_zb1	varchar(1)		část <i>použití zbraně</i> v řádku položky 28 FZP
r08_zb2	varchar(1)		část <u>druh zbraně</u> v řádku položky 28 FZP
r_ozna	varchar(1)	nepoužívá se	
r_oznb	varchar(1)	nepoužívá se	

Tabulka 13: ks_zapisp28 – popis sloupců

Primární klíč

Primárním klíčem je dvojice *ptr_tc*, *ptr_pa*.

Cizí klíče

Název	Odkazovaná tabulka	Vazba	Popis
FK_fzp28_ftc	ks_zapistc	ptr_tc = ks_zapistc.id_tc	[TODO vysvětlit vazbu]vazba na řádek ks_zapistc, který reprezentuje instanci formuláře FTČ takovou, že je odkazována z řádku položky 28 instance formuláře FZP
FK_fzp28_fzp	ks_zapispa	ptr_pa =	[TODO vysvětlit

	ks_zapispa.id_pa	vazbu]vazba na řádek ks_zapistc, který reprezentuje instanci formuláře FTČ takovou, že je odkazována z řádku položky 28 instance formuláře FZP
--	------------------	--

14.3.1.4kraje

Tato tabulka slouží jako číselník krajských ředitelství PČR.

Sloupce tabulky jsou popsány v tabulce Tabulka 14: Tabulka kraje - popis sloupců.

Název	Datový typ	Popis
kr	varchar(255)	kód krajského ředitelství PČR
nazev	varchar(255)	název krajského ředitelství PČR

Tabulka 14: Tabulka kraje - popis sloupců

Primární klíč

Primárním klíčem je sloupec kr.

14.3.1.5okresy

Tato tabulka slouží jako číselník územních odborů PČR.

Sloupce tabulky jsou popsány v tabulce Tabulka 15: Tabulka okresy - popis sloupců.

Název	Datový typ	Popis
kr	varchar(2)	kód nadřízeného krajského ředitelství pro daný územní odbor
ok	varchar(2)	kód územního odboru v rámci nadřízeného krajského ředitelství
nazev	varchar(255)	název územního odboru

Tabulka 15: Tabulka okresy - popis sloupců

Primární klíč

Primárním klíčem je dvojice sloupců kr, ok.

14.4 Shapefile útvarů PČR

14.4.1 Podrobná struktura dat

Mapa je ve formátu ESRI shapefile (pro podrobnosti o technologii viz sekci Chyba: zdroj odkazu

nenalezen).

V shapefile jsou ke každému útvaru PČR kromě jeho geografického vymezení přiřazena dodatečná data ve formě popisných atributů. Tyto atributy popisuje Tabulka 16: Atributy útvarů PČR v shapefile pro mapu území útvarů PČR.

Název	Datový typ	Význam	Příklad
OOP_NAZEV	string	název útvaru	MOP Barrandov OŘP Praha II.
KR	char(4)	kód nadřízeného KŘP	0000
OK	char(4)	kód nadřízeného ÚO	0012
UT	char(6)	kód útvaru	001214
SUM_N_OBVY	integer	počet obyvatel žijících na území útvaru	28821
SUM_N_TRVA	integer	počet obyvatel s trvalým pobytem na území útvaru	27876
SUM_AREA_K	numeric(19, 11)	rozloha území útvaru v km²	21.8830962635
FIRST_DI_1	string	neznámý	OŘP Praha II.
FIRST_CO_1	string	neznámý	KŘP HL. M. PRAHY

Tabulka 16: Atributy útvarů PČR v shapefile pro mapu území útvarů PČR

14.5 Datový model

14.6 Index tříd

crime:TrestnyCin

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCin	
------	---	--

crime:DruhExtremistickehoTrestnehoCinu

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/DruhExtremistickehoTrestnehoCinu
UNI.	Hup.// Hinked.opendata.cz/ontology/ Chine/ Drunexu chinsuckeno rresulcho Chiu

crime:PredmetZajmuPachatele

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PredmetZajmuPachatele
Definice:	Předmět zájmu pachatele – věc

crime:Tsk

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Tsk
------	--

	crime:ProkazanyTrestnyCin
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ProkazanyTrestnyCin
	crime:ProkazaniTrestnehoCinuPachateli
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ProkazaniTrestnehoCinuPachateli
	crime:Vychovnalnstituce
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/VychovnaInstituce
	crime:ProkazaniTrestnehoCinuMladistvemuPachateli
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ProkazaniTrestnehoCinuMladistvemuPachateli
	crime:PachatelCizinec
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCin
	crime:MladistvyPachatel
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/MladistvyPachatel
	crime:TaktickaKlasifikacePachateleCizince
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TaktickaKlasifikacePachateleCizince
	crime:Precin
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Precin
	crime:Zlocin
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Zlocin
	crime:TrestnyCinSObeti
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinSObeti
	crime:TrestnyCinProtiOsobam

http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiOsobam

URI:

crime:TrestnyCinProtiSkupineOsob

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiSkupineOsob

crime:TrestnyCinProtiJednotlivci

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiJednotlivci

crime:TrestnyCinProtiVerejnemuZajmu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiVerejnemuZajmu

crime:TrestnyCinProtiObjektu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiObjektu

crime:TrestnyCinProtiObjektuSVydelecnouCinnosti

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiObjektuSVydelecnouCinnosti

crime:TrestnyCinProtiSoukromemuObjektu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiSoukromemuObjektu

crime:TrestnyCinProtiObjektu HospodarskaKriminalita

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiObjektu HospodarskaKriminalita

crime:TrestnyCinProtiObjektu ObecnaAZbyvajiciKriminalita

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinProtiObjektu_ObecnaAZbyvajiciKrimi nalita

crime:TrestnyCinSeZbrani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinSeZbrani

crime:ExtremistickyTrestnyCin

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ExtremistickyTrestnyCin

Potomci: | crime: TrestnyCinZNesnasenlivosti,

crime:TrestnyCinDivackehoNasili, crime:TrestnyCinTeroristickehoUtoku

Definice: Extremistické trestné činy

crime:TrestnyCinDivackehoNasili

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinDivackehoNasili

Předci: crime:ExtremistickyTrestnyCin

Definice: Extremistické trestné činy

crime:TrestnyCinTeroristickehoUtoku

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinTeroristickehoUtoku

Předci: crime:ExtremistickyTrestnyCin

Definice: Extremistické trestné činy

crime:TrestnyCinZNesnasenlivosti

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TrestnyCinZNesnasenlivosti

Předci: crime:ExtremistickyTrestnyCin

Definice: Trestné činy z nesnášenlivosti

Doména pro: crime:predmetNesnasenlivosti

crime:PredmetNesnasenlivosti

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PredmetNesnasenlivosti

Definice: Předmět nesnášenlivosti

Rozsah pro: crime:predmetNesnasenlivosti

crime:PopisUkonuVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PopisUkonuVTrestnimRizeni

crime:TypUkonuVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/TypUkonuVTrestnimRizeni

crime:UkonVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/UkonVTrestnimRizeni

crime:ZahajeniTrestnihoRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ZahajeniTrestnihoRizeni

crime:RozsireniTrestnihoStihani

	crime:Rozsireni i restnino Stinani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/RozsireniTrestnihoStihani
	crime:ZahajeniTrestnihoStihani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ZahajeniTrestnihoStihani
	crime:OdlozeniVeci
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/OdlozeniVeci
	crime:SdeleniPodezreniVeZPR
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/SdeleniPodezreniVeZPR
	crime:StadiumTrestnehoCinu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/SdeleniPodezreniVeZPR
	crime:DruhZbrane
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/DruhZbrane
	crime:PouzitiZbraneANasledek
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PouzitiZbraneANasledek
	crime:ZnamyPachatel
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ZnamyPachatel
	crime:Stat
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Stat
	crime:OmamnaLatka
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/OmamnaLatka
	crime:UcastenstviPachatele
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/UcastenstviPachatele

crime:SpolecenstviPachatelu

	crime:SpolecenstviPachatelu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/SpolecenstviPachatelu
	crime:RodinnyStav
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/RodinnyStav
	crime:Vzdelani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Vzdelani
	crime:VychovneProstredi
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/VychovneProstredi
	crime:Zamestnani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Zamestnani
	crime:Zamestnani_FunkcniZarazeni
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Zamestnani_FunkcniZarazeni
	crime:Stat
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/Stat
	crime:StavZtotozneni
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/StavZtotozneni
	crime:PocetTrestu_UmysInaTrestnaCinnost
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PocetTrestu_UmyslnaTrestnaCinnost
	crime:PocetTrestu_NedbalostniTrestnaCinnost
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/PocetTrestu_NedbalostniTrestnaCinnost
	crime:ZpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ZpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci

crime:UkonceniNeboPrevzetiVeci

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/UkonceniNeboPrevzetiVeci

crime:UkonceniNeboPrevzetiVeci_TrestnyCin

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/UkonceniNeboPrevzetiVeci TrestnyCin

crime:UkonceniNeboPrevzetiVeci_Pachatel

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/UkonceniNeboPrevzetiVeci Pachatel

crime:LokalitaSpachani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/LokalitaSpachani

Definice: Sledovaná místa a města

14.7 Index atributů

crime:datumUkonuVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/datumUkonuVTrestnimRizeni

crime:datumUkonuVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/datumUkonuVTrestnimRizeni

crime:typUkonuVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/typUkonuVTrestnimRizeni

crime:ukonVTrestnimRizeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ukonVTrestnimRizeni

crime:utvarZpracovaniZaznamu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/utvarZpracovaniZaznamu

crime:utvarSpachaniNeboZjisteni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/utvarSpachaniNeboZjisteni

crime:cisloVysetrovacihoSpisu

	crime:cisloVysetrovacihoSpisu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/cisloVysetrovacihoSpisu
	crime:rokZpracovani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/rokZpracovani
	crime:poradoveCislo
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/poradoveCislo
	crime:poradoveCislo1
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/poradoveCislo1
	crime:poradoveCisloPachatele
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/poradoveCisloPachatele
	crime:stadiumTrestnehoCinu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/stadiumTrestnehoCinu
	crime:druhTrestnehoCinu
URI: Range:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/druhTrestnehoCinu
•	crime:stadiumTrestnehoCinu
I ID I	
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/stadiumTrestnehoCinu
	crime:vztahObetiKPachateli
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/vztahObetiKPachateli
	crime:druhPouziteZbrane
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/druhPouziteZbrane
	crime:pouzitiZbraneANasledek
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pouzitiZbraneANasledek

crime:druhExtremistickehoTrestnehoCinu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/druhExtremistickehoTrestnehoCinu

Definice: Extremistické trestné činy

Domain:

Range: crime:DruhExtremistickehoTrestnehoCinu

crime:predmetNesnasenlivosti

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/predmetNesnasenlivosti

Definice: Předmět nesnášenlivosti

Doména: crime: TrestnyCinZNesnasenlivosti

Rozsah: crime:PredmetNesnasenlivosti

crime:statniPrislusnost

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/statniPrislusnost

crime:rodinnyStav

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/rodinnyStav

crime:taktickaKlasifikaceCizince

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/taktickaKlasifikaceCizince

crime:pravidelnaDochazkaDoSkoly

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pravidelnaDochazkaDoSkoly

crime:rodiceTrestani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/rodiceTrestani

crime:sourozenciTrestani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/sourozenciTrestani

crime:typNahradniPece

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/typNahradniPece

crime:pocetVysetrovani

	crime:pocetVysetrovani
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetVysetrovani
	crime:zamestnanostRodicu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zamestnanostRodicu
	crime:zavislostRodicu
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zavislostRodicu
	crime:vychovnalnstituce
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/vychovnaInstituce
	crime:pobytNaUzemiCRPodleZakona
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pobytNaUzemiCRPodleZakona
	crime:pobytNaUzemiCRPodleVyhlasky
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pobytNaUzemiCRPodleVyhlasky
	crime:trestnyCin
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/trestnyCin
	crime:pachatel
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pachatel
	crime:ucastenstvi
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/ucastenstvi
	crime:uzitaOmamnaLatka
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/uzitaOmamnaLatka
	crime:spachanoNaUteku
URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/spachanoNaUteku

crime:vychovnalnstituce Utek

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/vychovnaInstituce_Utek

crime:spolecenstviPachatelu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/spolecenstviPachatelu

Subproperties: crime:spolecenstviMladistvehoPachatele

crime:spolecenstviMladistvehoPachatele

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/spolecenstviMladistvehoPachatele

Super-properties: crime:spolecenstviPachatelu

crime:pocetPachatelu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetPachatelu

crime:prokazaniTrestnehoCinuPachateli

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/prokazaniTrestnehoCinuPachateli

crime:vzdelani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/vzdelani

crime:vychovneProstredi

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/vychovneProstredi

crime:zamestnani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zamestnani

crime:zamestnani_FunkcniZarazeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zamestnani FunkcniZarazeni

crime:stavZtotozneni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/stavZtotozneni

crime:pocetTrestu_UmysInaTrestnaCinnost

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetTrestu_UmyslnaTrestnaCinnost

crime:pocetPodminenychOdsouzeni_UmysInaTrestnaCinnost

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetPodminenychOdsouzeni_UmyslnaTrestnaCinnost

crime:pocetTrestu_NedbalostniTrestnaCinnost

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetTrestu_NedbalostniTrestnaCinnost

crime:mistoNarozeni

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/mistoNarozeni

crime:pocetDilcichUtoku

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetDilcichUtoku

crime:pocetDomovnichProhlidek

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetDomovnichProhlidek

crime:pocetDomovnichProhlidekSKladnymVysledkem

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pocetDomovnichProhlidekSKladnymVysledkem

crime:zpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zpusobUkonceniNeboPrevzetiVeci

crime:tsk

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/tsk

crime:sledovaneMisto

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/sledovaneMisto

Definice: Sledovaná místa a města

crime:spachanoNaUlici

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/spachanoNaUlici

Definice: Sledovaná místa a města

crime:lokalitaSpachani

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/lokalitaSpachani

Definice: Sledovaná místa a města

crime:pravniKvalifikace

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/pravniKvalifikace

Definice: Právní kvalifikace

Rozsah: http://purl.org/vocab/frbr/core#Work

crime:datumSpachaniTrestnehoCinu

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/datumSpachaniTrestnehoCinu

Definice: 7.1.8Doba spáchání trestného činu7.1.8

crime:datumSpachaniTrestnehoCinu_Od

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/datumSpachaniTrestnehoCinu Od

Definice: |7.1.8Doba spáchání trestného činu7.1.8

crime:datumSpachaniTrestnehoCinu_Do

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/datumSpachaniTrestnehoCinu Do

Definice: 7.1.8Doba spáchání trestného činu7.1.8

crime:chranenoPodle

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/chranenoPodle

Definice: Předmět zájmu pachatele – věc

crime:predmetZajmuPachatele

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/predmetZajmuPachatele

Definice: Předmět zájmu pachatele – věc

crime:zpusobenaSkoda

URI: http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zpusobenaSkoda

Definice: Způsobené škody, zajištěné prostředky

crime:zpusobenaSkodaOdcizenoNeboRozkradeno

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zpusobenaSkodaOdcizenoNeboRozkradeno
Definice:	Způsobené škody, zajištěné prostředky

crime:zajisteneHodnotyNaMisteCinu

URI:	http://linked.opendata.cz/ontology/crime/zajisteneHodnotyNaMisteCinu
Definice:	Způsobené škody, zajištěné prostředky

14.8 Index číselníků

code:taktickaKlasifikacePachateleCizince

URI:	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/taktickaKlasifikacePachateleCizi
	nce
Definice:	Klasifikace pachatele – cizince

$code: zpusob Ukonceni Nebo Prevzeti Veci_Znamy Pachatel\\$

	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/zpusobUkonceniNeboPrevzetiVe ci_ZnamyPachatel
Definice:	Ukončení nebo převzetí věci

code:tsk

URI:	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/tsk
Definice:	Takticko – statistická klasifikace

code:lokalitaSpachaniTrestnehoCinu

URI:	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/lokalitaSpachaniTrestnehoCinu	
Definice:	Sledovaná místa a města	

code:predmetZajmuPachatele

URI:	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/predmetZajmuPachatele
Definice:	Předmět zájmu pachatele – věc

code:druhExtremistickehoTrestnehoCinu

	nu		
Definice.	Extremistické trestné činy		

code:predmetNesnasenlivosti

URI:	http://linked.opendata.cz/resource/domain/crime/code/predmetNesnasenlivosti
Definica:	Přadmět nagnéčanlivogti

Definice: Předmět nesnášenlivosti

14.9 Extrakce dat

14.9.1 CrimeSpatialDb

Strukturu této tabulky popisuje Tabulka 17: utvar – popis sloupců.

Název	Datový typ	Integritní omezení	Popis
id	integer	not null, primary key	interní identifikátor
valid_from	timestamp with time zone	not null	začátek platnosti záznamu
valid_to	timestamp with time zone		konec platnosti záznamu
next_version	integer	references utvar(id)	odkaz na následující verzi útvaru
previous_version	integer	references utvar(id)	odkaz na předchozí verzi útvaru
nazev_utvaru	varchar(33)	not null	název útvaru
kr	char(4)	not null	kód příslušného KŘP
ok	char(4)	not null	kód příslušného ÚO
ut	char(6)	not null	kód útvaru
pocet_obyvatel	numeric(19,11)	not null	počet obyvatel žijících na území útvaru
pocet_obyvatel_trvaly_pobyt	numeric(19,11)	not null	počet obyvatel s trvalým pobytem na území útvaru
rozloha	numeric(19,11)	not null	rozloha území útvaru v km²
nazev_okresniho_utvar u	varchar(22)	not null	název příslušného ÚO
nazev_krajskeho_utvar u	varchar(27)	not null	název příslušného KŘP
hranice	geometry	not null	objekt popisující hranice útvaru pomocí projekce EPSG:4326

Tabulka 17: utvar – popis sloupců

Tabulka utvar je tabulkou určenou k uložení entity útvaru PČR. Tabulka implementuje verzovací schéma, popsané v příslušné podkapitole o *CrimeSpatialDb*.

Název	Datový typ	Integritní omezení	Popis
id	integer	not null, primary key	interní identifikátor
nazev	varchar(48)	not null	název obce
definicni_bod	geometry	not null	objekt popisující definiční bod obce; interní geometrický formát SRID 4326 (WGS 84)
hranice	geometry	not null	objekt popisující geometrii hranic obce; interní geometrický formát SRID 4326 (WGS 84)
hranice_linear	geometry		lineární aproximace hodnoty uvedené ve sloupci Chyba: zdroj odkazu nenalezen; interní geometrický formát SRID 4326 (WGS 84)

Tabulka 18: Tabulka obec_ruian - popis sloupců

14.10 Demo – aplikace

14.10.1 Služba

14.10.1.1 Společné ukazatele

Typem trestného činu označíme podmnožinu hodnot TSK. Řekneme, že trestný čin je typu T, pokud je klasifikován některou z hodnot t, že $t \in T$.

Počet výskytů trestných činů typu T příslušných danému útvaru u a časovému intervalu I označím jako PocTr(T, u, I).

Počet výskytů trestných činů typu T příslušných danému útvaru u a časovému intervalu I, které byly objasněny, označím jako PocTrObj(T, u, I).

Počet obyvatel útvaru u označím jako PocObyv(u).

Objasněnost

Objasněnost trestných činů typu T příslušných danému útvaru u a časovému intervalu I se značí Obj(T, u, I) a vypočte jako $Obj(T, u, I) = \frac{PocTrObj(T, u, I)}{PocTr(T, u, I)}$.

Index kriminality

Index kriminality je veličinou dávající do souvislosti veličiny PocTr(T, u, I) a PocObyv(u). Označíme ji jako Ind(T, u, I).

Index kriminality je veličina bezrozměrná a nabývá hodnot reálných čísel z intervalu [0; 1]. Při

jejím výpočtu se vychází z tzv. hustoty trestných činů.

Hustota trestných činů pro daný typ trestných činů T, útvar u a časový interval I se označí jako Hust(T, u, I) a vypočítá se jako $Hust(T, u, I) = \frac{PocTr(T, u, I)}{PocObyv(u)}$.

Je – li nyní U množina všech útvarů, pro které je definována hustota trestných činů, vypočte se index kriminality jako $Ind(T,u,I) = \frac{Hust(T,u,I)}{\max\limits_{v \in U} Hust(T,v,I)} \ .$

Trend kriminality

Trend kriminality je veličinou udávající hrubý odhad trendu počtu výskytů trestných činů daného typu *t*, příslušných útvaru *u* a časovému intervalu *I*.

Značí se jako *Trend(t, u, I)*. Možnými hodnotami této veličiny jsou:

- stoupající vývoj
- klesající vývoj
- stabilní vývoj

Stoupající vývoj znamená, že počet příslušných trestných činů v čase stoupá, klesající vývoj znamená, že tento počet klesá, a konečně stabilní vývoj znamená, že počet trestných činů nemá ani klesající, ani stoupající vývoj.

K určení trendu se používá proložení přímky grafem zachycujícím vývoj počtu trestných činů a následného odhadu směrnice této přímky.

Graf zachycující vývoj počtu trestných činů je zkonstruován rozdělením daného časového intervalu na podintervaly a spočítáním výskytů trestných činů v jednotlivých podintervalech podobně jako v sekci Histogram trestných činů podle měsíců.

Tímto grafem je pak metodou nejmenších čtverců proložena přímka. Její směrnice má hodnotu q. Platí, že pokud

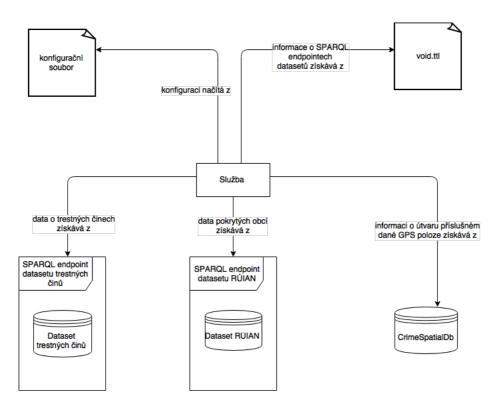
• q>0: trend je stoupající

• q < 0: trend je klesající

• q=0: trend je stabilní

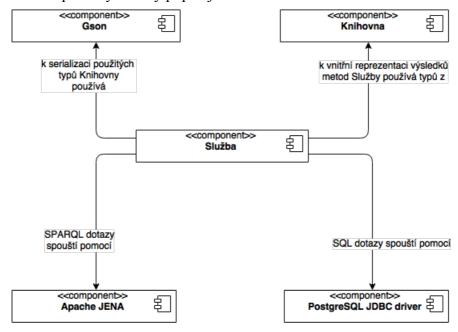
14.10.1.2 Vnitřní struktura Služby

Základní přehled způsobu struktury vnitřního fungování Služby popisuje Ilustrace 5.

Ilustrace 5: Služba - základní architektura

Hlavní softwarové komponenty Služby popisuje Ilustrace 6.

Ilustrace 6: Služba - hlavní SW komponenty

Komponenta *Služba* přijímá požadavky klientů a implementuje vlastní logiku vyřízení těchto požadavků. K tomu využívá služeb ostatních komponent.

Komponenta *Knihovna* definuje objektové reprezentace dat, která *Služba* vrací klientům v podobě ekvivalentního řetězce JSON. K serializaci na takový JSON je použita komponenta *Gson*.

Komponenta *Apache JENA* je využita pro spouštění dotazů nad SPARQL endpointy Datasetu trestné činnosti a Datasetu RÚIAN.

Pro přístup ke *CrimeSpatialDb* se používá komponenta *PostgreSQL JDBC driver*.

Aplikační archiv Služby (balík WAR)

Balík WAR, obsahující artefakty k nasazení Služby, má následující strukturu:

- zdrojové soubory: packages uložené v adresáři .-/src
- konfigurace Služby: soubor ./WEB-INF/config/config.properties
- ostatní zdroje (datové soubory a.j.):
 - SPARQL skripty: textové soubory se SPARQL dotazy v adresáři ./WEB-INF/sparql
 - SQL skripty: textové soubory se SQL dotazy v adresáři ./WEB-INF/sql
- referencované knihovny v adresáři ./libs (knihovny JAX WS, JENA a další)

V následujících podkapitolách jsou podrobněji popsány jednotlivé části balíku.

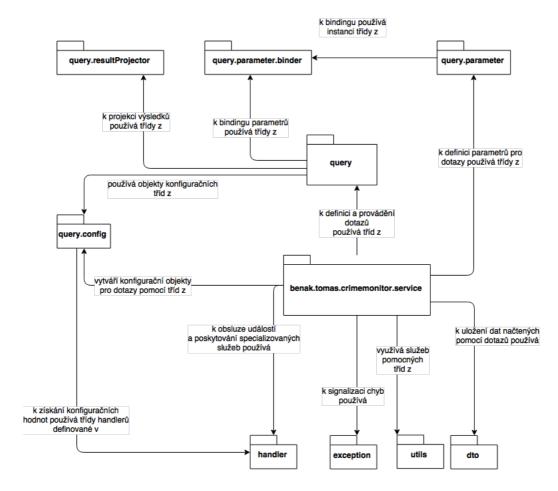
Zdrojové soubory

Funkcionalita služby je rozdělena do jednotlivých packages, sdružujících třídy řešící podobnou funkcionalitu.

Všechny packages jsou v logické hierarchii zařazeny pod

benak.tomas.crimemonitor.service. Pro účely jejich dalšího odkazování v textu budou tedy s výhodou stručnosti používány jejich zkrácené názvy, tedy část jejich jména následující po řetězci "benak.tomas.crimemonitor.service".

Vzájemné vztahy jednotlivých packages popisuje Ilustrace 7.

Ilustrace 7: Služba - přehled packages

Package benak.tomas.crimemonitor.service obsahuje definici rozhraní Služby a definici třídy, která toto rozhraní implementuje.

Package dto definuje třídy pomocných DTO (data transfer objects), tedy třídy sloužící k uložení dat.

Package exception obsahuje třídy s definicemi výjimek používaných implementací Služby.

Package handler definuje pomocná rozhraní sloužící k implementaci obsluhy událostí nebo poskytování specializovaných služeb.

Package query definuje třídy, které reprezentují generické dotazy nad různými datovými zdroji, jako jsou např. SPARQL endpointy nebo relační databáze.

Package query.config obsahuje definice tříd, které slouží k získávání konfiguračních údajů k provádění dotazů.

Package query parameter definuje třídy reprezentující parametry pro dotazy.

Package query.parameter.binder definuje třídy tzv. parameter binderů, které umožňují provést binding parametrů na dotazy.

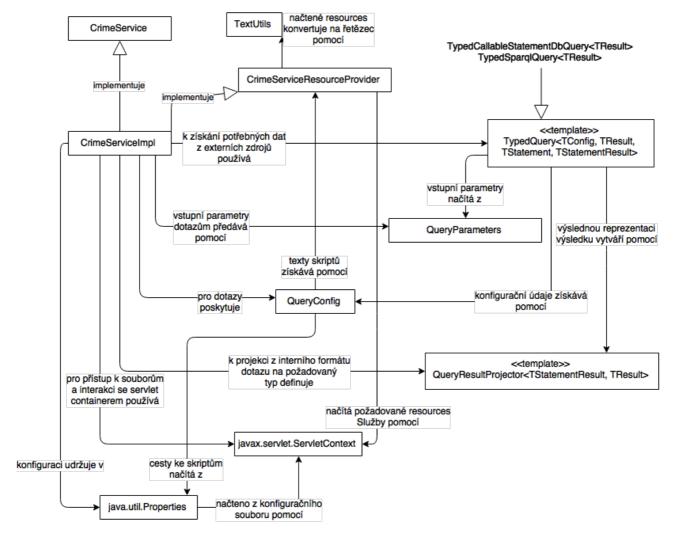
Package query.resultProjector definuje třídy tzv. projektorů výsledků. Projektory výsledků se používají v dotazech k projekci výsledků z vnitřní reprezentace výsledků na jejich výstupní reprezentaci.

Package utils obsahuje pomocné třídy, např. třídy pro načítání dat ze souborů.

Jednotlivé packages jsou podrobněji popsány v příslušných podkapitolách.

Package benak.tomas.crimemonitor.service

Package definuje rozhraní CrimeService a třídu CrimeServiceImpl.

Ilustrace 8: Package benak.tomas.crimemonitor.service - funkční diagram

Fungování celé package je soustředěno kolem rozhraní CrimeService a třídy CrimeServiceImpl a popisuje jej Ilustrace 8.

CrimeService

CrimeService je prostřednictvím JAX-WS anotací deklarováno jako rozhraní Služby. Jako takové tedy deklaruje poskytování funkcionality, popsané v podkapitole Neformální specifikace Služby.

Přehled metod rozhraní a odkazů na příslušnou sekci s popisem implementované funkcionality (v rámci výše odkazované sekce s neformálním popisem funkcionality) uvádí Tabulka 19.

Metoda	Implementovaná funkcionalita
getKodANazevUtvaruForPosition(lon, lat): String	viz Získání kódu aktuálního útvaru
getCrimeSummary(kodUtvaru, startYear, startMonth, endYear, endMonth): String	viz Přehled trestné činnosti
getCrimeList(kodUtvaru, startYear, startMonth, endYear, endMonth): String	viz Žebříček trestných činů
getCrimeDetail(tsk, kodUtvaru, startYear, startMonth, endYear, endMonth): String	viz Detail trestného činu
getUtvarDetail(kodUtvaru, startYear, startMonth, endYear, endMonth): String	viz Získání informací o pokrytých obcích

Tabulka 19: Metody rozhraní Služby - přehled deklarací a implementované funkcionality

Podrobnější informace o těchto metodách (popis typů a významu parametrů, deklarovaných výjimek a další) jsou uvedeny v příslušném javadocu.

CrimeServiceImpl

Třída CrimeServiceImpl je prostřednictvím anotací JAX-WS deklarována jako endpoint Služby. Jako taková je odpovědná za implementaci funkcionality rozhraní Služby, které popisuje rozhraní CrimeService (viz výše).

Uvádět přesný popis implementace každé jednotlivé metody rozhraní by bylo nad rámec textu práce a podrobnosti je možné dohledat si v příslušném javadocu. Přesto jsou při implementace každé metody rozhraní používány společné prostředky a postupy, popsané dále.

K obsloužení požadavku je často nutné získat data z externích zdrojů na základě nějakých vstupních parametrů. Z takto načtených dat je jejich dalším zpracováním vytvořen tzv. výsledkový objekt, který je instancí některého z typů Knihovny. Tento objekt je nakonec serializován na řetězec JSON a vrácen jako výsledek volání metody.

Způsob získávání dat z externích zdrojů pomocí dotazů, poskytování parametrů a konfigurace těmto dotazům a zpracování výsledků těchto dotazů popisuje Ilustrace 8.

Package dto

Package dto definuje pomocné třídy pro ukládání dat. Příkladem je třída IndexAObjasnenost, která slouží k uložení údajů o indexu kriminality a objasněnosti.

Package exception

Package exception definuje třídy výjimek používaných Službou k obsluze a hlášení chybových stavů Služby.

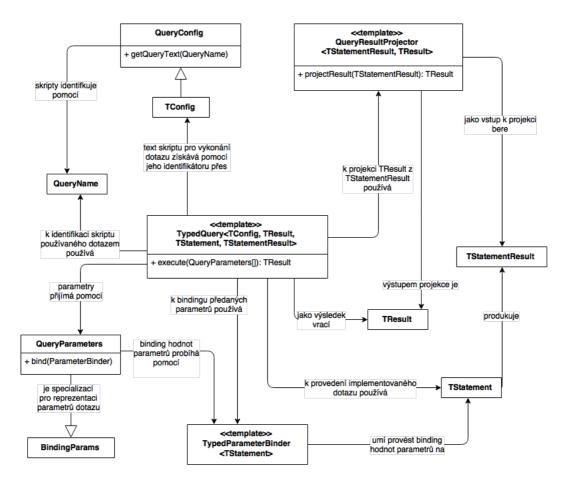
Podrobný popis jednotlivých tříd výjimek i jejich použití je k dispozici v javadocu.

Package handler

Package handler definuje pomocná rozhraní, určená k obsluze událostí nebo k poskytování specializovaných služeb ostatním třídám.

Příkladem je třída CrimeServiceResourceProvider, jejíž použití a interakce s ostatními třídami je popsána v sekcích popisujících package Package benak.tomas.crimemonitor.service a Package query.config.

Package query

Ilustrace 9: Package query - interakce tříd

Package query poskytuje třídy umožňující získávání dat z externích zdrojů.

Objekt, který umožňuje získat data z externího zdroje, se nazývá dotaz. Příslušná třída se pak nazývá typ dotazu.

Základní třídou pro modelování dotazů je abstraktní a generická třída TypedQuery. Existují různé typy datových zdrojů, package poskytuje podporu pro dotazování se nad dvěma takovými typy zdrojů, a to pomocí tříd

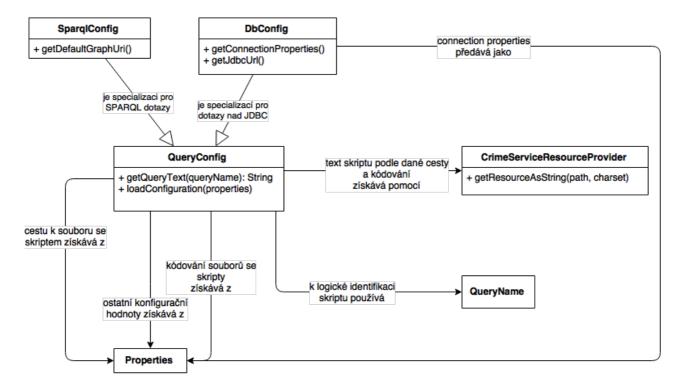
- TypedSparqlQuery pro SPARQL dotazy a
- TypedCallableStatementQuery pro dotazy nad zdroji JDBC

Každý typ dotazu používá k získání požadovaných dat interně textový skript. Tento skript je v kontextu Služby identifikován pomocí QueryName a dotaz jej (spolu s dalšími užitečnými konfiguračními informacemi) získává pomocí konfiguračního objektu QueryConfig.

Popis vzájemných interakcí tříd této package i interakcí s ostatními třídami při plnění poskytované funkcionality popisuje Ilustrace 9.

Přehled definovaných tříd a rozhraní a podrobnosti o jejich implementaci poskytuje javadoc.

Package query.config

Ilustrace 10: Package query.config - interakce tříd

Package query.config definuje třídu QueryConfig, používanou dotazy z package Package query k získání konfiguračních údajů nutných k provedení dotazu. Dále jsou definovány její dvě specializace

- SparqlConfig pro SPARQL dotazy
- DbConfig pro dotazy nad JDBC

Důležitou službou, kterou QueryConfig poskytuje, je možnost získat text daného skriptu. Každý poskytovaný skript má přidělen identifikátor QueryName a právě pomocí tohoto identifikátoru je možné text příslušného skriptu získat.

Další poskytované konfigurační údaje i implementaci funkcionality package popisuje Ilustrace 10. Přehled definovaných tříd a rozhraní a podrobnosti o jejich implementaci poskytuje javadoc.

Package query.parameter

Tato package definuje třídy používané k reprezentaci parametrů pro dotazy. Základní třídou je abstraktní třída QueryParameters, jejíž specializací jsou definovány ostatní třídy parametrů.

Využití této třídy a interakce s ostatními třídami jsou popsány v podkapitole Package query.

Přehled definovaných tříd a rozhraní a podrobnosti o jejich implementaci poskytuje javadoc.

Package query.parameter.binder

Tato package definuje třídy používané k bindingu parametrů na dotazy. Základní třídou je ParameterBinder (viz Knihovna), který definuje abstraktní způsob bindingu hodnot.

Specializovaná abstraktní třída TypedParameterBinder pak specifikuje typ objektu, na který jsou hodnoty bindovány. Specializací této třídy jsou implementovány další konkrétní bindery

použité Službou.

Způsob použití tříd této package a jejich interakce s ostatními třídami popisuje sekce o Package query.

Přehled definovaných tříd a rozhraní a podrobnosti o jejich implementaci poskytuje javadoc.

Package query.resultProjector

Tato package definuje rozhraní QueryResultProjector, které se používá jako object mapper mezi dvěma typy.

Způsob využití tohoto rozhraní je popsán v sekci o package Package query a Package benak.tomas.crimemonitor.service.

Podrobný popis tohoto rozhraní je k dispozici v javadocu.

Package utils

Package utils definuje různé pomocné třídy, např. Textutils, která se používá k načítání obsahu souboru do řetězce.

Konfigurace služby

Konfigurace Služby je uložena v souboru *config.properties* ve složce ./WEB-INF/config. Dostupná nastavení shrnuje Tabulka 20.

Název	Тур	Význam
crimeSpatialDb_jdbcUrl	řetězec	JDBC URL identifikující použitou instanci CrimeSpatialDb
crimeSpatialDb_login	řetězec	uživatelské jméno pro přístup do CrimeSpatialDb
crimeSpatialDb_password	řetězec	heslo pro přístup do CrimeSpatialDb
crimeSpatialDb_charset	řetězec	identifikátor znakové sady použitá pro komunikaci s CrimeSpatialDb
defaultGraphUri	řetězec	URI identifikující named graph, který slouží jako tzv. defaultní graf ve všech používaných SPARQL dotazech
queriesCharset	řetězec	identifikátor znakové sady použité v souborech s texty SPARQL dotazů
crimeList_Path	řetězec	cesta k souboru se SPARQL skriptem pro načtení žebříčku trestných činů
indexAObjasnenost_Path	řetězec	cesta k souboru se SPARQL skriptem pro načtení indexu a objasněnosti
crimesMonthHistogramForInterval_Path	řetězec	cesta k souboru se SPARQL skriptem pro načtení histogramu počtu trestných činů podle měsíců
pokryteObce_Path	řetězec	cesta k souboru se SPARQL skriptem pro načtení názvů obcí pokrytých útvarem
nazevUtvaru_Path	řetězec	cesta k souboru se SPARQL skriptem pro načtení názvu útvaru
kodUtvaruForPosition_Path	řetězec	cesta k souboru se SQL dotazem pro načtení kódu útvaru pro danou GPS polohu

Tabulka 20: Konfigurační hodnoty Služby

Ostatní zdroje

Složky ./WEB-INF/sparql a ./WEB-INF/sql aplikačního balíčku obsahují soubory s definicemi SPARQL resp. SQL dotazů používaných pro získání dat z externích zdrojů.

Použité knihovny

Složka ./libs aplikačního balíčku obsahuje knihovny použité pro implementaci Služby. Přehled těchto knihoven (nebo celých sad souvisejících knihoven) i s popisem jejich použití uvádí Tabulka 21.

Název knihovny nebo sady	Popis	
JAX-WS	sada knihoven použitých pro implementaci webových služeb	
Apache Jena	sada knihoven použitých pro dotazování se nad SPARQL endpointy	
PostgreSQL JDBC driver	standardní JDBC driver použitý pro přístup ke CrimeSpatialDb	
Gson	knihovna použitá pro serializaci objektů do JSON	

Tabulka 21: Služba - použité knihovny

14.10.2 benak.tomas.crimemonitor.library

Tento package definuje vlastní třídy knihovny *CrimeMonitorLibrary*. Tyto třídy jsou objektovou reprezentací jednotlivých typů entit poskytovaných službou *Služba*.

Objektové reprezentace entit poskytovaných službou *CrimeService* byly vytvořeny proto, že jak implementace služby *CrimeService*, která entity poskytuje, tak i klientská aplikace *CrimeMonitorClient*, která s entitami *CrimeService* pracuje, jsou obě psány objektově a potřebují s entitami manipulovat jako s objekty (v jazyce Java).

Ve skutečnosti byly objektové reprezentace entit *CrimeService* knihovny *CrimeMonitorLibrary* primárním návrhem reprezentace struktury entit *CrimeService*. JSON reprezentace entity daného typu, jak je vracena službou *CrimeService*, je výsledkem serializace do JSON, kterou provádí příslušná metoda v implementaci *CrimeService*, která zajišťuje obsluhu požadavku na získání entity daného typu.

Diagram Ilustrace 11: Model tříd CrimeMonitorLibrary popisuje model tříd CrimeMonitorLibrary.

Ilustrace 11: Model tříd CrimeMonitorLibrary

V následujících podkapitolách jsou popsány jednotlivé třídy, rozhraní a výčty.

1.1.1.1 UtvarBasedCrimeSummary

Rozhraní UtvarBasedCrimeSummary umožňuje implementující třídě poskytovat informaci o kódu a názvu útvaru Policie České republiky.

Pro popis jednotlivých metod rozhraní viz Javadoc.

14.10.2.1 UtvarAndIntervalBasedCrimeSummary

Rozhraní UtvarAndIntervalBasedCrimeSummary umožňuje implementující třídě poskytovat informaci o časovém intervalu. Počáteční i koncový bod intervalu jsou specifikovány pomocí dvojice (rok, měsíc).

Rozhraní dědí z UtvarBasedCrimeSummary.

Pro popis jednotlivých metod rozhraní viz Javadoc.

14.10.2.2 CrimeSummaryWithUtvarBase

Abstraktní třída CrimeSummaryWithUtvarBase je základní třídou entit *CrimeService*, které obsahují informaci o kódu a názvu příslušného útvaru PČR.

Třída implementuje rozhraní UtvarBasedCrimeSummary. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.3 CrimeSummaryWithUtvarAndIntervalBase

Třída CrimeSummaryWithUtvarAndIntervalBase je základní třídou entit *CrimeService*, které obsahují informaci o

- kódu a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušném časovém intervalu (pro entity reprezentující statistiky je interval příslušným časovým intervalem)

Třída dědí z CrimeSummaryWithUtvarBase a implementuje rozhraní UtvarAndIntervalBasedCrimeSummary. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.4 CrimesSummaryBasic

Třída CrimesSummaryBasic je základní třídou entit CrimeService, které obsahují informaci o

- kódu a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušném časovém intervalu (pro entity reprezentující statistiky je interval příslušným časovým intervalem)
- statistické ukazatele pro daný útvar a časový interval:
 - index kriminality
 - o objasněnost
 - trend kriminality

Třída dědí z CrimeSummaryWithUtvarAndIntervalBase. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.5 CrimesSummary

Třída CrimesSummary je objektovou reprezentací entity *CrimeService* typu "Chyba: zdroj odkazu nenalezen".

Instance této třídy obsahuje následující informace:

- kód a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušný časový interval
- statistické ukazatele pro daný útvar a časový interval:
 - index kriminality
 - objasněnost
 - trend kriminality
- žebříček trestných činů

Žebříček trestných činů je implementován jako pole objektů CrimeSummary.

Třída dědí z CrimesSummaryBasic. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.6 CrimeSummary

Třída CrimeSummary reprezentuje položku žebříčku trestných činů. Obsahuje následující údaje:

- kód TSK označující typ trestného činu
- název daného typu trestného činu
- počet výskytů trestného činu daného typu

Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.7 CrimeSummaryDetailed

Třída CrimeSummaryDetailed je objektovou reprezentací entity CrimeService typu "Chyba:

zdroj odkazu nenalezen".

Instance této třídy obsahuje následující údaje:

- kód a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušný časový interval
- kód TSK označující typ trestného činu
- název daného typu trestného činu
- statistické ukazatele pro daný útvar a časový interval:
 - index kriminality
 - objasněnost
 - trend kriminality
- histogram počtu výskytů trestných činů daného typu podle měsíce příslušného časového intervalu

Histogram počtu trestných činů podle měsíce je implementován jako pole objektů CrimeMonthHistogramObservation.

Třída CrimeSummaryDetailed dědí z CrimesSummaryBasic. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.8 CrimeMonthHistogramObservation

Třída CrimeMonthHistogramObservation reprezentuje položku, pozorování histogramu počtu trestných činů podle měsíce časového intervalu. Obsahuje následující údaje:

- měsíc a rok, reprezentující časový rozsah, pro který je sledován počet výskytů trestných činů
- počet výskytů trestných činů

Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.9 CrimesList

Třída CrimesList je objektovou reprezentací entity *CrimeService* typu "Chyba: zdroj odkazu nenalezen".

Instance této třídy obsahuje následující informace:

- kód a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušný časový interval
- žebříček trestných činů

Żebříček trestných činů je implementován jako pole objektů CrimeSummary.

Třída dědí z CrimeSummaryWithUtvarAndIntervalBase. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.10 CrimeUtvarDetail

Třída CrimeUtvarDetail je objektovou reprezentací entity *CrimeService* typu "Chyba: zdroj odkazu nenalezen".

Instance této třídy obsahuje následující informace:

- kód a názvu příslušného útvaru PČR
- příslušný časový interval
- seznam názvů obcí, které daný útvar alespoň zčásti pokrývá svým územím

Seznam názvů obcí je implementován jako pole řetězců.

Třída dědí z CrimeSummaryWithUtvarAndIntervalBase. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.11 UtvarKodANazev

Třída UtvarKodANazev je objektovou reprezentací entity *CrimeService* typu "Chyba: zdroj odkazu nenalezenChyba: zdroj odkazu nenalezen".

Instance této třídy obsahuje následující informace:

kód a názvu příslušného útvaru PČR

Třída dědí z CrimeSummaryWithUtvarBase. Objekty této třídy jsou serializovatelné.

Pro popis jednotlivých členů třídy viz Javadoc.

14.10.2.12 CrimeMeasureTrend

Výčet CrimeMeasureTrend definuje možné hodnoty trendu kriminality. Pro podrobnosti o trendu kriminality jako statistickém ukazateli viz sekci Trend kriminality.

Pro popis jednotlivých členů výčtu viz Javadoc.

14.10.3 benak.tomas.crimemonitor.library.utils

Tento package definuje pomocné třídy knihovny. Tyto třídy jsou popsány v dalším textu.

14.10.3.1 CalendarUtils

Třída Calendar Utils je třídou, která slouží k převodům mezi různými notacemi pro zápis čísel roků a měsíců. Notace, pro které je poskytován převod, jsou

- SPARQL notace
- notace CrimeMonitorLibrary
- Java Calendar notace

SPARQL notace je použita pro specifikaci čísla roku a měsíce ve SPARQL dotazech používaných v implementaci *CrimeService*.

Notace *CrimeMonitorLibrary* je použita ve specifikaci čísla roku a měsíce v třídách *CrimeMonitorLibrary*.

Notace Java Calendar je použita pro specifikaci čísla roku a měsíce pro standardní javovský java.util.Calendar.

Jediný rozdíl mezi notacemi je v číslování měsíců. SPARQL používá pro čísla měsíců rozmezí [1..12], kdežto Java Calendar i notace *CrimeMonitorLibrary* používají obě stejné rozmezí [0..11].

14.10.4 CrimeMonitorClient

14.10.5 Technická dokumentace

Následující podkapitola by měla sloužit komukoli, kdo potřebuje porozumět detailům implementace Mobilní aplikace, jakými jsou například:

- použité vývojové prostředky
- architektura aplikace
- zdrojové kódy
- konfigurace aplikace
- nasazení aplikace

Informace zde obsažené tedy využijí zejména:

- vývojáři rozšiřující funkcionalitu, opravující bugy nebo krokující aplikaci s cílem reprodukovat hlášenou chybu
- správci aplikace k získání informací o konfiguraci aplikace

14.10.5.1 Projekt CrimeMonitorClient

K vývoji Aplikace bylo použito IDE Eclipse s pluginem Android Developer Tools (ADT), který usnadňuje vývoj nativních aplikací pro Android v jazyce Java. Pro vývoj Aplikace byl založen projekt *CrimeMonitorClient*.

Projekt *CrimeMonitorClient* byl založen ze šablony "Android Application Project", poskytované pluginem Android Developer Tools. Jako takový má určitou specifickou strukturu. Logická struktura projektu je popsána níže:

- zdrojové soubory:
 - o packages uložené v adresáři .-/src
 - o automaticky generované zdrojové soubory v adresáři ./gen
- resources (ikony, layouty, menu, lokalizace) v adresáři ./res
- assets: dodatečné datové soubory potřebné k běhu aplikace (např. konfigurační soubor) v adresáři ./assets
- referencované knihovny
 - o knihovny systému Android (android.jar)
 - o další knihovny (adresář ./libs)
- manifest aplikace (soubor *AndroidManifest.xml* v koření projektu)

V následujících podkapitolách jsou podrobněji popsány jednotlivé části struktury projektu.

Zdrojové soubory

Zdrojové soubory jsou jednak psány ručně (adresář ./src), jednak generovány prostředky IDE automaticky (adresář ./gen).

Automaticky generované zdrojové soubory

Automaticky generované zdrojové soubory jsou

- *BuildConfig.java* s definicí stejnojmenné třídy, která slouží k uložení a nastavení určitých konstant používaných při buildu aplikace, a
- *R.java* s definicí třídy R, která zprostředkovává přístup k resources z kódu aplikace (viz sekce Resources)

Ručně psané zdrojové soubory

Zdrojové soubory v adresáři ./src nejsou generovány automaticky. Tyto soubory definují a implementují vlastní fukcionalitu Aplikace a jsou organizovány do několika packages.

Package client.activity obsahuje zdrojové soubory s definicemi tříd všech aktivit a dalších pomocných tříd.

Package client.activity.handlers definuje rozhraní a pomocné třídy určené k obsluze událostí konzumovaných nebo produkovaných aktivitami.

Package client.exception definuje třídy v Aplikaci použitých výjimek.

Package client.fragment.ui definuje třídy fragmentů s vlastním UI, které jsou používány k zobrazení dat vracených Službou. Většinou se jedná o grafické reprezentace statistik kriminality.

Package client.fragment.dataloading definuje třídy fragmentů, které jsou v aplikaci použity k načítání dat pomocí Služby.

Package client.task definuje třídy pro provádění asynchronních úloh, které jsou používány k získávání dat na pozadí. Nejčastěji jsou takto získávána data ze Služby.

Package client.utils definuje pomocné třídy, které jsou tematickým seskupením různých pomocných metod.

Package client. view definuje třídy pro uživatelsky definované ovládací prvky UI.

V následujících podkapitolách jsou jednotlivé packages popsány podrobněji.

client.activity

Tato package definuje třídy aktivit použitých v Aplikaci.

Druhy aktivit

V aplikaci je definováno několik tříd aktivit. Každá z nich se specializuje na právě jeden typ dat poskytovaných Službou. Každá třída aktivit má tedy vazbu na právě jednu třídu z Knihovny a právě jednu metodu Služby, která instance dané třídy poskytuje.

[TODO diagram, kde aktivita komunikuje se Službou?]

Přehled vazeb jednotlivých tříd aktivit na datové typy Knihovny a metody Služby uvádí Tabulka 22.

Třída aktivit	Třída Knihovny	Metoda Služby
Chyba: zdroj odkazu nenalezen	CrimesSummary	getCrimeSummary
Chyba: zdroj odkazu nenalezen	CrimeSummaryDetailed	getCrimeDetail
Chyba: zdroj odkazu nenalezen	CrimesList	getCrimeList
Chyba: zdroj odkazu nenalezen	CrimeUtvarDetail	getUtvarDetail

Tabulka 22: Vazby mezi aktivitami, třídami Knihovny a metodami Služby

Intent filtry

Všechny třídy používaných aktivit jsou zaregistrovány v příslušné sekci manifestu, viz sekce Aktivity podkapitoly o manifestu.

Intent filtry jsou v Aplikaci použity k implementaci přechodů (navigaci) mezi jednotlivými aktivitami (viz dále).

Každá aktivita může mít v manifestu přiřazen jeden nebo více intent filtrů.

K odlišení jednotlivých aktivit jsou použity intent actions. Každá aktivita má logicky výlučně přiřazen právě jeden intent action.

Tento intent action je vždy uveden v definici intent filtru dané aktivity. Navigace na danou aktivitu je pak realizována nastavením příslušné intent action do intentu a jeho spuštěním. Více o implementaci navigace mezi aktivitami viz sekce [TODO].

Přehled přiřazení intent actions jednotlivým třídám aktivit obsahuje Tabulka 23: Přiřazení intent actions třídám aktivit.

[TODO namapovat intent actions na popisky ve stylu "zobrazit detail trestného činu"]

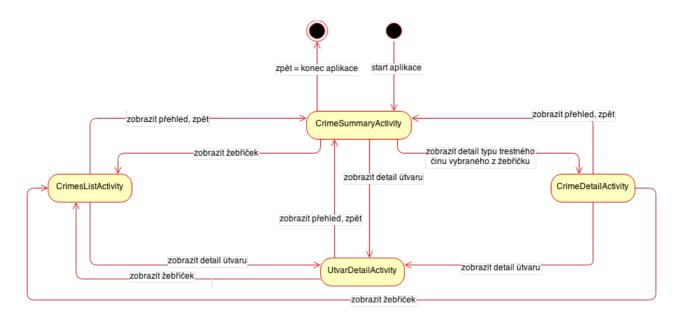
Třída aktivit	Intent action
CrimeSummaryActivity	benak.tomas.crimemonitor.client.action.summary
CrimeDetailActivity	benak.tomas.crimemonitor.client.action.detail
CrimesListActivity	benak.tomas.crimemonitor.client.action.list
UtvarDetailActivity	benak.tomas.crimemonitor.client.action.utvar

Tabulka 23: Přiřazení intent actions třídám aktivit

Životní cyklus aktivit

Aplikace začíná svůj běh zobrazením tzv. launcher aktivity. Různými prostředky (např. výběr položky menu aktivity) je pak možné se mezi jednotlivými aktivitami přesouvat.

Diagram Ilustrace 12: Aktivity – přechody [TODO: názvy přechodů by mohly být podle příslušných intent actions] vizualizuje možné přechody mezi aktivitami. Přechod "zpět" reprezentuje stisknutí tlačítka "zpět" na zařízení. Launcher aktivitou je aktivita Chyba: zdroj odkazu nenalezen.

Ilustrace 12: Aktivity – přechody [TODO: názvy přechodů by mohly být podle příslušných intent actions]

Třídy aktivit

Následující sekce popisuje ve svých podkapitolách jednotlivé třídy aktivit použitých v Aplikaci.

CrimeActivityBase

Tato abstraktní třída je základní třídou všech aktivit (dědí přímo z android.app.Activity) určitý typ dat poskytovaný Službou.

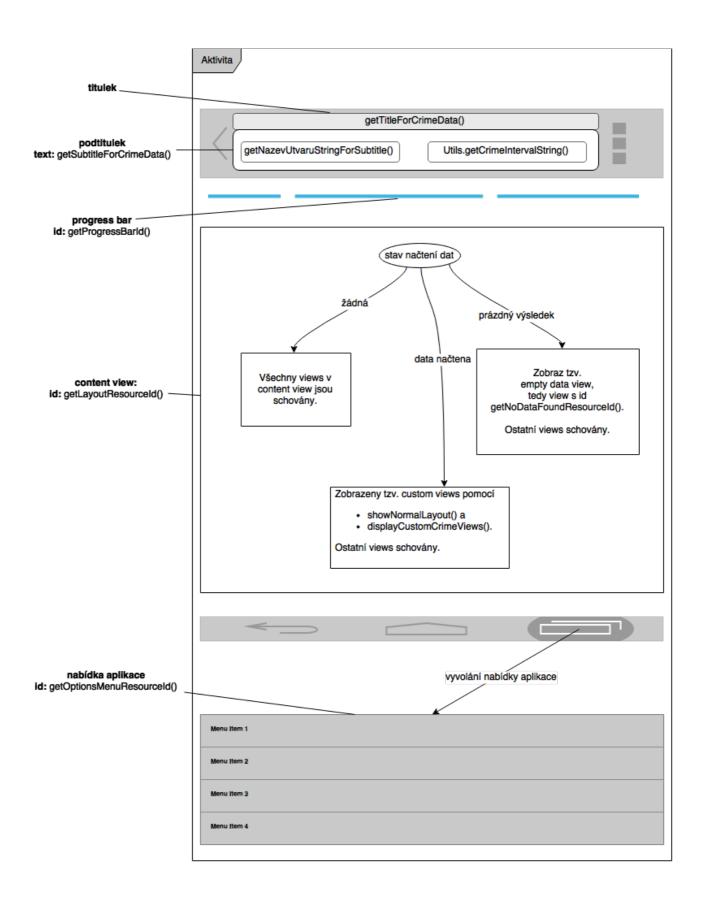
Základní funkce poskytované touto třídou jsou:

načítání dat ze Služby

Načítání dat

Zobrazení dat

• setupViews, setupViewReferences

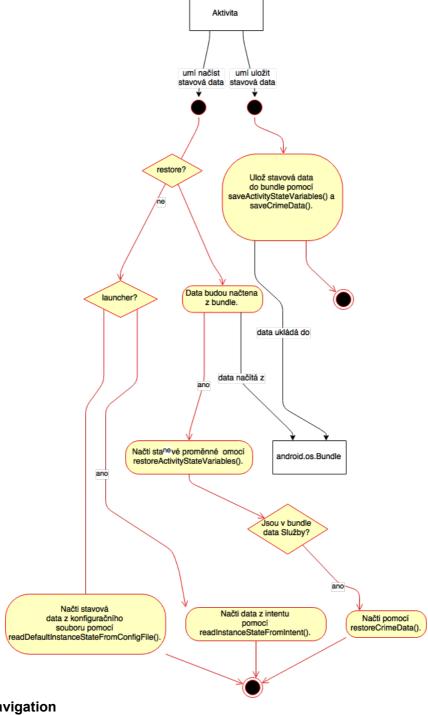

Navigace mezi aktivitami

[diagram: popis třídy NavigationProvider a interakce s CrimeActivityBase]

Načítání a ukládání stavových dat

K načítání dochází v onCreate, k ukládání v onSaveInstanceState.

client.activity.navigation

client.activity.navigation.params

client.binding

client.binding.binder

benak.tomas.crimemonitor.client.exception

Tento package definuje třídy v aplikaci používaných výjimek. Každá z tříd výjimek je popsána

podrobněji v následujících podkapitolách.

client.dataloading

Tato package definuje třídy používané pro nahrávání dat Služby. Definována je zde základní třída CrimeDataLoadingFragment a z ní odvozené třídy fragmentů, specializované na jednotlivé typy entit *CrimeService*.

client.dataloading.task

Tato package poskytuje třídy používané k asynchronnímu získávání dat.

client.activity.handler

Tato package definuje pomocná rozhraní používaná implementujícími třídami k obsluz různých událostí.

Seznam všech definovaných rozhraní balíku a jejich podrobná dokumentace jsou k dispozici v javadocu.

client.service

Tato package definuje pomocná rozhraní a třídy, které slouží k poskytování specializovaných služeb ostatním třídám Mobilního klienta.

Příkladem takového rozhraní je CrimeServiceInformationProvider, které slouží k poskytování údajů potřebných k připojení k endpointu Služby.

Podrobná dokumentace všech definovaných tříd a rozhraní package je k dispozici v javadocu.

benak.tomas.crimemonitor.client.utils

Tento package definuje různé pomocné třídy. Každá z těchto pomocných tříd řeší sadu tematicky příbuzných úloh, zpravidla co úloha, to veřejná statická metoda.

Příkladem takové třídy je Utils, která řeší práci s datem a časem a také formátování řetězců obsahujících datum a čas.

Podrobná dokumentace všech definovaných tříd package je k dispozici v javadocu.

client.ui.fragment

client.ui.view

Tato package obsahuje třídy uživatelsky definovaných ovládacích prvků uživatelského rozhraní. Tyto ovládací prvky jsou používány fragmenty z package Chyba: zdroj odkazu nenalezen k vizualizaci různých dílčích ukazatelů.

Příkladem takového ovládacího prvku je CrimeIndexCompactView, který je používán k vizualizaci indexu kriminality.

Podrobná dokumentace všech definovaných tříd package je k dispozici v javadocu.

Manifest

Aktivity

Všechny aktivity jsou zaregistrovány v manifestu. Pro každou aktivitu jsou uvedeny

- jméno třídy aktivity
- popisek aktivity
- případná rodičovská aktivita
- intent filtry (viz sekce Intent filtry)

Resources

V projektu aplikace jsou definovány různé typy zdrojů, které je následně možné odkazovat přímo z kódu aplikace. Jsou to tyto:

- ikony pro různá rozlišení obrazovky
- definice layoutů aktivit a fragmentů pro různé orientace a velikosti obrazovky
- definice menu aktivit
- definice lokalizovatelných řetězců (zde pro češtinu a angličtinu)

Konfigurace

Konfigurace aplikace *CrimeMonitorClient* je uložena v adresáři ./assets v souboru *config.properties*.

Přehled konfiguračních direktiv a jejich významu přináší tabulka Tabulka 24: Konfigurační direktivy aplikace CrimeMonitorClient.

Název direktivy	Popis	
service_url	URL endpointu služby CrimeService	

Tabulka 24: Konfigurační direktivy aplikace CrimeMonitorClient

Použité knihovny

V projektu pro vývoj aplikace *CrimeMonitorClient* je použita řada knihoven. Použití každé z nich je popsáno v následujících podkapitolách.

CrimeMonitorLibrary

Tato knihovna je použita k objektové reprezentaci dat získaných ze služby *CrimeService*. Knihovna je podrobněji popsána v samostatné kapitole CrimeMonitorLibrary.

Gson

Knihovna *Gson* je v aplikaci používána k deserializaci dat, získaných voláním služby *CrimeService*, z formátu JSON na jejich objektovou reprezentaci pomocí některé ze tříd CrimeMonitorLibrary.

14.11 Slovník pojmů

Tato sekce obsahuje definice pojmů používaných v této práci. [TODO jako tabulka nebo seznam?]

- nápad trestné činnosti: nově zaznamenaná trestná činnost
- ESSK: evidenčně statistický systém kriminality; informační systém PČR, obsahující průběžně aktualizované údaje o nápadu trestné činnosti